Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 21 — No. 7433 — Fiatî her yerde 5 kuruş | PAZAR 2 Temmuz 1939 | Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Solda ve sağda: Millî Şef muhterem refikaları ile beraber yarışları takib ediyorlar, otada: Halkın candan tezahüratına mukabele ediyorlar

Istanbul Millî Şefi candan tezahüratla karşıladı

Reisicümhur, deniz yarışlarını takip ve boğazda bir tenezzüh icra ettikten sonra Derinceden Ankaraya hareket ettiler

Reisicümhur İnönü, dün şehrimizi şereflendirmişler ve halkın çok coşkun tezahüratile parlak bir surette karşılanmışlardır.

Millî Şefin, kabotaj hakkının Türk bayrağına geçmesinin yıldönümüne tesadüf eden deniz bayramında burada bulunacağını bilen İstanbullular, Lozanda büyük zaferlerinden birini başararak denizciliğimize ilk hızını veren Büyük Şefi karşılamak için erkenden sahillerde toplanmışlardı.

Merasim bayraklarile süslenen bir çok vapurlar Savaronayı istikbal için koşanlara tahsis edilmişti. Denizyolları idaresinin müteaddid gemileri, Şirketi Hayriyenin üç büyük vapuru, Haliç idaresinin ve limanın birçok vasıtaları, Galata ve Sirkeci rıhtımında toplanan halkı tamamen istiaba kifayet etmedi.

Saat 12,30 da bu gemiler denize açılmıştı. Sus vapurunda Parti, Vilâyet ve Belediye erkânı, Denizyollarının Ülev ve Şirketi Hayriyenin 65 numaralı vapurunda yüksek tahsil gençliği, Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdarın emri ile tahsis olunan İstanbul motöründe gazeteciler, diğer vapurlarda her sınıf halk mümessilleri bulunuyordu. Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, refakatinde İstanbul komutanı general Halis Bıyıktay olduğu halde, motörle en evvel hareket etmiş ve İstanbulun tazimatını, Millî Şefin yüksek huzuruna iblâğ için Savaronayı açıklarda karşılamıştı.

Savarona ile İstanbul halkının telâkisi, saat tam 13,te, Yenikapı açıklarında vukubuldu.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Millî Şef yatta gazetemizi okuyorlar

Dikkatler:

Hayrınız dokunmuyor mu?

Dünkü gazetelerin ayrı ayrı sütunlarından iki haberdis:

1 — Kızılay haftası başladı.

2 — Bankada binlerce lirası faiz getiren bir dilenci yakalandı.

TESADÜF ne güzel tertipliyerek hepimize ihtar ediyor: Hakiki muhtacı şahsan tefrike kalkışırsak yanılırız; âlicenaplık hislerimizi behemehal cemiyet mikyasında teşkilâtlandırmalıyız...

Hayırperverlik teşkilâtının en mücerrebi, en insanisi de Kızılaydır! Öyleyse herkes kendi kendine sorsun: «Ona ne dereceye kadar hayrım dokunuyor?»

Yeni tefrikalarımız

SEVİLEN KADIN

(Vâ - Nû) nun naklettiği bu büyük macera romanı pek yakında başlıyor

Leylâ ile Mecnun

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Yakında AKŞAM sütunlarında okuyacaksınız

Ufukta yeni bir tehlike

Almanya Danzigde bir emrivaki yapmak istiyor

Fransa silâhlanma bonoları çıkarıyor, Ingiliz ordusu melhuz tehlikeye koyacak bir vaziyette, Kont Ciano 10 temmuzda Ispanya'ya gidiyor

Gdynia 1 (A.A.) — Polonya menbaından bildirildiğine göre, Almanyadan kalkan bir kaç vapur, Danzig limanına gelerek karaya harp malzemesi ve bilhassa tayyare dafii topları çıkarmışlardır. Bu toplar, Danzig arazisinin sahillerine ve şehrin civar sırtlarına yerleştirilecektir.

Almanyadan gelen gönüllü kıtasına Danzig «Heimwachr» i unvanı verilecektir.

Danzig statüsüne mugayir olarak serbes şehrin gittikçe açık bir şekilde askerleştirilmesinden Polonya makamları haberdar edilmiştir.

Varşova 1 (A.A.) — Polonya gazeteleri, Danzig âyanı tarafından ittihaz edilen tedbirlere ve bilhassa gönüllü kıtaları vücuda getirmek için tevessül ettiği tedarikâta dair şu taflâtı vermektedir:

Geçen gece, vapurlarla Danzige büyük kamyonlar getirilmiş ve bunlar sivil halka yasak edilen Bishofsberge sevkolunmuştur.

Diğer taraftan gönüllü kıtalarına ait at sürüleri Danzigden geçmektedir. Danzig topraklarında barakalar kurulmaktadır. Gönüllü kıtaları bilhassa Şarkî Prusyadan gelen 19 ilâ 23 yaşındaki gençlerden teşkil olunmakadır.

(Devamı 13 üncü sahifede)

Tilkiler — Ekşi!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Fransa, Almanyaya katî ihtarda bulundu

Danzigde vaziyeti değiştirmeğe kalkarsa Fransa derhal harekete geçecek

Paris 2 — Fransız Hariciye Nazırı B. Bonnet, Almanya sefirini Hariciye Nezaretine davet etmiştir. Nazır, sefire Şarkî Avrupa ve Danzig meselesi münasebetile Fransanın vaziyetini izah etmşitir.

Fransız Hariciye Nazırı, Şarkî Avrupada vaziyetin değişmesine Fransanın asla lâkayd kalamıyacağını, böyle bir teşebbüsün vahim neticeler vereceğini bildirmiştir.

Paris mahafili bu suretle Fransanın Danzigde her hangi bir harekete kalkışmanın harbe sebep olaceağını Almanyaya açıkça bildirdiğini söylüyor. Şimdi icap eden kararı vermek Almanyaya düşmektedir.

Danzigde bir hareket teşebbüsü üzerine Fransa ile birlikte İngiltere de harekete geçecektir.

Moskova müzakereleri

Paris 2 — İngiltere ve Fransa yeni tekliflerini dün Sovyt Rusyaya bildirmişlerdir. Sovyet Başvekil ve Hariciye Nazırı B. Molotof teklife çabuk cevap vereceğini bildirmiştir. Pek yakında bir anlaşma olacağı ümid ediliyor.

Fransanın tedbirleri

Paris 2 — Resmî gazete bugün bir çok kararnameler neşretmektedir. Bu kararnameler millî müdafaayı kuvvetlendirmek için hazırlanmıştır.

Dün Harbiye Nezaretinde B. Daladier'nin reisliği altında Dahiliye, Adliye Nazırlarile emniyet müdüründen mürekkep bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda son vaziyet münasebetile menfi propagandalar ve her nevi tahrikât için alınacak tedbirler görüşülmüş, kararlar verilmiştir.

Paris 2 — Fransa tarafından millî müdafaayı kuvvetlendirmek için ihtiyatların silâh altına daveti hakkında bir karar yoktur.

Bursadaki Atatürk köşkü

Bir inkılâp müzesi haline ifrağı kararlaştırıldı

Bursa (Akşam) — Hükûmetçe satın alınmış bulunan Bursa elektrik şirketinin Belediyemize devri ve Bursa Belediyesi tarafından işletilmesi için Belediyeler bankasından bir istikraz yapılması hakkında karar vermek üzere fevkalâde bir toplantı yapan Belediye meclisi bumeseleyi görüşüp istikraz salâhiyetini reise verdikten sonra, ruznameye alınan «Atatürk köşkü» ne dair halk tarafından hazırlanıp elli imza ile verilen bir takriri de kabul etmiştir.

Bu takriri aynen veriyorum: «Devletimizin banisi, milletimizin fedakâr sadık hadimi, insanlık idealinin âşık ve mümtaz siması eşsiz kahraman Ebedî Şefimiz Atatürkün, Bursalılar arasında en mesud günlerindeki ikametleri hatırasını saklıyan ve bu itibarla manevî kıymeti ölçüye sığmıyan, Çekirge yolundaki Atatürk köşkünün, son ikametlerindeki şeklile bir inkılâb müzesi olarak muhafazası için lâzım gelen kararın derhal alınması hususunda müessir teşebbüsatı kanuniyenin ifa ve ikmaline delâletinizi Bursalılar namına rica eder ve bu hususta maddî fedakârlık icab ettiğ takdirde tensib buyrulacak yardımı Bursalıların asla esirgemiyeceklerinden emin olmanızı saygılarımızla arzederiz.»

Takrir, umumî tasvib seslerile karşılanmış ve köşkün, bir inkılâb müzesi olarak muhafazası için, menafi umumiye kararı çıkartılarak istimlâkine karar verilmiştir. Meclis, bu işin biran evvel neticelendirilmesini daimî encümene tevdi etmek suretile, Bursalıların bu güzel arzularını yerine getirmiştir.

B. Chamberlain bu gece bir nutuk söyliyecek

Ingiliz Başvekili bu mühim nutkunda her tecavüze şiddetle mukabele edileceğini teyid edecek

Londra 1 (A.A.) — Önümüzdeki pazar günü akşamı Chamberlain İngiliz milletine hitaben radyo ile bir mesaj söyliyecektir. İngiliz Başvekilinin söyliyeceği bu nutka büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Chamberlain hafta tatilini de Londra civarında, dostlarının nezdinde geçirecektir.

Londra, 1 — İngiliz mahafili, Danzig meselesi hakkında Lord Halifaxın son nutkunda İngilterenin vaziyetini oldukça katî bir şekilde tayin ettiğini ve bu hususta mütalea beyanına lüzum beslenmediğini söylemekle iktifa ediyorlar. Varşovadaki İngiliz sefiri mezuniyet alarak Londraya gelmiştir. Lord Halifaxa Lehistanın vaziyeti hakkında bir rapor verecektir.

Press Associationa göre, B. Chemberlain yarın söyliyeceği nutukta Lord Halifax'tan sonra İngilterenin her tecavüze koymak hususundaki azim ve kararını tekrar teyid edecektir.

İngilteredeki hizmetçi Alman kadınlarını geri çekmeğe uğraşıyorlar

Londra 1 (A.A.) — Evening Standard gazetesi, Alman hükûmeti İngilterede hizmetçilik yapan bütün Alman kadınlarının Almanyaya dönmelerini temine çalışmaktadır.

Almanya büyük elçiliği bu tedbiri muhik göstermek üzere Almanyada iş görecek kimselerin azlığını ileri sürmektedir.

Gaydanın bir makalesi

Roma 1 (A.A.) — Halifax'ın nutku hakkında tefsirlerde bulunan Gayda, ezcümle şöyle demektedir:

Müzakerelere başlamak imkânsızlığı hali hazırda tamamile ve doğrudan doğruya ihata siyasetinin tatbikinden ileri gelmektedir.

İşbirliğinin tamamile aksi olan bu siyaset, maskesi altında sakladığı sulhun tamamile aleyhindedir. Münihtenberi İngiliz - Fransız siyaseti her türlü teşriki mesai imkânlarını ortadan kaldırmıştır.

İhata siyaseti daha ziyade bir itilâfgizlik ve harp siyasetidir.»

Fevkalâde matbuat kongresi

10 Temmuzda Ankarada toplanacağı tebliğ edildi

Ankara 1 (A.A.) — Dahiliye Vekâleti alâkadarlara yaptığı bir tamim ile 14 temmuz 1938 tarihli ve 351 numaralı basın birliği kanununun muvakkat maddesinin A fıkrası mucibince fevkalâde kongrenin temmuzun onuncu pazartesi günü saat 10 da Dahiliye Vekâletinde toplanacağını bildirmiştir. Fevkalâde kongre bu toplantısında basın birliği idare heyetlerile haysiyet divanlarını seçecektir. Resmî gazeteler hariç olmak üzere bütün diğer gazete ve mecmuaların murahhasları kongreye iştirak edebileceklerdir.

Vilâyetlerden gelecek olan murahhaslar vilâyetçe kendilerine verilecek fotoğraflı ve tasdikli birer vesikayı göstermek suretile vilâyet merkezi istasyonlarından ücretsiz bilet alabileceklerdir.

Tüccarlar hakkında bir tebliğ

Ankara 1 (A.A.) — Merkez bankasına taahhüdname vererek namlarına gelen havaleyi tahsil etmiş ve fakat menşe şahadetnamelerinin musaddak «B» nüshasını taahhüdnamede yazılı müddet içinde bankaya ibraz edememiş olan alâkadar tüccarların bu hususdaki mücbir sebebleri tevsiki vesaik suretile birlikte en geç temmuz 1939 sonuna kadar Ticaret Vekâletine tahriren müracaatları lâzım geldiği tebliğ edilmektedir.

İngiltere ve Fransanın Sovyet hükûmetine yeni teklifleri

Moskova 1 (A.A.) — İngilterenin fevkalâde murahhası Strang ile Fransız ve İngiliz büyük elçileri öğleye doğru Kremline giderek Fransa ve İngilterenin yeni tekliflerini Sovyet hükûmetine tevdi etmişlerdir. Bu diplomatlar saat 14 e doğru Kremlinden ayrılmışlardır. Sovyet cevabı yakında verilecektir.

Mısır Hariciye Nazırının Atina seyahati

Atina 1 — Balkanlarda seyahat eylemekte olan Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Yahya paşa 11 temmuzda Atinaya gelerek 3 gün kalacak ve Yunan hükûmetinin misafiri olacaktır.

Izmirde kasırga 20 dakika sürdü

Ortalığı kaplıyan kurşunî toz bulutundan on metre ilerisi görülemiyordu

İzmir 1 (A.A.) — Dün akşam 18,40 da İzmir büyük bir kasırga geçirmiştir. İzmirlilerin hiç görmediklerini söyledikleri bu kasırga tam yirmi dakika sürmüş ve şehirde ciddî bir heyecan doğurmuştur. Gayet kesif kurşuni bir toz bulutu bütün şehri çevreliyen daglaları ve denizi kaplamıştır. Sokaklarda on metre ilerisini görmek kabil olmadığı gibi evlerden de karşı evleri ve damları bile görmek mümkün olmamıştır. Fırtına şehirde bir hayli cam kırmış, kiremit uçurmuş ve hatırı sayılır tahribat yapmıştır. Kasırganın Karşıyakadaki tahribatı daha büyük olmuştur. Kiremit ve camlardan başka bir dükkânın da vitrini tamamen uçmuştur. Karşıyakadaki fırtınadan sonra on beş dakika kadar şiddetli bir yağmur ve onu takiben de fındık büyüklüğünde dolu yağmıştır. Dolu ve yağmurun civara da düşmüş olması muhtemeldir. Hava bu sabah açılmış ve biraz serinlemiştir.

Tahribat

İzmir 1 (A.A.) — Dünkü kasırga nüfus zayiatına sebeb olmamıştır. Yalnız o esnada deniz komutanlığına aid kotra ile denizde bulunan komutanlık erbaşlarından Şemsi denize atılmak suretile canını kurtarabilmiş, kotra da bilâhare kurtarılmıştır. Karşıyakada Kenan adında bir genç de bi rarkadaşının sandalını kurtarmağa teşebbüs etmiş ve bu esnada sol kolu çıktığından Memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Bulgaristandaki seylâpta 37 ölü, 50 kayıp var

Sofya 1 — Bulgar ajansının aldığı son haberlere göre, seylâp felâketinin bilançosu şudur:

37 ölü, 50 kadar kayıp. 250 ev tamamile yıkılmış, 450 ev oturulmıyacak hale gelmiştir. Ziraî mahsulât ciddî hasara uğramıştır. Büyük miktarda hayvan telefatı vardır.

Maddî hasar yekûnu 100 milyon leva kadardır.

Yunanistanda 50 ev yıkıldı, 10 kişi öldü

Atina 1 — Yunanistanın Ftioti mıntakasında şiddetli bir yağmurla karışık müthiş bir fırtına çıkmış 10 kişi boğulmuş, 50 ev de yıkılmıştır.

Telefon kablosu parçalandı

Dün bir çok yerlerle muhabere edilemedi

Belediye tarafından asfalt olarak inşasına başlanan Ayazpaşa yolunda dünkü çaldışmalar esnasında 500 lük telefon irtibat kablosu kazaen kırılmıştır. Bu suretle 30 - 40 metre kadar kablo tamamen parçalanmıştır. Kaza 16,25 de olmuş ve bu saatten itibaren Kadıköy, Erenköy, Kartal, Adalar, Bebek, Paşabahçe, Büyükdere ve Tarabya santrallarına bağlı abonelerle İstanbul ve Beyoğlu arasında arızalı hat üzerinden geçen abonelerle muhabere kesilmiştir. Beşiktaş ve havalisi ile de bu arıza yüzünden telefonla konuşulamamıştır.

Telefon idaresi dün gece sabaha kadar kablonun tamiri işile uğraşmıştır. Telefon idaresi müdürü B. Niyazi Tezer muhabereyi biran evvel temin etmek için çalışanların başından ayrılmamıştır. Bozukluğun bugün tamir edilerek hatların açılmasına intizar edilmektedir.

Kral Zogu hareket etti

Polonya yolile Fransaya gidecek

Kral Zogu, kraliçe Jeraldin ve maiyetleri erkânı dün akşam Romanya bandıralı Besarabya vapurile Köstenceye hareket etmişlerdir. Romanyadan Polonyaya geçecekler, Letonya, İsveç, Norveç yolile Fransaya giderek Versayda kiraladıkları şatoda oturacaklardır.

Mussolini Romaya döndü

Roma 1 (A.A.) — 15 gündenberi Romada bulunmıyan B. Mussolini, bu akşam kendi hususî tayyaresile Liktör tayyare meydanına inmiş ve doğruca Venedik sarayına gitmiştir.

Polonyadaki Çekoslovak emlâki

Lehistan, menkul ve gayri menkul mallara vazıyed etti

Varşova 1 (A.A.) — Resmî bir tebliğde bildirildiğine göre Polonyada bulunan eski Çekoslovak devletine aid emlâkin hukukî vaziyetinin henüz tesbit edilmemiş olması ve Polonya hükûmetinin eski Çekoslovakyadan bazı resmî taleplerde bulunması üzerine Leh makamları Polonyada bulunan eski Çekoslovak Cümhuriyetine aid menkul ve gayri menkul emvale vazıyed etmişlerdir.

Çekoslovakya sefareti binası, vazıyed edilen emlâk meyanında bulunmaktadır.

Bitaraflık kanunu

Amerika Mebusan Meeclisinin kabul ettiği Bloom projesinin son şekli

Vaşington 1 (A.A.) — Dün akşam mebusan meclisi tarafından kabul edilmiş olan Bloom projesinin katî şekli şudur:

Reisicümhur veya kongre ecnebi milletler arasında harp hali mevcut olduğuna hümettikleri zaman bir beyanname neşredilecektir.

Bu beyanamenin neşrini müteakib harp edevatı hariç olmak üzere muhariplere silâh ve cephane satılması, tasarruf senedleri bir ecnebi namına devredilmeden evvel her türlü eşya gönderilmesi, 90 günü tecavüz etmeyen kısa vadeli adî ticarî krediler müstesna olmak üzere muhariplere kredi açılması ve muharipler namına iane toplanması menedilecektir.

İngiliz filosu Yunan sularında

Atina 1 — 7 temmuzda Faler limanına Glorüs tayyare gemisile 4 İngiliz torpitosu gelecektir. Temmuz ve ağustos aylarında 40 İngiliz filosu Yunan adalarını ziyaret edecektir.

Romanya millî müdafaayı takviye etmek mecburiyetinde

Bükreş 1 — Mebusan ve âyan meclisleri mümessilleri, Kral sarayına giderek Kral Karola, palâmentonun açılış nutkuna meclislerin cevaplarını takdim etmişlerdir. Kral Karol bu münasebetle kısa bir nutuk irad etmiş ve Romanyanın millî müdafaayı takviye mecburiyetinde olduğuna işaret etmiştir.

Bir Alman gazetesinin münasebetsiz bir yazısı

Kosva meydan muharebesinin yıldönümünü Yugoslavları aleyhimize kışkırtmak için ileri sürüyor

Berlin 1 (A.A.) — «Börsen Zeltung» gazetesi, Sırp milleti üzerindeki Türk tahakkümünün başlangıcı olan Kosova muharebesinin 550 nci yıldönümü münasebetile yazdığı bir makalede diyor ki:

Londranın müzaharetile Türkiyenin Balkan devletlerini garp devletlerinin tehlikeli harekât sahasına sürüklemeğe çalıştığı bu anlarda, Kosova muharebesinin hatırası Yugoslavya için bir ihtar olmalıdır.

Amerikada gümüş fiati

Vaşington 1 (A.A.) — Maliye Nezaretinden bildirildiğine göre, ecnebi gümüşünün alım fiatı onsu 38 çent olarak bırakılmıştır.

B. Spaho'nun cenaze merasimi

Belgrad 1 (A.A.) — Mehmed Spahonun cenaze merasimi dün öğleden sonra Bosnasarayda yapılmıştır. Merasime Başvekil Çvetkoviç, hükûmet erkânı, bir çok mebuslar ve bir kaç bin kişilik bir kalabalık iştirak etmiştir.

Bu münasebetle birkaç hatib ve bu meyanda Başvekil söz söyliyerek Spahonun feyizli olan siyasî hayatında vücuda getirdiği eserlerden bahsetmiştir.

Bulgar Maliye Nazırı Berlinden döndü

Sofya 1 (A.A.) — Bulgaristan Maliye Nazırı Bojilof, mühim iktisadî bir iş için gitmiş olduğu Berlinden dönmüştür.

Bulgar Başvekilinin Berlin seyahati

Sofya 1 (A.A.) — Başvekil Köseivanof, 5 temmuzdan 7 temmuza kadar resmen Berlini ziyaret edecektir. Başvekile Bu ziyaretinde, Hariciye genel sekreterliği vazifesini gören siyasî işler dairesi reisi B. Alfino elçilik başkâtibi B. Şişmanov ve hususî kalem direktörü B. Peev refakat edecektir. Ayrıca Başvekil ile beraber Bulgar gazetecilerinden mürekkep bir grup ta Berline gitmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Kahramanlıkların en büyüğü

Şu çeşid kahramanlıklar bizde pek çoktur:

§ Cephanenin içine girmiş; ateş vermiş. Kendi de uçmuş; içeri saldıran düşmanı da berhava etmiş.

§ Zırhlı batıyormuş. Demişler ki: «Şayed bir fedaî çıkar da şu bölmeye girerse ve kapağı içinden kaparsa, gemiyi karaya kadar yüzdürebiliriz belki...» Derhal bir genç bahriyeli atılmış: «Ben!»... Şan ve şerefle ölmüş.

Binaenaleyh şöyle kahramanlıkları işitince «Bizde de olabilir! Türk anaları ne evlâdlar doğurmuştur!» demekte haklıyız:

— Japon gençleri, torpilin içine binecekler, düşman zırhlısına doğru, direksiyonu kullanarak gideceklermiş. Çarparak batıracaklar, kendileri ölecekler...

. . . . . .

Bir de kahramanlığın başka türlüsü var. Ölerek değil, yaşıyarak yapılan bahadırlıklar....

Dostumuz Fransaya düşmanları: «İhtiyar bir cemiyet! Hayatiyetini kaybetmiş! Vatandaşlarının akılları, fikirleri zevk ve safada; Paris eğlencelerinde, Biarritz plâjlarında, hoppalıkta, züppelikte...» derler... Ve böylelikle de demokrat cemiyetlerin bu derece havailikle pek uzun ömürlü olmıyacaklarını sözde isbat etmek isterler.

Evet, bir tarafta bunlar var; hattâ Staviski rezaletleri de var. Ve demokrat cemiyetler, bu hastalıklarını matbuatlarında, radyolarında, tiyatro ve sinemalarında apaçık ortaya vuruyorlar. Bunlar etrafında icabından ziyade gürültü ediyorlar. Fakat bir de mütevazi ve harikulâde tarafları mevcut ki, berikiler gibi propaganda faaliyetine girişmedikleri için çok arka plânda, mahçup ve mahviyetkâr, durup duruyor.

İşte bir misali:

Güyan cüzamhanesinde bir «hemşire» vefat etmiş. Tercümei hali şöyle:

1900 senesinde, yani bundan kırk sene evvel, üç hemşire dünyanın en feci iklimi olan, mahpusların sürüldükleri Güyana gitmişler. Onlar orada iken otomobil, tayyare, sesli filim, hülâsa yirminci asrın bütün medeniyeti doğmuş, büyümüş. Fakat hemşireler bir kere bile Fransaya dönmemişler. Ömürlerini bu gayeye vakfedeceklerine yemin ederek en müstekreh yaraları sarmışlar... Kırk sene!... Şefkatle, sebatla, feragatle!... Ve ne memlekette, ne muhitte!...

İşte şimdi içlerinden biri ölmüş.

Fransa ona bir «légion d'honneur» nişanı bile vermemiş diyorlar. Fakat cüzamlılar fedakâr kadının ruhuna dua edilsin diye şu hediyeleri satılığa çıkartıyorlarmış: Biri, nişan yüzüğünü; öbürü ölen kızının fotoğrafındaki çerçeveyi, ilh....

***

Medeniyetinin havzasına girdiğimiz şu yirminci asır Avrupası nazarımızda tammile «materyalist»dir. Hem pek kötü surette materyalist: Münhasıran santimleri hesap eder! Nerede menfaat, orada hazır ve nazır!...

Halbuki ne yanlış... Her sağlam cemiyet gibi o da, bir «idealizm» in belkemiğine dayanıyor: «Başkaları için yaşamak» kahramanlığını ve feragatını gösterenlerin yüzü suyu hürmetine dimdik duruyor.

İmrenilecek, üzenilecek cihetleri asıl bunlar!

(Vâ-Nû)

Bursanın imar plânı

B. Prost, Bursanın imar plânını ikmal etmiştir. Bursa Belediye reisi refakatinde Bursa belediyesi başmühendisi olduğu halde şehrimize gelmiş ve B. Prost ile görüşmüştür. Bursa nâzım plânı ağustosta tatbik edilmeğe başlanacaktır.

Kuyuya düşen çocuk

Sekiz yaşlarında Tevfik isminde bir çocuk Büyükderede Çavuş sokağında bir evin bahçesinde ağzı açık bulunan kuyuya düşmüş, bir ayağı kırıldığı halde çıkarılarak hastaneye kaldırılmıştır.

Kolunu makineye kaptırmış

Ligor isminde bir demirci, Beyoğlundaki dükkânında çalışırken kolunu makineye kaptırarak yaralanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Yeni hastane

Zincirlikuyuda inşası takarrur etti

Şişli civarında yapılacak yeni hastanenin arsası ve plânı için hastane inşasında mütehassıs mimar B. Valter'in şehrimize gelmesi bekleniyordu. Fransız mimarı şehrimize gelmiş ve dün Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdarı ziyaret ederek yeni hastane için hazırladığı müteaddid proje ve krokileri göstermiştir. Bu projelerden biri tercih edilecektir. Hastane için bir kaç arsa tasarlanmıştı. Bunlardan biri Bulgar hastanesi yanında, diğeri Mecidiyeköyü arkasındaki bir dutluk, üçüncüsü de vaktile Sultan Reşad tarafından şehir hastanesi inşa edilmek üzere şehremanetine terkedilen likör fabrikası arkasındaki arsadır.

Dün şehrimizde bulunan Sıhhiye Vekâleti müsteşarı Dr. B. Asım, vilâyet sıhhiye müdürü B. Ali Rıza, Beyoğlu hastanesi baş hekimi Dr. B. Fikret ile mimar B. Valter bu üç sahayı da gezmişler, neticede Zincirlikuyuda likör fabrikası arkasındaki arsayı pek müsaid bulmuşlardır. Mütehassıs, bu arsanın büyük bir şehir hastanesine pek elverişli olduğunu görmüştür. Bu seneki vilâyet bütçesinde yeni hastane inşası için tahsisat olduğundan hastanenin hazırlanacak katî projesine göre münakasa hemen ilân edilecektir. Hastane, üç senede ikmal edilecek ileride bin yatağa iblâğ edilmek üzere şimdilik beş yüz yataklı paviyonları ihtiva edecektir.

Asfalt yollar

1,100,000 liralık yol programı hazırlandı

Geçen sene ihale edilen ve şimdi yapılmakta olan yarım milyon liralık asfalt yollardan başka bu seneki bütçe ile ihale edilen bir milyon yüz bin liralık yeni asfalt yol programı tamamile hazırlanmıştır. Bu günlerde Vali tarafından tasvib edildikten sonra yeni yolların hazırlanan şartnamesine göre münakasası ilân edilecektir. Yapılacak yollar henüz katîsurette tesbit edilmemekle beraber bilhassa Aksaray yangın sahasında bazı caddelerle Cihangirde son zamanlarda inşa edilen asfalt yollardan başka diğer bir kısım sokaklar, Sıraserviler - Cihangir caddesi, Beyoğlunda, Beşiktaşta, Kınalı, Burgaz, Heybeliadada sahile muvazi yol ve rıhtımlar asfalt olarak inşa edilecek, ancak bu yolların yokuş kısımları mozayik olarak inşa edilecektir.

İnkılâb müzesi

Bu hafta zarfında merasimle açılacak

Eski Beyazıd medresesinde tesisine karar verilen İnkılâp müzesindeki eşya ve eserlerin tasnif ve tanzimi tamamile ikmal edilmiştir. İnkılâp müzesindeki bütün eserler, Maarif Vekâleti derleme heyeti müdürü B. Selim Nüzhet tarafından tasnif edilmiştir. Müze bu hafta, Valinin tensip edeceği bir günde merasimle açılacaktır. Müzede ilk Türk gazetesinin tesis edildiği gündenberi son zamanlara kadar intişar etmiş bütün gazete ve mecmuaların tam kolleksiyonları ile Tazimattanberi Cümhuriyet devrine kadar inkılâbımızla uzaktan, yakından alâkadar olan türkçe ve ecnebi dilerde neşredilmiş bir çok eserler vardır.

Müzede ayni zamanda harf inkılâbını tebarüz ettiren eserleri muhtevi bir de sergi bulunacaktır.

Ceviz kütüğü ile yaralanmış

Şamandırada bağlı Yunan bandıralı bir vapura ceviz kütüğü yüklemekte olan hamal İbrahim, üzerine düşen bir kütükle yaralanmış, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Karilerimizin mektupları

Hususî arabaların ayrıca imtiyazı mı var?

22 Haziran gecesi Bakırköyüne bir müşteri aldım. Müşteri İskele caddesine sapmamı söyledi. Sokağın biraz ilerisinde tam orta yerde bir otomobilin durduğunu gördüm. Yanından geçmenin ihtimali yoktu. Numarasından hususî olduğu anlaşılıyordu. Epey korne, hattâ mecburen klâkson çaldım. Sahibi görünmedi.

Gürültülere devriye polisleri geldiler.

— Seni cezalandıracağız! - dediler.

— Beni değil, şu otomobilin sahibini cezalandırmalısınız! - dedim.

— Bu araba bir doktorundur.

Kimin olursa olsun, böyle istisnaî muamele caiz midir? Bu sokak, Halk Partisinin bulunduğu yerin karşısındadır. Böyle usulsüzlükler yapıldığına lûtfen dikkati celbediniz.

1593 numaralı şoför Ahmed Sür

Elektrik, tramvay ve tünel idareleri

Dünden itibaren Belediyenin idaresine geçti

Elektrik, tramvay, tünel müesseseleri dün sabahtan itibaren fiilen ve resmen Belediyeye intikal etmiş ve Belediye reisliği tarafından bu müesseselerin umum müdürlüğüne tayin edilen Belediye fen müşaviri B. Mustafa Hulkî, yeni vazifesine başlamıştır.

B. Mustafa Hulkî, Yüksek mühendis mektebinde mekanik profesörü olmakla beraber vaktile elektrik şirketinin ilk tesisinde mülga Nafia nezareti namına şirketin nafia komiserliğinde bulunmuş, bilâhare de Belediye fen müşaviri sıfatile bu idarelerin en küçük muamelât ve teferrüatına nüfuz etmiş kıymetli bir fen ve idare adamıdır. Bu müesseselerin şehir halkı lehine ıslah ve tanzimi için alınacak esaslı tedbirlerde B. Mustafa Hulkinin tecrübe ve ihtisasından istifade edileceği muhakkaktır.

Bu müesseselerin Belediyeye geçmesi münasebetile Metro hanının cümle kapısı üzerindeki tabele değiştirilmiş ve dünden itibaren şu lâvha talik edilmiştir:

«T. C. İstanbul Belediyesi elektrik, tramvay, tünel işletmeleri umum müdürlüğü»

Müesseseler belediyeye intikal etmekle beraber, devrü teslim muamelesi evvelki gün bitmediğinden dün de Vekâlet ve Belediye mümessilleri Metro hanında toplanarak tesellüm muamelesine devam etmişlerdir. Devir muamelesi bir hafta kadar devam edecektir.

Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdar dün sabah Metro hanına gitmiş, müessesenin Belediyeye devri münasebetile bir müddet burada meşgul olmuş ve bu müesseselerin Belediyeye devri münasebetile Reisicümhura, Meclis riyasetine, Başvekile, Dahiliye, Nafia, ve Münakalât Vekillerine teşekkür telgrafları çekmiştir.

Belediye, şehrin kara münakalât işlerini kolaylaştırmak üzere şehirde otobüs işletmeğe karar verdiğinden Belediyeler bankasından istikraz edilen bir milyon lirayı otobüs mübayaasına tahsis edecekti.

Lûtfi Kırdar, bu müesseselerin Belediyeye intikali üzerine otobüs siparisi için hazırlanan şartnameye göre derhal münakasa hazırlıklarına başlanması ve münakasa şartlarının hemen ilân edilmesini emretmiştir.

Patates yemeğinden zehirlendi

Kadirgada oturna madam Mari, iki gün evvel pişirdiği bir patates yemeğini dün yedikten sonra zehirlenme alâimi göstermiş, polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

Otomobil çarptı

Şoför Yaşarın idaresindeki otomobil Köprü üzerinde Üsküdarlı Sadeddin isminde birine çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

Çamlıcanın imarı

Belediye, burada bir gazino yaptıracak

Vali B. Lûtfi Kırdar, evvelki gün Çamlıcaya giderek orada tedkikat yapmıştı. Doktor B. Lûtfi Kırdar, Çamlıca gibi İstanbulun en güzel sayfiye yerlerinden birinin senelerden beri bakımsız kaldığını görerek burada yapılacak yolları tesbit etmiş, Çamlıcanın imar plânı etrafında mahallî bazı tedkikler yapmıştır.

Yazın halk, tenezzüh maksadile Çamlıcaya rağbet gösterdiği halde, istirahat edecek muntazam bir gazino bulamamaktadır. Bu noksanı göz önüne alan Vali, Çamlıcada bir gazino inşası lüzumunu takdir etmiştir. Bu gazino Üsküdar tramvay şirketi ile Şirketi Hayriye tarafından müştereken inşa edilecektir. B. Lûtfi Kırdar, bu hususta Üsküdar tramvay şirketile temas etmiş ve tasavvurundan bahsetmiştir. Şirketin hisse senedlerinden mühim bir kısmı Belediyenin elinde olduğundan şirket Valinin bu arzusuna derhal muvafakat etmiştir. Şimdi Vali Şirketi Hayriye ile temas edecek ve bu şirketin de muvafakatı alındıktan sonra gazinonun inşasına hemen başlanacaktır.

Zoraki deniz banyosu

Hasköye gitmek üzere Kasımpaşa iskelesinden Yunusun sandalına binen İbrahim, Mustafa, Kadri, Kâzım ve Reşad, sandalın devrilmesile denize dökülmüşlerse de etraftan yetişenler tarafından kurtarılmışlardır.

Prost gidiyor

İmar ve harita müdürlerine imar plânı hakkında talimat verdi

Şehircilik mütehassısı B. Prost Ağustos içinde tekrar dönmek üzere Parise hareket edeceğinden dün Belediyedeki bürosunda imar müdürü B. Hüsnü, harita müdürü B. Galib ile uzun uzadıya görüşmüş ve kendi gaybubeti sırasında burada yapılacak işler ve imar plânının tatbiki etrafında bazı talimat vermiştir.

İmar plânının beş senelik programı hükûmetçe kabul edildiğinden şimdi bu hususdaki formalitenin ikmali için şehir meclisince programın kabulü lâzım gelmektedir. Bu itibarla şehir meclisinin fevkalâde bir toplantıya çağırılması, yahud meclise niyabeten daimî encümenden karar alınması muhtemeldir. Bu karar alındıktan sonra programın hemen tatbikine başlanacaktır.

Beyoğlu malmüdürlüğü

Yeni binanın Şişhane karakolu arsasından vazgeçildi

Şişhanede eski karakol binası arsasında Defterdarlık tarafından inşa edilecek Beyoğlu Malmüdürlüğü binasının inşasına teşebbüs edilmiş, fakat bu arsanın Belediyeye aid olduğu ve şehir plânı mucibince burada bir çocuk bahçesi inşası kararlaştırıldığı için Belediyenin müdahalesile inşaat tatil edilmişti.

Şehircilik mütehassısı B. Prost bütün bu sırtlarda hiç bir bina inşa edilmemesini, bu suretle manzaranın Halice doğru kapatılmamasını arzu ettiğinden Valinin teşebbüsü ile Defterdarlık da burada malmüdürlüğü binası inşasından vazgeçmiştir. Bu saha tamamile çocuk bahçesi olacak ve malmüdürlüğü için Belediye, Defterdarlığa başka münasib bir arsa gösterecektir.

Büyükada arabacılarına yeknasak elbise

Büyükadadaki bütün arabacılara yeknasak elbise giydirilmesi kararlaştırılmış ve kabul edilen nümuneye göre elbiseler hazırlanmıştır.

Arabacılar yakında yeni kıyafetlerini giyeceklerdir.

İSTANBUL HAYATI

Bu da mı saz?

Rahat rahat oturuyorduk. Eğlenceye fazlaca düşkün bir arkadaş ısrar etti:

— Böyle uyuşuk uyuşuk oturacağımıza çıkıp biraz dolaşalım. Sazlı bir yere gidelim de ruhumuzu gıdalandıralım. Musiki ruhun gıdasıdır.

Bir hayli dolaştıktan sonra kalabalık bir gazinoya girdik. Kadınlı erkekli müşterilerle dolu masalar arasında zorlukla bulduğumuz bir köşeye sıkıştık. Sahne epice kalabalık. Ellerinde keman, klârnet, zilli def, tanbur ve daha bilmem nelerle yedi sekiz erkek yanyana dizilmişler. Önlerine sıralanan iskemlelerde de hanede bayanlar oturuyorlar.

Bir müddet sazın akord faslı beklendi ve nihayet çalgı başladı, biz de muradımıza erdik. Kemanın klârnetin acı çığlıkları arasında, dudakları kızıl boyalı altı kadın hep bir ağızdan; «Sokul bana esmerim, ben adam yemem.» diye feryadı bastılar. Sağdan soldan yükselen sarhoş naralarile birinci fasıl epice devam etti. Nihayet etraftan şiddetli bir alkış şakırtısı koptu. Eller biribirine çarpılırken öteden beriden de naralar duyuluyor:

— İsteriiiz... Şarkı isteriz.

İri kalçalı, sarkık karınlı bir hanende bayan kırıta kırıta sandalyeden kalktı, gözlerini süze süze müşterileri selâmladıktan sonra eli kulağa attı. «İki koca alacağım. Biri yaşlı, biri genç.» diye haykırarak parmaklarını boynuz gibi kıvırıp başını iki tarafından salladıkça masalardaki bağrı yanıklar coşuyorlar:

— Garsoon... Hadi ulan. Çabuk rakı getir. Şarkı bitmeden şişeyi yetiştir .

Sürekli alkışlarla şarkı bir kaç defa tekrarlandı, şişeler üstüste boşalıp tazelendi.

Meğer bizim saz heyetinin daha neleri varmış!... Hanendeler sıra ile kalkıp birer ikişer şarkı okuduktan sonra ortadan kayboldular. Sazcılar iskemlelerini biraz daha geriye çektiler Sahnenin ön tarafı boşaltıldı. Kemanlar, tanburlar uzun, itinalı bir akord faslına giriştiler. Derken sahnenin arkasındaki kapı aralandı. Yine bir alkış şakırtısı ortalığı çınlattı. Biraz evvel şarkı söyliyen kırk beşlik şişman bayan ortaya çıktı. Vücudünün üst tarafı tamamile çıplak. Parmaklarındaki zilleri şıkırdatarak adım attıkça sarı etekliğinin yırtmaçları ayrılıyor, pelte pelte sarkan pudralı kalçaları meydana çıkıyor. Saz oynak bir hava tutturdu. Şişman bayan, vücudünden umulmıyacak bir çeviklikle zıplamağa başladı. Bacaklarını savurarak tepindikçe dört parça etekliği açılıyor, masalardan yükselen naralar çın çın çınlıyor. Hele, kadın yere diz çöküp eteğinin ön yırtmacını açarak sırt üstü yatarken coşkun müşterilerde tahammül kalmıyor:

— Ah, imanım aaah... Vallah billâh cebimdeki on papel feda olsun sana...

Kadın, garib hareketlerle vücudünün her tarafını açıp teşhir ederken kadınlı erkekli bazı müşteriler birer ikişer savuşmağa başladılar.

Ben de kapıdan çıkarken, geçenlerde İzmitte resim sergisinden tabloların kaldırılması hadisesini hatırladım ve düşündüm; acaba bunların canlıları müstehcen sayılmıyor mu ve mahalle arasındaki gazinolarda halkın ruhunu gıdalandıran musiki bu mu?...

Cemal Refik

Nahiye müdürlüklerine kimler tayin edilecek

Dahiliye Vekâleti vaktile yaptığı bir tebliğde nahiye müdürlüklerine mutlaka polis komiserlerinin tayin edilmesini tebliğ etmişti. Yine Dahiliye Vekâletinden gelen yeni bir emre göre inzibat işlerine memur olan polis komiserlerinin nahiye müdürlüklerine tayinini doğru bulmamaktadır. Nahiye müdürlüklerine yüksek tahsil mezunları bulunmazsa lise mezunları tayin edilecektir.

Teftiş masrafı

Nahiye müdürlerine teftiş masrafına mahsup edilmek üzere her ay maktuan onar lira verilmesi hakkındaki kanun tebliğ edilmiştir.

Satye yolsuzluğu tahkikatı

Ehli hibre Satye evrakının tedkikini bitirdi

B. Yusuf Ziya, Malik ve Tahir Kevkebin evlerinde, avukat B. İsmail İsa ile B. Atıfın ev ve yazıhanelerinde araştırmalar yapıldı

Denizbank tarafından Satye binasının satın alınmasında cereyan eden yolsuzluklar etrafında Adliye tahkikatı devam ediyor. Birkaç gün evvel Satye binasında araştırma yapılarak alınan evrak bir ehli hibre heyeti tafından tetkik edilmekte idi. Heyet dün tedkikatını ikmal etmiştir. Tedkikat neticesinde bir rapor tanzim olunarak pazartesi günü dördüncü sorgu hâkimine verilecektir.

Dördüncü sorgu hâkimi tahkikatı derinleştirirken yeniden bazı araştırmalara lüzum görmüş ve keyfiyeti müddeiumumîliğe bildirmiştir. Kesilen arama müzekkerelerile müddeiumumîlik başmuavini B. Sünuhi, muvinlerden B. Celâl, B. İhsan, B. Turgud ve B. Sabri taraflarından mevkuf B. Yusuf Ziya Önişin Büyükderedeki evinde, B. Malik Kevkeb ve Tahir Kevkebin Ayaspaşadaki evlerinde avukat Atıf Ödül ile B. İsmail İsanın hem evlerinde hem de yazıhanelerinde araştırma yapılmıştır. Buralarda bulunan ve tetkikine lüzum görülen evrak da mühürlenerek adliyeye getirilip dördüncü sorgu hâkimliğine teslim edilmiştir. Araştırmalar maznunların gıyabında ve ailelerinin huzurile yapılmıştır.

Pazartesi günü bu beş maznun Tevkifhaneden dördüncü sorgu hâkimliğine getirilecekler ve mühürlü evrak kendi huzurlarında açılarak tedkik edilecektir. Tedkikat esnasında lüzum görüldükçe kendilerinden izahat alınacaktır.

Diğre taraftan gerek dördüncü sorgu hâkimliği ve gerekse Satye binasından alınan evrak üzerinde tedkikat yapan ehli hibre heyeti yeniden bazı malûmat alınmasına lüzum görmüşlerdir. Bunun için de İstanbulda bazı yarı resmî ve gayri resmî müesseselere müzekkereler yazılarak Satye binasının satılması işi etrafında malûmatlarına müracaat olunmuştur. Bu müzakerelerin cevapları da bir kaç gün içinde sorgu hâkimine gönderilecek ve süratle tedkik edilecektir. Maznunların evlerinden alınan evrakın ve mükezekkere ile istenilen malûmatın tedkiki esnasında maznunların tekrar müvacehe edilmeleri muhtemeldir.

Dördüncü sorgu hâkimi B. Sami dün de bu tahkikat etrafında şahid istimaına devam etmiştir. Önümüzdeki hafta içinde tahkikat ikmal edilerek evrakın mahkemeye verilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Hataylılar Ebedî Şefin kabirleri önünde

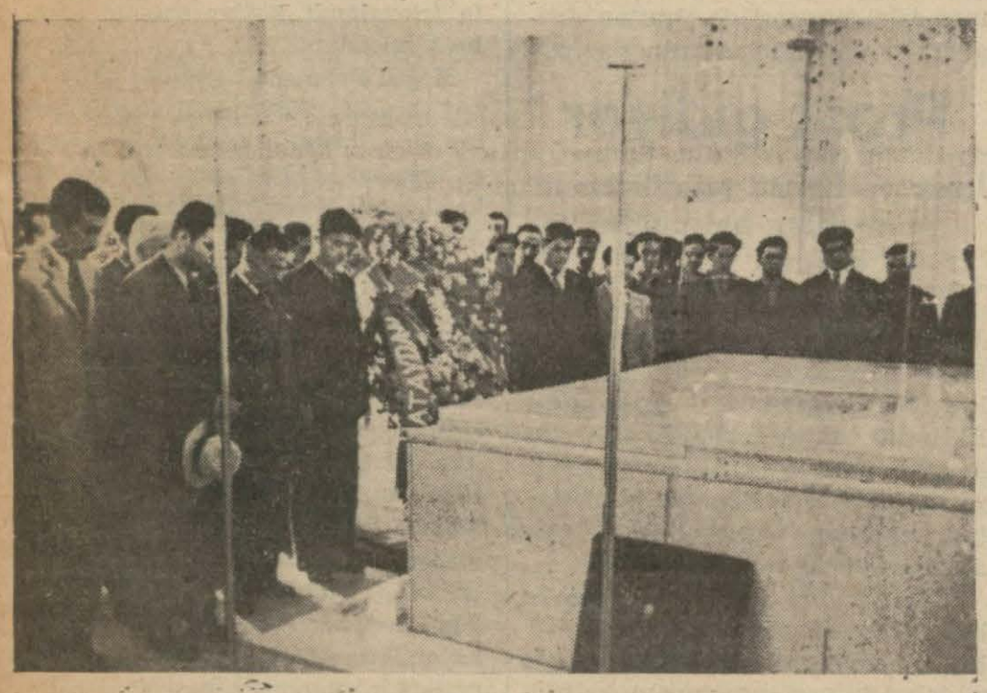

Hatay iktisad müşaviri B. Celâl Akyürek Kocaeli saylavı B. İbrahim, temyiz mahkemesi âzasından B. Şevket, Ankaradaki Hataylı Siyasal Bilgiler okulu ve Hukuk fakültesi talebeleri ve Ankaradaki Hataylılar evvelki gün Atatürkün muvakkat kabrini ziyaret etmişler ve kabire bir çelenk koymuşlardır. Yukarıdaki resimde Hataylıları Ebedî Şefin manevî huzurunda görüyorsunuz.

İzmir caddelerine paket taşı döşetiliyor

İzmir (Akşam) — Belediye, İzmirin en mühim ve güzel cadedsi olan İnönü caddesini paket taşile döşettirmektedir. Eski adı «Karantina tramvay» caddesi olan bu cadde, yirmi yıldanberi tamir yüzü görmemişti. Şimdi 40 bin lira sarfile Konak önünden Asansora kadarki kısmı paket taşı döşenmektedir. Bu kısım ikmal edilince ikinci kısım, yani Asansor - Karantina kısmı yaptırılacaktır. Belediye, bütçenin imkânı nisbetinde İzmir yolarını yeniden inşa etmeğe, mühimlerine de paket taşı döşemeğe ehemmiyet vermektedir. Halk, bundan çok memnundur. Yukarıdaki klişede İnönü caddesinde paket taşı döşeme faaliyeti görünüyor.

BULMACAMIZ

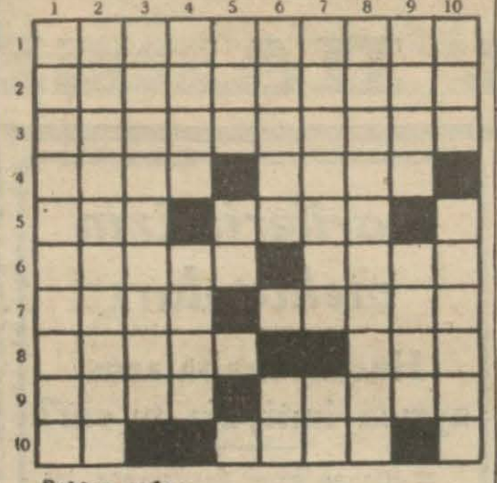

Soldan sağa:

1 — Hiç bir tarafa mensup olmamak.
2 — Yirmi bin kuruş.
3 — Beyoğlunda bir eczahane.
4 — Başına «K» gelirse mukatele olur - Tersi yumuşak değil.
5 — Çok taneli bir meyva - Tersi rayihadır.
6 — Vehimler - Burç.
7 — Başına «A» gelirse mâna demektir - Katır.
8 — Tersi bir Rum ismidir - Başına «A» gelirse hamız olur.
9 — Mevud ölüm saati - Parlama.
10 — Yılanın başı - Arızalar.

Yukardan aşağı:

1 — Malûm nesne.
2 — Karşılıklı tavla oynayan iki usta.
3 — Delilerin şifa yurdu.
4 — İstanbulluların bir hitabı - Arzular.
5 — Başına «Ü» gelirse mahsul demektir - Ümid et.
6 — Bir parçacık - Şaşına «S» gelirse saklanan şey olur.
7 — Sinekleri öldüren bir ilâç markası - Paşanın belden aşağısı.
8 — Liyakati yok.
9 — Merkezi Bağdad olan hükûmet - Alçak.
10 — Dem - İleri atılma.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Yemekyiyen, 2 — Azatlıköle, 3 — Gazyakan, 4 — Esamet, 5 — Ulum, Metal, 6 — Reçe, Atiye, 7 — Azak, My, 8 — Unk, Ak, 9 — Kalecivarı, 10 — Zalimane.

Yukardan aşağı:

1 — Yağmurluk, 2 — Eza, Le, Naz, 3 — Maz, Uçakla, 4 — Etyemez, El, 5 — Klas, Avcı, 6 — Yıkamak, İm, 7 — İkamet, Ova, 8 — Yönetim, An, 9 — El, Tayyare, 10 — Ney, Le, Kı.

Ankara Borsası

1 Temmuz 1939
Esham ve Tahvilât

Sıvas - Erzurum 2		19.80
Sıvas - Erzurum 3		19.80
Sıvas - Erzurum 5		19.84
PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)		
Londra	1 Sterlin	5.9275
New-York	100 Dolar	126.62
Paris	100 Frank	3.355
Milâno	100 Liret	6.6575
Cenevre	100 İsviçre Fr.	28.525
Amsterdam	100 Florin	67.215
Berlin	100 Rayhşmark	50.815
Brüksel	100 Belga	21.525
Atina	100 Drahmi	1.0825
Sofya	100 Leva	1.56
Prag	100 Çekoslovak Kr.	4.33
Madrid	100 Pezeta	14.03
Varşova	100 Zloti	23.8625
Budapeşte	100 Pengo	24.8325
Bükreş	100 Ley	0.905
Belgrad	100 Dinar	2.8925
Yokohama	100 Yen	34.605
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.525
Moskova	100 Ruble	23.8925

ÖLÜM

Haseki hastanesi röntgen mütehassısı Dr. Suphi Neşet Bekenin ve Sümer Bank Gemlik Sun'i ipek fabrikası müdürü Semih Bekenin babaları Kayseri mebusu Sadettin Serim'in enistesi eski Hicaz defterdarı Mustafa Neşet Beken vefat etmiştir.

Cenazesi bugün Erenköyünde sanatoryom caddesindeki 3 numaralı evinden kaldırılarak ikindi namazı Kazesker camiinde kılındıktan sonra İçerenköy kabristanına defnedilecektir.

45 senelik memuriyet hayatında istikamet ve faziletile muhitinin sonsuz hürmetini kazanmış olan merhuma hakdan rahmet diler, kederli ailesine sabırlar temenni ederiz.

TİYATROLAR:

EGE TİYATROSN
Nuri Gençdur ve arkadaşları. Gündüz: Üsküdar İnşirah Bahçesinde
YEREBAT - DÖRTCİHAR
Akşamı:
ÖLÜM YOLU
Yenişehir Aile Bahçesinde

∴

Naşid Özcan ve Ertuğrul Sadi Tek birlikte
Ortaköy Emek Bahçesinde. Bu gece:
BALAYI
Vodvil 3 perde.

∴

HALK TİYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Gündüz: Üsküdar Hale Bahçesinde
Akşamı: Kadıköy Yeldeğirmeni Bahçesinde
ZÜPPELER
Vodvil 3 perde.

Metresi Yegâneyi döven ve bıçakla korkutan tezgâhtar

34 gün hapis ve 760 kuruş para cezasına mahkûm edildi

Uzun zaman evlenmek vaadile aldatarak beraber yaşadığı kadını dövüp bıçakla tehdid eden bir fırın tezgâhtarı dün adliyeye verilmiştir .

Tahkikata nazaran, Aksarayda fırın tezgâhtarı İsmail ile Yegâne adındaki kadın bundan sekiz ay evvel tanışmışlardır. İsmail:

— Bekârım, fazla para da kazanıyorum. Seninle evleneceğim.

Diyerek Yegâneyi kandırmış ve beraber yaşamağa başlamışlardır. Aradan sekiz ay geçtiği halde İsmail, muamelenin bitmediğini bahane ederek bir türlü evlenmeğe yanaşmamıştır.

Evvelki akşam İsmail evde otururken Yegâne eline dikkat etmiş ve İsmailin parmağında bir alyans görmüştür. Kendisile evlenmek üzere olan adamın parmağında böyle bir yüzük görünce meraka düşmüş ve:

— O yüzük senin parmağında ne arıyor? Yoksa başka bir kadınla mı nişanlandın?

Diye sormuş, İsmail de:

— Ben zaten evliyim. Zafranboluda karım ve çocuklarım var. Seninle evleneceğimi söyledim diye, sen de inandın mı? Ben burada bulunduğum müddetçe vakıt geçirmek için seninle beraber oturuyorum. Sonra yine memleketime, karımın yanına gideceğim.

Demiştir. Bundan fena halde sinirlenen Yegâne, yüzüğün içindeki ismi öğrenmek için İsmailin elinden çıkarıp almak istemiş, İsmail vermemiş ve bu yüzden aralarında kavga çıkmıştır.

Kavgada İsmail, Yegâneyi odaya kapayarak fena halde dövdüğü gibi büyük bir bıçakla da üzerine atılmış ve ölümle tehdid etmiştir. Bir hayli de küfür savurduktan sonra İsmail o hiddetle pencerenin ve kapının buzlu camlarını yumruklarile kırıp parçalamıştır. O sırada cam kırıklarile kendisi de elinden yaralanmıştır.

Yegânenin müracaati üzerine hakkında evrak tanzim olunmuş ve İsmail dün mahkemeye verilmiştir.

Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemede Yegâne de davacı olarak bulunuyordu. Evrak okunduktan sonra Yegâne vakayı yukarıda yazdığımız şekilde anlattı ve:

— Beni dövdü, söğdü, bıçakla tehdid etti, camları da kırdı. Kendisinden davacıyım. Ceza verilmesini istiyorum.

Dedi. İsmail suçunu inkâr ederek:

— Evde Yegâne yüzük meselesinden beni kızdırdı. Bu yüzden ağız kavgası yaptık. Fakat kendisini dövmedim. Küfür de etmedim. Bıçakla tehdid ettiğim iddiası da yalandır. Kavgaya başlamadan evvel bıçak elimde idi. Kavga esnasında da elimde duruyordu. Fakat bununla Yegâneyi tehdid etmedim. Ben esasen küfür etmesini sevmem ve küfür de bilmem. Bunların hepsi yalandır.

Hâkim sordu:

— Peki, camları niçin kırdın? Bu da mı yalan?

Camları kırdığım doğrudur. Kavgaya başladığımız sırada Yegâne odanın kapısını kapamıştı. Kavga büyümeğe başlayıncı fena halde sinirlendim ve işi uzatmamak için savusup gitmek istedim. Fakat kapıyı açamadım. Bu yüzden kapının üzerindeki pencerenin camlarını kırdım. Maksadım pencereden dışarı çıkmaktı.

Şahitlerin ifadeleri ile de İsmailin Yegâneyi dövüp söğdüğü ve tehdid ettiği sabit olduyordu. Hâkim tekrar barışmalarını ve davadan vaz geçmesini Yegâneye teklif etti. Fakat Yegâne kabul etmiyerek:

— Ben davacıyım. Artık onunla barışmam. Cezasını veriniz.

Diye ısrar etti. Muhakeme neticesinde suçu sabit olduğundan İsmailin otuz dört gün hapsine ve 760 kuruş para cezası ödemesine karar verildi. Karar üzerine kendisi de mahkemede tevkif edilerek tevkifhaneye gönderildi.

Bir amele elektrik direğinden düşerek yaralandı

Elektrik idaresinde çalışan Yalovalı Yusuf oğlu Seferyılmaz, dün, Bakırköyünde bir elektrik direğinde çalışırken müvazenesini kaybederek yere düşmüş ağır surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Duvardan düştü

Kumkapıda oturan bayan Sacidenin dört yaşındaki çocuğu Feridun bir duvardan düşerek yaralanmış, polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

Açık teşekkür

Annemizin vefatı münasebetile cenazesinin kaldırılması ile defninde hazır bulunmak, evimizi teşrif etmek, mektup ve telgraf göndermek lütfunda bulunan muhterem dostlarımıza sonsuz teşekkür ve saygılarımızı sunarız.

Hayriye Akat
Cemil Uybadın

Bu akşam Beşiktaş SUATPARKTA
Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı İlâveten Mısır Raks Kraliçesi
YAŞASIN AŞK
SEMİRA MUHAMMED ve arkadaşları
Ayrıca: SAMİE MURAT varyete hey'eti Duhuliye 10 kuruştur.

İÇKİSİZ SAZ
Cağaloğlu Çifte Saraylar Sinema Bahçesinde
İstanbul halkının arzusu üzerine kıymetli san'atkâr
MÜNİR NURETTİN
ve arkadaşları 4 Temmuz Salı günü akşamı
Sinemada: Her program iki büyük Film gösterilmektedir.
Kapısı: Cümhuriyet Matbaası karşısındadır

Ankarada Harita Genel direktörlüğüne şehri ücretle kartograf memuru alınacaktır.

Aranan evsaf ve şerait şunlardır.
1 — Türk tabaası olmak
2 — Askerliğini yapmak
3 — Otuz yaşını geçmemek
4 — Orta tahsilini bitirmek
5 — Yapılacak muayenede sıhhati tam olmak
6 — Devlet hizmetinde istihdama mâni bir gûna hali bulunmamak
7 — Harita tersim imtihanında muvaffak olmak.
8 — İmtihan Ankarada Harita genel direktörlüğünde yapılacaktır.
9 — Müracaat 31 Temmuz 939 tarihine kadar kabul olunur.
10 — İmtihan ve hususatı saire için harita genel direktörlüğü Kartog... şubesi müdüriyetine müracaat edilmelidir. (2448) (4490)

POLİTİKA

Danzig tehlikesi

Avrupa politikasının sıklet merkezi iyice şimale kaymıştır. Şimdi bütün dünyanın dikkatini celbeden mühim hadiseler Danzigde ve yanı başındaki Leh sahilinde cereyan ediyor. Danzigde Alman spor haftasının toplantısı ve bayramı vardır. Almanyanın her tarafından ve bahusus Şarkî Prusyadan gelen sporcu namile elli bin Alman askeri muhtelif nümayişler yapıyorlar.

Aynı zamanda Versay muahedesile ordu ve donanma bulundurmaktan mahrum Danzig hükûmeti gönüllü polis namı altında askerî büyük teşkilât vücude getirmekte ve bunlar için muazzam kışlalar ve hastaneler vücude getirmektedirler. Madenî ve kârgir köprüleri Lehli gümrük memurları kontrol etmek salâhiyetini haiz olduklarından bundan kurtulmak için Vistülün üzerinde bir duba köprü kurulmuştur. Hariçteki Almanlar buradan akın ediyorlar. Fransız ve İngiliz matbuatı Danzigin dahilindeki bir hareketle şehrin Almanyaya ilhakına kalkışacağından şüphe ediyorlar.

Diğer taraftan Alman matbuatı ve resmî makamları Danzig meselesinde Almanya ile Lehistanın anlaşmasından İngiltereyi mesul addetmekte ve Lehistanı uzlaşmağa yanaşmaktan menedecek teşvik ve teşcide bulunduğunu ileri sürmektedir. Aynı zamanda bütün Lehistanda ve bahusus Leh sahilindeki Gdinyada Lehistanın denize inmesi ve sahile sahib olmasının yıldönümü münasebetile bir hafta müddetle bayram yapılıyor.

Bu münasebetle her tarafta büyük tezahürler yapılıyor. Lehistan Cümhurreisi söylediği nutukta Lehlilerin hiç bir zaman denizdeki mevkilerini ellerinden bırakmıyacaklarını ve karada ve havada kuvvetli oldukları gibi denizde dahi kuvvetli olacaklarını beyan etmiştir. Danzig meselesinde gerek Lehistan gerek Almanya arasına girilmelerine imkân görünmiyen katî vaziyet almış bulunuyorlar. Bu sebepten Avrupa sulhü gene tehlikeli anlar geçirmektedir.

AKŞAM

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

ŞEMSİYELERİN DEĞERİ

İngiltere Başvekilinin şemsiyesi meşhur oldu olalı, bay Chamberlainin şemsiyesini aldığı dükkân halka şemsiye yetiştiremiyor. Bilhassa Amerika ve Kanada aynen Chamberlain şemsiyesini istedikleri için siparişleri Thomas Brigg fabrikasına ısmarlıyorlar. Fabrika altı ay zarfında on bir bin şemsiye sipariş aldı.

Thomas Brigg fabrikası bu kadar sipariş yetişteremediği için iki asırdanberi -Thomas Brigg şemsiye fabrikası iki asırdanberi şemsiye imal etmektedir- ilk defa olarak siparişlerinin bir kısmını başka fabrikalara yaptırmak mecburiyetinde kaldı.

Thomas Brigg fabrikasında yapılan en ucuz şemsiye iki gine, bizim para ile aşağı yukarı on beş liradır. En pahalı şemsiye yirmi gine yani yüz kırk lira. Yüz kırk lira verip şemsiye alanlar vardır.

Bay Chamberlain orta sınıf alıcılardandır. Şemsiyesinin fiati elli yedi şiling altı penstir, bizim paramızla yirmi lira.

Ancak bay Chamberlainin kullandığı bu yirmi liralık şemsiye Amerikada açık arttırmaya konacak olsa kimbilir kaç yüz bin liraya satılır.

Güvercinlerin kıymeti

Belçikada bir güvercin meraklısı geçen hafta güvercinlerinden bir kısmını sattı. Dört yüz güvercin kaç para etti biliyor musunuz?... Yüz kırk sekiz bin beş yüz frank, bizim paramızla beş bin iki yüz yetmiş bir lira eder.

En pahalı güvercinlerin tanesi yüz küsür lira, en ucuz güvercinlerin tanesi de on küsür liraya satıldı.

Fransada güvercin yedikleri için Fransız matbuatı: Bereket versin çarşıda ucuz güvercin var! diyorlar.

Eldivensiz

İngiltere kralı 6 ncı Jorj Kanadaya gittiği zaman, kendini karşılayıp da elini sıkacak olanlar eldivenlerini çıkardılar.

Eldivensiz el sıkmak Kanadadan kalma eski bir âdettir. Eski devirlerde eldivenin içine zehirli yüzük saklayıp elini sıktıkları düşmanlarını zehirliyorlarmış.

O zamanlar, suikasde uğraması muhtemel olanların elini sıkacakların ellerinden eldivenlerini çıkartmışlar. Bugün hürmet edilenlerin eli eldivensiz sıkılır.

Şarap içen maymunlar

Dunkerk limanını terketmek üzere olan Alman vapuru İngo'da garip bir hâdise oldu.

Gemi palamarlarını çözdüğü sırada, mürettebatından biri bir yolcunun eksikliğini farketti. Hamburg Hayvanat bahçesine sevkedilmekte olan büyük maymunlardan biri ortadan yok olmuştu.

Bir saat aradıktan sonra nihayet fırarîyi rıhtımda bulut gibi sarhoş buldular. Maymun, bir Cezair şarabı fıçısının dibinde sızmıştı. aYnında kadeh diye kullandığı anlaşılan boş bir sardalya kutusu vardı.

Sarhoş maymunu dört kişi tuttu, vapura taşıdı, yerine yatırdı.

Bütün yolculuk müddetince, sarhoşun kendine gelemediği ve Hayvanat bahçesine yalpa vurarak girdiğini haber veriyorlar.

Nazmiyeyi bıçakla yüzünden yaraladı

Kemal sorgu hâkimi tarafından tevkif edildi

Ahçı Kemal adında biri bir müddet yaşadığı Nazmiye Melâhat adındaki kadınla kavga etmiş, kadın da evi bırakıp gitmiştir.

Nazmiye Melâhati çok seven Kemal tekrar barışmak üzere müteaddid tekliflerde bulunmuşsa da kadın reddetmiştir.

Böylelikle arzusunu yerine getiremiyen Kemal evvelki gece Taksim civarında arka sokaklardan birinden geçerken Nazmiye Melâhatle karşılaşmış ve birdenbire bıçağını çekerek kadını yüzünde ağır surette yaralamıştır.

Vakayı müteakip yakalanan Kemal dün adliyeye teslim edilmiştir.

Maznun müddeiumumîlikte verdiği ifadede suçunu tamimile inkâr ederek:

— Nazmiyeyi ben vurmadım. Esasen kendisini sevmiyordum. Kavga ettik, evden koğdum. Sonra, tekrar barışıp beraber oturmak üzere bana yalvarıyor, arkamda dolaşıyordu. Her halde onu başkaları vurmuşlardır. Benden intikam almak için de bana iftira ediyor. Bu işten haberim yoktur.

Demiştir. Dördüncü hukuk hâkimi tarafından yapılan isticvap neticesinde Kemal tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Askerlik Bahisleri

Yanlış gören kim ?

Tribuna gazetesinin iddiaları hiç bir bakımdan varid değildir

Yazan: *M. Şevki Yazman*

İki gece evvelisi Roma radyosu Tribuna gazetesi tarafından itina ve ihtimamla yazılan bir makaleyi yine ayni itina ve ihtimamla dünyaya neşretti. «Yirminci asır» başlığı altında olan bu makalenin hulâsası şudur:

— Dünya değişmiştir ve biz artık 19 uncu asırda yaşamıyoruz. Yirminci asırda ve askerlik sahasında vukua gelmiş iki büyük değişiklik vardır ki bunlar dünyayı ellerinde tuttuklarını zannedenlerin (Fransa ve İngiltereyi kasdediyor) hâkimiyetini kırmıştır. Bu iki mühim değişiklik şunlardır:

1 — Tayyareler ve denizaltı gemileri deniz üstü gemilerinin hâkimiyetine son vermiştir.

2 — Avrupa ortasında Almanya ve İtalya gibi iki büyük kara devleti ordularını birleştirdiği için bunların etrafında ve dağınık olarak yer alan diğer devletler birer birer ezilebilir ve muzafferiyetin bu iki müttehid ve merkezi devlette kalması bugünden mukadderdir. Bunların bereketli nüfusları ve müsait stratejik vaziyetleri bunu icap ettirir.

Tribuna muharririne göre ise Fransa ve İngiltere bu değişikliği görmüyorlar, anlamıyorlar. Bu tabiî ve mukadder şeye boyun eğmiyorlar. Onun için de harp tehlikesi meydana geliyor. Biricik harp tehlikesi bu yanlış görüşten doğuyor.»

İtiraf etmeli ki yazı çok tertipli ve mantık da bu işlerden anlamayanları şaşırtacak kadar kuvvetlidir. Bu propaganda işten anlamayanlar için tesirli olabilir ve binaenaleyh cevap vermeği icap ettirir.

Yirminci asrın her şeyde olduğu gibi askerlikte de büyük değişiklik yaptığı tayyareler ve denizaltı gemileri dolayısile su üstü gemilerinin eski mutlak hâkimiyetlerinden hayli şeyler kaybettikleri muhakkaktır. Bu hususta Tribuna muharririle ayni fikirdeyiz. Fakat bundan dolayı şimdiye kadar denizlere hâkim olan tarafın birdenbire bu hâkimiyetinden düştüğünü iddia etmek kadar hata olamaz. Çünkü şimdiye kadar hâkimiyeti elinde tutanlar bizzat bu yeni silâhlar bakımından da nerede ise hâkimiyeti tamamen ellerine geçirecek haldedirler ve asgarî olarak hasımlarından aşağıda bulunmuyorlar. Bugün İngilterede tayyare inşaatı ayda 750 yi bulmuştur. Eylûlden sonra 1000 ne çıkacaktır. Tribuna muharriri meselâ İtalya için bize böyle bir rakam zikredebilir mi?

Sonra harp patladıktan sonra İngilterede bu rakam 5000 ne kadar çıkacak ve ayrıca Amerika ve Kanadadan da mütemadiyen tayyare alacaktır. İtalya ve Almanya için böyle bir şey var mıdır? Vakıa birçok ufak tekneler yapmak itibarile adeden Alman ve İtalyan denizaltı gemileri İngiltere ve Fransanınkinden biraz fazla görünüyor. Fakat tonaj meselesine ne buyuruluyor? Denizaltı gemileri için en büyük müdafaa ve taarruz vasıtası olan süratli ve ufak gemiler, deniz tayyareleri bakımından üstünlük kimdedir? Binaenaleyh yeni bir silâhın üstünlüğünden bahsederken bunun düşmanda bulunup bulunmadığına dikkat etmek lâzımdır. Yoksa düşman şimdiye kadar mevcut silâhlar bakımından katî bir hâkimiyete malik olduktan sonra bir de yeni silâhlar bakımından daha kuvvetli bulunursa o vakit bunu bir zaaf gibi göstermek iddiası gülünç olur.

İkinci noktaya gelelim: İtalya ve Almanya ceman 120 milyonluk bir kütledir. Mühim kara kuvvetlerine maliktirler. Karadan birbirlerile hudutları olması ve merkezî vaziyetleri stratejik bir avantaj olabilir. Harekâtlarını birleştirirler, istedikleri yerde müşterek harekette bulunabilirler. Fakat bu merkezî vaziyetin en büyük tehlikesini neden unutuyor görünüyorlar? O en büyük tehlike ki bizzat Büyük Harpte Almanyanın felâket sebebini teşkil etmiştir ve bunu görmek için çok büyük bilgiye de ihtiyaç yoktur: Merkezî devletler çabucak abluka edilebilirler ve bütün gayretlerine rağmen bu ablukadan kurtulamazlar. Eninde sonunda ve hatta muzaffer kara ordularına rağmen boyun eğmeğe mecbur kalırlar.

Bu derli toplu ve hakikaten muazzam kara ordusu harp edecektir. Harp etmek için de hadsiz hesapsız malzemeye ihtiyaç gösterecektir. Bu malzemeyi Almanya ve İtalya nereden tedarik edebileceklerini düşünebilirler?

İlk anda yıldırım harplerile (biz bu harbi aciz Habeşistanda ve zavallı İspanyada dahi göremediğimiz için inanamıyoruz) bir takım ufak memleketleri istilâ etseler dahi bunların kendilerine ferahlık ve bereket getiremiyeceklerini bittecrübe bilmeleri lâzımdır. Zorla ve cebren zaptedilen medenî memleketler zengin dahi olsalar fatihlerine bir fayda temin etmezler.

Bunların pasif mukavemeti bile bu iş için kâfidir (Büyük Harpte Sırbistan, Belçika ve şimdi Çekoslovokya misalleri gibi).

Bu küçük memleketlerin dışında hangi büyük diyarları fethederek ablukadan kurtulacaklarını ümid ediyorlar?

Garpte farzı muhal olarak bütün Fransa istilâ edilse karşılarına çıkacak Atlantik denizi ve ötesi kendilerine yar değildir. Şarkta Romanya ve Polonyadan sonra, en büyük düşman Sovyet Rusya karşılarına çıkar. Şimalî Afrikada Libya İtalyanın ise, Tunus, Cezayir ve Fas Fransanındır, Mısır da İngilterenin müttefikidir, kaldı ki buralarda harekât yapmak için katî deniz hâkimiyeti ister.

Yine farzı muhal olarak İtalyanın Akdenizi ikiye böldüğünü farzedelim. İngiltere Ümidburnundan dolaşarak ve Şarkî Akdenize yine gelir. Fakat Karadeniz boğazları Cebelüttarık ve Süveyş bugünden kapalı olduğuna göre İtalya muhtaç olduğu malzemeyi acaba nereden tedarik edebilir?

O halde merkezî vaziyet bir taraftan dahilî hatlar üzerinden muharebe gibi nisbî bir fayda temin ederken diğer taraftan abluka gibi bütün zafer ümitlerini kıran bir tehlike meydana getirmektedir. İlk çağlardan beri kaleler ve muharebeler abluka ile kazanılmıştır, yine de öyle olacaktır. Ablukaya müsaade eden ordu peşinen mağlûbiyete boyun eğmiştir. İtalya ve Alman kuvvetleri de hâlâ bu vaziyettedir. Bu araştırmalardan sonra insanın aklına gayri ihtiyarî şu sual geliyor:

— Bir yanlış görüş var amma kimde? Ve kolaylıkla cevabını veriyor.

— Bu hata; harbin ana hatları ve esas kaideleri yerine ufak teferruatında ve çok çabuk geçici değişikliklere bakarak kendilerine pay çıkaranlardadır.

Sonradan hüsran ve pişmanlık da onlarda olacaktır. Dünya milletleri ve bizzat İtalyanların da menfaatleri hesabına bunu Tribunanın yazıcısına hatırlatırız.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

DANTZIG ŞEHRİ

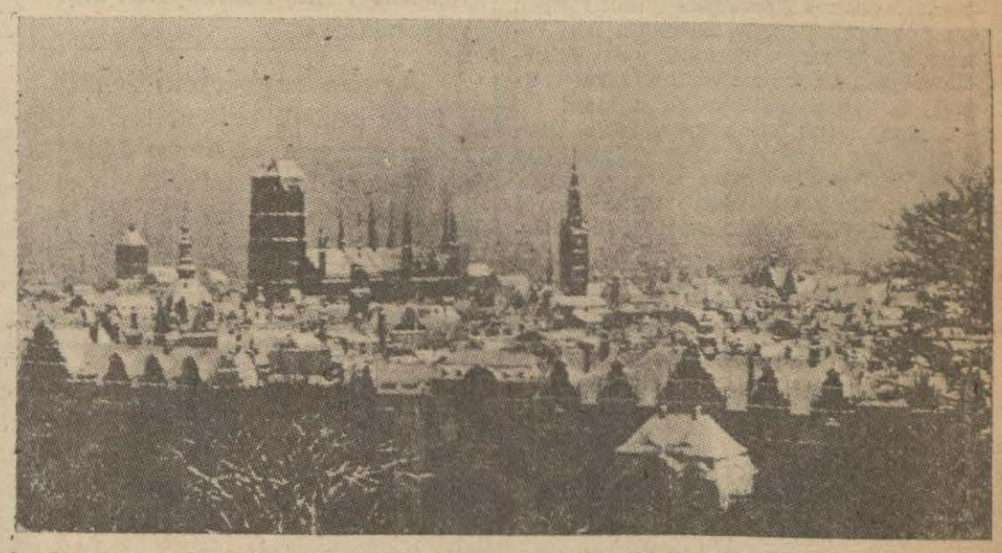

Dantzig şehrinden bir manzara

Günün meselesi olan Dantzig, harbin belki de patlak vereceği noktadır. Buraya Lehliler Gdansk diyorlar. Almanya imparatorluğunda Şarkî Prusyanın merkeziydi. Harpten sonra serbes şehir haline getirildi. Şimdi Hitler burasını gene Almanyaya almak istiyor.

Dantzig'i biz Danzig, Dançik suretinde de yazıp okuyoruz. Bu şehir, Vistül'ün garp kolunun solundadır. Baltık denizin 6 kilometre mesafede bulunan gayet mühim bir ticaret merkezidir. Nüfusu şimdi mütehavvilse de iki yüz bin raddelerindedir.

Fazla miktarda gotik binaları olduğu için, buraya Şimalî Nüremberg derler. Çok kıymetli tarihî binaları vardır. Bunlardan biri Artushof, diğeri Junkerhof'tur.

Dantzig'in bakırcılığı, bahriye tezgâhları, likörleri ve kehribası meşhurdur. Königsberg civarında çıkan kehribanın en mühim piyasası Dantzig idi.

Bu şehri kimin kurduğu tarihçe malûm değildir. Onuncu asırda, yukarı Pomeranya'nın en mühim merkezi diye tanınmıştır.

Prag rahibi Adalberg buraya 997 de hristiyanlığı getirdi. Kasaba 1185 le 1358 aralarında zaman zaman Danimarka krallığına, Polonya tahtına ve Pomeranya düküne ait oldu; yahut Töton nizamına girdi. 1358 de Hanse yani Yukarı Almanyanın bir şehri oldu. 1454 te Töton nizamının bozulması üzerine, Polonya kralı 4 üncü Casimir'i hâmi tanıdı. Bu sayede takriben hür bir şehir haline geldi. Bir asır içinde dört kere muhasara edildi. Muhtelif kuvvetler, yani Polonyalılar, İsveçliler, Ruslar ve Saksonlar arasında ihtilâf mevzuu teşkil etti.

Dantzig, meşhur fizik âlimi Fahrenheit'ın, tarihçi Archenholz'un filozof Schopenhauer'in ve annesi romancı Jeanne Schopenhauer'in vatanıdır.

Kitaplar Mecmualar

Şehadetnamesizler

Bu hafta çıkan Yeni Mecmuada Yusuf Ziya Ortaç, Şehadetname başlıklı bir yazı yazmıştır. «Şehadetname bir kıymettir. Fakat şehadetnamesizlik mutlaka bir kıymet noksanı değil» kanaatini müdafaa eden ve kendisinin de divanî yazılı ve altın tuğralı bir iptidaî şehadetnamesinden başka şehadetnamesi olmadığını söyliyen muharrir şehadetnamesiz meşhurların bir listesini çıkarıyor. Bu listeyi aşağıya alıyoruz:

Ahmed Haşim, meşhur şehadetnamesizlerdendir!

Büyük Türk romancısı Halid Ziya... Edebiyatımızda roman nevinin ilk mümessili ve bir devre ismini veren adam... Şehadetnamezisdir!

Büyük Türk mütefekkiri Ziya Gökalp... Fikir hayatımızda, sanat hayatımızda, cemiyet hayatımızda yepyeni ufuklar açmış Dev-adam... Şehadetnamesizdir!

Hamdullah Suphi... Sesi, hâlâ kulaklarımızda bir fecir nağmesi gibi çınlıyan bu eski Darülfünûnun profesörü şahadetnamesizdir!

Büyük edip, meşhur muharrir, kıymetli sefir, güzide mebus Yakup Kadri... Şehadetnamesizdir!

Beynelmilel ilim şöhretlerimizden Fuad Köprülü... Şehadetnamesizdir!

Edebiyat kütüphanemizde, cildleri raflar dolduran mütefekkir romancı Peyami Safa... Şehadetnamesizdir!

Mısraları, bütün bir neslin dudaklarında gezen şair Faruk Nafiz... Şehadetnamesizdir!

Bir devir evveline bakalım: Abdülhak Hâmid, deha payesine hangi şehadetname ile yükseldi?... Büyük vatan şairi Namık Kemal'in şehadetnamesi var mıdır?

Bu haftanın neşriyatı

Kitaplar

Günah Bende mi?

Genç muharrir Kerime Nadirin «Hıçkırık» isimli somanından sonra kaleme aldığı bu eser İnkılâp Kitapevi tarafından basılmıştır. «Günah Bende mi» edebi bir romandır. Fiati 50 kuruştur.

Tarihte Yahudiler

B. Rıza Çavdarlı tarafından hazırlanan bu eser «Tarihte Yahudiler ve Düşmanlık Sebepleri» ismini taşımaktadır. Kitapta iki bin dört yüz senelik uzun bir davanın dini, iktisadi, siyasi sebep ve menşeleri tarihi esaslara dayanarak bitaraf bir gözle tahlil ve izah edilmektedir. Fiati 40 kuruştur.

Tepedelenli Ali paşa

Tarihi tedkik eserleri hazırlıyan Ali Kemali Aksüt, bu defa şarkın büyük simaları ismi altında «Tepedelenli Ali paşa» kitabını neşretmiştir. Eser Römeran'dan tercümedir. Hazinei evraktan alınmış vesikalarla tamamlanmıştır. Fiati 1 liradır.

İktisadî Romanya

Bükreş ticaret ataşemiz B. Nejad Aytaman «İktisadi Romanya» ismini taşıyan bir kitap neşretmiştir. Müellifin dört senelik bir tedkik ve mesaiden sonra hazırladığı bu eser komşu Romanyadaki iktisadi faaliyetin vakıfane bir izahıdır.

Maden, nebat ve hayvan bakımından zengin bir memleket olan Romanyada bizim için mevcud satın alma ve satma sahasını öğrenmek istiyen Türk ticaret adamları için bu eser kıymetli bir rehberdir.

Paranoiya deliliği ve Paranoiyak deliler

Manisa akliye ve asabiye hastanesi mütehassısı doktor Cahid Cevad Emre'nin bu eseri Paranoiya delililiği etrafında yapılmış dikkatli bir etüddür. Eserde hastalığın içtimaî ehemmiyeti, müsaid bünyeler, sevki tabii dalâletleri etraflı bir surette tedkik edilmektedir. Kitap Manisada basılmıştır.

Köy bütçesi nasıl yapılır?

Şile köy bürosu şefi Ziya vehbi Altürk bu isimde bir broşür neşretmiştir. İçinde köy işlerile meşgul olanlar için faydalı malûmat vardır.

Hasanın yavuklusu

Bu kitap köylü için yazılmış, tanınmış halk türküleri ve manilerle süslenmiş bir hikâyedir. Muharriri Hayreddin Özilhandır. Fiati 10 kuruştur.

Mecmualar

Türkçülük

Ayda bir çıkan bu milliyetçi kültür mecmuasının dördüncü sayısı bir çok kıymetli etüdlerle intişar etmiştir. Türklük'ün bu nüshasının mündericatı arasında Tanzimatın yüzüncü yıldönümü münasebetile bayan Nazan Danişmendin «Türk demokrasi tarihinin unutulmuş simalarından» başlığı altında Eğinli Said paşa hakkında bir etüdü, Peyami Safanın «Türk milliyetçiliği ve felsefe sistemleri» İsmail Hami Danişmendin «Bir zihniyet hastalığı», Osman Turan'ın «Dil nikılâbına nahiv de karıştırılabilir mi?» başlıklı yazıları vardır. Bundan başka Hüseyin Namık Orkun Orhan Şaik'e üçüncü dersi, Hüseyin Sadeddin Arel «Türk musikisi kimindir.» yazılarına devam ediyorlar.

Türklük bu nüshasından itibaren Eğinli Said paşanın hatıratını neşre başlamıştır.

Aramak

İzmirde çıkarılan bu edebiyat mecmuasının üçüncü sayısı şair Ahmed Haşime tahsis edilmiştir. Bu nüshada Ahmed Haşim hakkında yazılar ve ihtisaslarla beraber genç şairlerin şiirleri, bir hikâye ve muhtelif mevzulara dair etüdler vardır.

Sapından fırlıyan çekiç

Beyoğlunda Baruthane caddesinde bir garajda çalışan Cemal, demir tekerleğe lâstik geçirmekte iken elindeki çekiç sapından fırlayarak başına isabet etmiş ve yaralanmıştır.

Merdivenden inerken

Galatada Arapcamisinde bir demir fabrikasında çalışan Kemal, merdivenden kazaen düşmüş, başından yaralanmıştır.

Tramvaya atlıyan kadın

Ortaköyde oturan Zaruhi, Tepebaşında tramvaya binmek isterken müvazenesini temin edemiyerek düşmüş ve yaralanmıştır.

Araba beygirleri ürktü

Selim isminde biri, arabasile Köprüden geçerken bir vapur düdüğünden hayvanlar ürkmüş, Selim düşerek başından yaralandığından polis tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

Taşova tütün satışları

Müstahsil köylü fiatlerden memnundur

Erbaa (Akşam) — Taşova mıntakasında tütün satışları normal seyrinde devam etmektedir.

Erbaada şimdiye kadar 4000 küsur zürra tütününü deranbar etmiştir. 40000 küsur denkte 1,200,000 kiloya yakın olan miktarın kâffesi satılmıştır. Kalitenin düzgün ve alıcıların kuvvetli olmalarına rağmen piyasada hareket yoktur.

Fiatlar: Engin tütünlerde düşük, orta tütünler iyi, yüksek tütünler tam kıymetini henüz bulmamıştır.

Umumiyetle sermaye ile iş yapanlar para kazanmamakla beraber köylü müstahsil fiatlardan memnundur. Niksar ve Tokattaki piyasalar da Erbaa piyasasını takip etmektedir.

Taşova mıntakasında yeni tütün zeriyatı ehemmiyetli vaziyete girmiştir. Geçen seneye nazaran bu sene müstahsil daha çok zeriyatta bulunmuş, havaların mutedil ve yağmurlu geçmesi yüzünden tütünler kuraklık ve susuzluktan müteessir olmamıştır.

Gaziantep fıstık istasyonu inşaatı

Gaziantep (Akşam) — Yeni valimiz bay Cavid Ünver şehrimize geldiği gün daire reislerinin tebriklerini kabul etmiş ve ilk iş olarak bir senedenberi hali inşada bulunan ve taahhüt müddetini aşan Fıstık istasyonu inşatındaki teahhür sebeplerini tetkik ederek inşaatın 20 gün zarfında bitirilmesini emretmiştir.

Diyarbakırda maarif

Beş sınıflı bir okul binası inşaatı tamamlanıyor

Diyarbakır (Akşam) — Maarif işleri üzerinde çok büyük bir hassasiyet gösteren valimiz doktor Mitat Altıok Diyarbakırın nüfusuna göre, mevcut beş ilkokulun kifayetsizliğini görmüş ve geçen sene Yenişehirde beş sınıflı bir ilkokul binası yaptırılmağa başlanmıştı. Bu ilkokul binasının inşaatı epeyce yükselmiş ve hatta birinci katı da ikmal edilmiş olduğu halde kışın gelmesi yüzünden inşaata devam edilemiyerek muvakkaten tatil edilmişti. İnşaat mevsiminin gelmesi dolayısile idare hususiye bütçesine konulan tahsisatla bu ilkokul binasının ikmal inşaatına teşebbüs edilerek eksiltmeye konulmuştur.

Müteahhidine ihale olunduktan sonra derhal inşaata başlanacak ve bu seneki tedrisat zamanına kadar inşaatın ikmaline çalışılacaktır.

Bu takdirde şehrimizde beş sınıflı olmak üzere altı ilkokul bulunacaktır ki nisbeten mektep binası ihtiyacı da azalmış olacaktır.

Hangi sanayi himaye edilmeli?

Ortada iki fikir var. Fakat ikisinin de noksan tarafları mevcuddur

Mağazaların vitrinlerinde bazı pahalı eşyalar göze çarpıyor: 150 kuruşa erkek çorabı, 450 kuruşa boyunbağı, 500 kuruşa eldiven... Gömlekler ve diğer eşya da bu nisbette... Acaba giyecek eşyasının fiati neden bu derece arttı?

Diğer taraftan eldiven fabrikaları, çorap fabrikaları, Avrupadan fazla eşya geldiği için şikâyet ediyorlar; fabrikatörlerin fikrine göre, dışarıdan gelen çorap, eldivenden daha yüksek gümrük almalı. O zaman 150 kuruşa satılan erkek çorabı, eldiven, boyunbağı daha pahalıya satılacak; gene bir gün mağaza vitrinlerine baktığımız zaman, hayret edeceğiz, «durup dururken bu kadar pahalılık nereden çıktı?» diye...

Görülüyor ki, sanayii himaye etmek için, mütemadiyen gümrük tarifelerine zam yapmanın bir mânası yoktur. Tarifelere zam yaptıkça, fiatler artacak, fiatler arttıkça, yerli sanayi mamulâtı da bu fiatlerin hizasından satış yapacak, bir müddet sonra fabrikalar, bu himayeyi de kâfi görmiyecekler, gene tarifelere zam yapılmasını istiyecekler; gene fiatler artacaktır.

Tarifelere yapılan zamların muayyen bir hududu olmalıdır ve bu huduttan öte tarafa geçmemeliyiz; geçtiğimiz gün, mağaza vitrinlerinde 150 kuruşa erkek çorabı görürüz.

Hangi sanayii himaye etmeli

Gümrük tarifeleri vasıtasile sanayii himaye etmek usulü, muvakkat bir usuldür. Bir memlekette sanayii korumak ve ona bir inkişaf temin etmek için, gümrük tarifelerini muayyen bir müddet için vasıta olarak kullanabilirirz, fakat bu muvakkat usulü, ebedî bir mânada almak doğru değildir.

Bundan başka hangi sanayi himaye edilmeli? Esaslı bir surette sanayi politikamız kararlaştırıldıktan sonra bu da tesbit edilir, gümrük tarifeleri vasıtasile, sanayii muayyen bir müddetle himaye edilir.

Bizde ise, her önüne gelen bir fabrika açarak, hükûmetten himaye istemiştir. Ekseriyetle de bu himaye kabul edilmiştir. Bu vaziyet karşısında gümrük tarifeleri ağır olduğu için, hayat pahalılığı meselesile karşılaşıyoruz. Burada hatıra iki fikir gelmektedir:

1 — Bize en ziyade lüzumu olan, daha doğrusu inkişaf imkânı olan sanayi şubelerini himaye etmeliyiz. Himaye suretile inkişaf etmeğe kabiliyeti olmıyan sanayi şubelerine ihtiyaç yoktur. Bu gibi sanayi şubeleri, hayat pahalılığına sebebiyet vermekten başka bir işe yaramaz.

Yapılacak iş, baştan nihayete kadar bütün sanayi şubelerinde tedkikat yapmak, ve bu tedkikler neticesinde filân sanayi himaye edilmeli, filân sanayi de himaye edilmemelidir, diye bir karar vermek...

2— İkinci fikir de şudur: Memlekette ne yapılıyorsa, hepsi de faydalıdır. Mademki en küçük fabrika bile, bir vazife ifa ediyor, üç, beş amele kullanıyor; bunu da ikmal etmiyerek himaye etmeliyiz. Bu fikir, daha ziyade sanayi erbabı tarafından müdafaa edilir.

Ne yapmalı?

İki fikirden hangisi? Böyle bir suale cevap vermek çok güçtür. İki fikrin de müdafaa edilecek ve cerhedilecek tarafları çoktur. Birinci fikri ele alalım: Bütün sanayi şubelerinde tedkikat yaparak, bu himaye edilmeli, bu himaye edilmemeli, diye bir tasnif yapmak...

Bu, ne dereceye kadar kabil olabilir? Kim iddia edebilir ki, eldiven sanayii himaye edilmemelidir? Buna nasıl itiraz edebiliriz? Sanayi şubelerinde tasnif yaparken, ne gibi ölçülerle, ne dereceye kadar âdilâne bir hüküm verebiliriz?

Himayeye lüzum olmıyan bir sanayi şubesi hakkında tedkikler yaparken, «gümrük tarifelerine rağmen, gene Avrupa malından daha pahalıya mal ediyor» diye bir hüküm verebiliriz. En klâsik yol budur. Fakat bu da doğru değildir. Bir fabrika, bugün için pahalı mal çıkarır, yarın daha ucuza mal eder. Bunun aksini kim temin edebilir?

Yarın için, inkişaf etmek ihtimali olan bir fabrika hakkında, «seni himaye edemiyoruz, istersen kapat» diye bir hüküm vermek haksızlık olmaz mı?

İkinci fikre gelince, yani memleketimizde teessüs etmiş ne kadar fabrika varsa, bunların arasında hiçbir tasnif ve tefrik yapmadan himaye etmek... Bu da doğru değildir. Bir memlekette her sanayii yapmak mümkün olamaz. Bir fabrika, yazı makinesi yapsa da, dışarıdan gelen yazı makinelerine birkaç misli gümrük konulsa, ne olur? Yazı makineleri pahalılaşır, bugünkü şartlar içinde, yazı makinesi yapan fabrika da bir adım ileri gidemez. Ne kendi büyür, ne de dışarıdan gelen mallara rahat verir.

Görülüyor ki, mesele pek girift ve karışıktır. Eski iktisadcılar bu meselelerle meşgul olmazlardı. «Himayeye ne lüzum var, kabiliyeti olan bir fabrika, yaşar, olmıyan yaşamaz. Hayat onu kendiliğinden tasfiye eder» derlerdi.

Hüseyin Avni

Tefrika No. 44

ÇETE

Yazan: REFİK HALİD

Son ve tek kısım

Ege kıyısındaki çardaklı ev

1938 temmuzunun beşinci günü Türk askeri Hataya girdi; Amanos eteklerine çadırlarını kurdu. O havalide on altı sene gezip dolaşmış bir muharrir yolcu da -bayrağının tekrar dikildiği yerlerden sevinçle, gözü arkada kalmadan ayrılarak- memleketine dönüyordu. Tren seyahatini kısa buldu; deniz yolundan gidiyor, her vapur uğrağında iskeleye iniyor, kasabaları geziyor, eski eserleri seyrediyordu.

Böylece, bir sabah, hurma, portakal, muz ve dikenli frenk inciri yetişen bir hoş manzaralı şehre varmışlardı. Her taraf baygın ve olgun kokulu çiçeklerle, yemişlerle dolu, yemyeşil, ap aydınlık, içinden ve dışından neşeli, feyizli idi. Ege medeniyetinin kurulması sebebini izah eden bir iklim... İnsana sırtını dayıyacak bir granit sütun, gözünü süsliyecek bir Venüs heykeli, içinde dolaşılıp düşünülecek bir şehir harabesi arattırıyordu.

Onu da buldu, gezdi.

Harabenin ortasında, vaktile, dünyadaki yedi sanat harikasından biri olduğu söylenen bir Afrodit heykeli durduğunu hayal meyal hatırlıyordu. Bu heykel ne olmuştu? Limana döndüğü zaman istedi ki, kendisine bu hususta malûmat verecek bir münevver adam bulsun, beraberce o medeniyet devrini ve o şaheseri konuşsunlar.

Soruşturdu.

— Âlâsını bilen var, dediler, şu yalçın sırtta, denize bakan taş evi görüyor musunuz, hani terasında palmiyeler dizili, yasemin çardakları kurulmuş bembeyaz ev? İşte oraya gidiniz; sahibi hem çok naziktir, hem çok malûmatlı... Vilâyetimizin mebusudur; kendinden bahsettirmeği sevmiyen bir adam... İsminizi verirsiniz, elbette tanır. Çekinmeyiniz, kapısı herkese açıktır.

Yolculukta teşrifat kaidelerine uymanın, fazla çekingen durmanın zararlı olduğunu bilen meraklı muharrir cesaret gösterdi, yokuşa tırmandı. Yükseldikçe karşısındaki deniz daralıyor, daha mavileşiyor. ışıklanıyor, rüzgâr sağanaklarının ürperttiği açıklı koyulu yollarla süsleniyor, derinliğin güzelliğini meydana koyuyordu. Hafif bir inbata da kavuşmuştu; yosun ve portakal çiçeği kokan bir ılık Ege havası!

Önüne telörgülü bir ufak bahçe, bir yeni boyalı tahta kapı çıktı; bunu itti; bir çıngırak sallandı. Durgun ikindi üzerleri, İstanbul sayfiyelerindeki köşkler arasında duymağa alıştığı bu gençliğinin sesi ruhunda uyuklıyan yüzlerce tatlı hatırayı uyandırıvermişti; sevinç içinde bir hüzün duyuyordu; yaşadığına seviniyor, kaybettiklerine acıyordu.

On beş, on altı yaşında bir kız iç kapıdan göründü; elinde bir bisiklet tekerleği vardı; belli ki onu avluda tamirle meşguldü; koştu:

— Buyurunuz, girsenize... Babam terasta!

Muharrir:

— Affedersiniz küçük hanım, dedi, pederiniz beni tanımaz, bir malûmat almak için rahatsız ediyorum, geçiciyim, şu kartımı kendisine gönderirseniz...

İncecik belli, kolları ve bacakları çıplak, sıhhatte, sporcu, neşeli kız, gülümsiyerek sözünü kesti:

— Hele siz giriniz de... Ben haber vereyim.

Evin arka tarafına koşarak gitti.

Bu, saf nasiyeli, temiz ruhlu, tüy gibi hafif ve güzel tazelerdendi ki şayed, karşısında bulunan adam yaşını almış bir erkek ise onun kendi evlâdı olmadığına, evlâdı ise yarın gelinlik çağı gelince evi bırakıp gideceğine üzülebilirdi; zevklerin en temizini, kederlerin en haklısını duyabilirdi. Yolcu arkasından baktı:

— Bu havaya, bu bahçeye, bu çiçek ve meyvadan örülmüş hoş çerçeveye ne kadar yaraşıyor! Onsuz bu cennet ne kadar boş, yavan kalırdı!

Diye düşündü ve birinin kendisine doğru nezaketli bir acele ile yaklaştığını görerek yürüdü.

— Safa geldiniz, size yolu göstereyim, şuradan... Terasada oturuyoruz; portakallara su vermiştim, yorgunluk çıkarıyordum.

Çok zarif endamlı, kırkını geçmiş bir sağlam adam; ayağında koyu renk bez pantalon, sırtında ön düğmeleri açık, kolları sıvalı beyaz gömlek; sarışın, parlak saçları itina ile taranmış... Gözlerinin içinde, aşağıdaki deniz gibi açıklı koyulu menevişlerile masmavi bir neşe gülümsüyor.

Vardıkları terasayı üzümleri olmağa yüz tutmuş gür bir asma gölgeliğe bırakmış; arılar vızıldıyor. Kuş tüyü yastıklı hasır sandalyelere oturdular.

— Gülcihan! annene söyle, misafirimiz var, çay içeriz. Bir çay içersiniz, değil mi?

Muharrir teşekkür ediyor ve diyor ki:

— Küçük hanımın isimleri pek hoş; bu manzarayı da tutuyor, hattâ açıyor.

— Onu ben böyle çağırırım, anası sadece Gül der.

— Tabii bilmezsiniz, Hatayda o isimde bir yer vardır: Gülcihan.

— Olabilir, bir tesadüf...

Sözü kısa kesiyor ve mermer harabe ile Afrodit heykeli hakkında izahat veriyor. Onun fikrince dünyanın yedi harikası dediklerimiz, Bizanslı Philon'a atfolunan De septem orbis miraculis risalesinde adları geçmiş mimarî eserler ise de bazı eski müellifler bu listeye daha başka sanat abidelerini eklemişlerdir. Meselâ Phidias'ın Athénası, Délos'un Apollonu gibi... Hattâ Kudüs mabedini de araya katanlar vardır. İşte muharririn demin gezdiği şehir harabesindeki kadın heykeli de bu ilâve listede ismi geçen bir heykeltraşlık harikası imiş; büyük Kostantin tarafından payıtahtına götürüldüğüne ve orada haçlılar yağmasında parçalanıp kaybolduğuna hükmediliyormuş.

(Arkası var)

SİNEMA

Mesut bir çift: Jeanette Mac Donald ve Gene Raymond

Jeanette kocasile birlikte filim çevirmek teklifini niçin kabul etmiyor

Hollivutun en çok sevilen yıldızlarından biri de Jeanette Mac Donald'dir. Moris Şövalye ile birlikte çevirdiği «Aşk Resmi Geçidi» filiminden sonra Jeanette'in yıldızı mütemadiyen parladı, mevkii her gün bir parça daha yükseldi. Artist Nelson Eddie ve diğer artistlerle birlikte çevirdiği filimlerin hepsinde çok muvaffak oldu. Güzel sesi, kibar tavrı, çok iyi raksetmesi muvaffakıyetinin başlıca âmilleridir.

Jeanette Mac Donald hususî hayatile de Amerikada bir örnek olmuştur. Kendisile evlenmek için bir çok müracaatlar olmuştu. Jeanette bir karar vermeden evvel uzun müddet düşündü, bir çok müracaatları reddetti ve nihayet iki sene evvel iyi tanıdığı sinema artisti Gene Raymond ile evlendi. Artist kocasile birlikte iki senedenberi mesud bir hayat yaşıyor.

Son zamanlarda Amerikada artiste 2,000 imzalı bir mektup gönderilmiştir. Bu mektupta deniliyor ki: «Sizi ve oyununuzu çok beğeniyoruz. Her filiminizde muvaffak oluyorsunuz. Buna mukabil zevciniz de çok iyi artist. O da filimlerinde muvaffak oluyor. Şu halde niçin birlikte filim çevirmiyorsunuz?... Birbirinizi çok sevdiğinizi biliyoruz. Şu halde sahte aşk sahneleri yerine hakikî aşk sahneleri oynamak daha muvafık değil midir?»

Bu mektup Jeannet'i müşkül bir vaziyete sokmuştur. Artist epeyce müddet düşünmüş, sonra kendisile görüşen bir gazeteciye şu sözleri söylemiştir:

«— Kocamla birlikte filim çevirmek arasıra benim de aklımdan geçiyor. «Bu, hakikaten cazip bir şey olacak» diyorum. Fakat sonra biraz düşününce bir çok mahzurlar başgösteriyor ve bu fikirden vazgeçiyorum

Niçin diyeceksiniz?... Sebebi gayet basittir. Sanat hayatı, stüdyolardaki çalışma tarzı insanı yorar, sinirlendirir, bu yüzden münakaşalar olur. Fena bir sahnede herkes kusuru diğerine yüklemeğe çalışır. Gene ile iki senedenberi aramızda hiç bir ihtilâf çıkmadı, hayatımız pek sakin geçti. Birlikte çalışmağa kalkışırsak korkuyorum ki mânasız bir sebepten asabileşir, birbirimizin kalbimizi kıracak bir harekete kalkışırız. Böyle bir tehlikeyi niçin davet etmeli?»

Jeanett'in bu düşüncesini bir çok kimseler yerinde bulmuşlardır. Bunlar diyorlar ki: «Duglas ile karısı Mary Pickford on sene pek mesud yaşadılar. Çünkü bu müddet zarfında ayrı ayrı çalışmışlardı. Fakat bir gün birlikte filim çevirmeğe kalkışınca araları açıldı ve nihayet iş boşanmaya kadar vardı. Ortada böyle bir misal varken niçin ısrar etmeli?»

Jeanette Mac Donald ve kocası Gene Raymond

Diyarbakır hapishanesinde okuma dersleri

Diyarbakır (Akşam) — Hapisane de mahkûmlara arkadaşları tarafından okuma ve yazma öğretilmekte idi. Bu işin daha muntazam bir şekilde yürümesinin teminini düşünen Halkevi kendi azası için seçtiği ilk okul öğretmenlerinden Sadık Özbek ile Kerim Mungazı haftanın muayyen günlerinde hapislere okuma ve yazma öğretmeye memur etmiştir.

Hapislere lâzım olan kalem, kâğıt, defter vesair ihtiyaçları da Halkevi tarafından temin edilmektedir.

Marlene Dietrich

Paris at yarışlarının başlıca müdavimi oldu

Tanınmış sinema yıldızı Marlene Dietrich'in Fransaya geldiğini yazmıştık. Artist şimdilik Fransada yerleşmek niyetindedir. Bir müddet Pariste kalacak, sonra Fransanın cenup taraflarına gidecektir. Marlene iki ay sonra Pariste Fransızca ve İngilizce olarak bir filim çevirecektir.

Marlene Dietrich, Pariste bilhassa at yarışlarına büyük alâka gösteriyor. Pazar günleri yapılan mühim yarışlardan hiç birini kaçırmıyor. Artist Parisin son moda tuvaletlerile bu yarışlarda görününce derhal etrafını yüzlerce meraklı sarıyor, bunlar hatıra olarak artistin imzasını almak üzere kâğıd veya defter uzatıyorlar.

Yukarıdaki resim Marleneyi geçen pazar günkü at yarışlarında gösteriyor. Artistin bilhassa şapkası çok nazarı dikkati celbetmiştir.

Izmirde sıcaklarla beraber plâjlara akın başladı

İnciraltına rağbet fazladır, plâjda 72000 liraya büyük bir gazino ve soyunma yerleri yapılıyor

Yukarıda İnciraltı plâjından bir görünüş, aşağıda: Vilâyetin 72,000 lira sarfile plâjda yapılan banyo yerleri ve gazino

İzmir (Akşam) — İzmirde sıcaklar ile beraber deniz mevsimi de başlamıştır. İnciraltı plâjı ile Karşıyaka, Güzelyalı deniz banyoları açılmıştır.

Çeşme plâj ve ılıcaları ile İzmirin yanı başında Ağamemnun ılıcası da bilhassa cumartesi ve pazar günleri çok kalabalık oluyor. 1 temmuz kabotaj bayramı günü Karşıyaka Halkevi tarafından tertip edilen deniz müsabakaları için hazırlıklar yapılmaktadır.

İzmirin yanı başında İnciraltı plâjı, zamanla çok inkişaf etmiş, tabiat güzelliklerile dolu bir eğlence ve istirahat yeri halini almıştır. Buraya her gün otobüs, otomobil, yelkenli, hatta kayıklarla İzmirden pek çok halk gitmektedir. Beş, ay evvel boş araziden ibaret iken İnciraltı plâjında hususî eşhasa ait beş gazino ve beş yerde ahşap banyo soyunma odaları vardır.

Ayrıca vilâyet bütçesinden 72000 lira sarfile betonarme bir plâj gazino ve yüzlerce soyunma odasını ihtiva eden iki katlı bir bina inşa edilmektedir. İnşaat, bu ay sonunda, nihayet temmuzun ilk haftasında ikmal olunacak, gazino ve plâj halkın istifadesine açılacaktır. İnciraltı plâjının en güzel ve sığ kısmı, bu inşaatın önüne tesadüf etmektedir. İnşaat bitince her türlü konforu ihtiva edecek bu yerden istifade için geleceklerin pek çok olacağı şüphesizdir.

İnciraltı plâjı, İzmir belediyesini ehemmiyetle alâkadar eden bir mevzudur. Burasının temizliğine büyük ehemmiyet verilmekte, gazinolardaki fiyat listeleri, gıda maddeleri sık sık kontrol edilmektedir.

İzmirle İnciraltı plâjı arasında muntazam vapur seferleri temini için deniz yolları işletmesi İzmir şubesi müdürlüğü nezdinde teşebbüste bulunulmuştur. Plâj gazinosunun önünde körfez vapurlarının yanaşmasına ve hareketine mahsus betonarme bir iskele inşa ettirilmektedir.

Belediye gayet ucuz tarifeler hazırlatmak üzeredir. Karşıyakada güzeltepe gazinosunda da bazı tadilât yaptırılmaktadır. Grup zamanı Güzeltepe ve İnciraltı mevkilerinden İzmirin doyulmaz, en güzel manzaralarını seyretmek ve günün, hatta haftanın bütün yorgunluğunu gidermek mümkündür.

Birçok İzmirli aileler, mevsim münasebetile Ödemişin Bozdağ yaylasına, Yamanlar kampına, Foçaya ve Bergamanın Kozak yaylasına gitmek için hazırlanmışlardır.

Manisa Halkevinin faaliyeti

Halkevi idarecileri B. Naşid Uluğ ile bir arada

Manisa (Akşam) — Halkevlerinin faaliyet ve başarıları etrafında incelerlerde bulunan Halkevleri müfettişlerinden Naşid Uluğ vilâyetimiz Halkevinde tedkiklerde bulunmuştur. B. Naşid Uluğ Gösterid ve Ar kolu üyelerini toplayarak her üyenin dileklerini dinlemiş ve başarılan işler etrafında görüşmeler tür. Gösterit kolunun iyi bir temsil ile Ankaraya bir seyahat yapması da bu toplantı esnasında mevzuubahis olmuştur.

Denizcilik bayramı şenlikleri

Bayram büyük tezahüratla kutlandı, âbideye çelenkler kondu, denizde büyük yarışlar yapıldı

Klüpler yarışında Galatasaray birinci, Güneş ikinci oldu

Denizcilik bayramı, dün parlak surette kutlanmıştır. Saat 10,30 da Türk denizcilerini temsil eden heyetler, Galatasaray lisesinde toplanmış bulunuyorlardı.

Saat 10,40 da önlerinde çelenkler ve bir askerî bando olduğu halde sırasile Deniz ticareti mektebi talebesi, Deniz ticareti zabitanı, Liman, Devlet denizyolları, Şirketi Hayriye vesair vapur acentaları mürettebatı muntazam bir yürüyüşle ve tramvay yolunu takiben saat 11 de Taksime gelmişlerdir.

Taksim meydanı sabahın erken saatinden itibaren çepçevre dolmuş bulunuyordu. Merasim başlamadan beş dakika evvel seyrüsefer tatil edilmişti. Meydanın sağ tarafında şehir bandisu ve bir deniz müfrezesi mevki almıştı.

Âbidenin önünde Parti, Vilâyet ve Belediye ve Denizcilik erkânı kazır bulunuyordu. Alay, muntazam bir yürüyüşle sağdan itibaren âbide etrafında bir tur yaptıktan sonra sol tarafta mevki almıştır.

Münakalâte Vekâleti Devlet limanları, İstanbul Belediyesi, İstanbul Deniz kumandanlığı, Şirketi Hayriye, Kaptan ve Makinistler cemiyeti, Münakalât Vekâleti İstanbul umum müdürlüğü, Halkevleri, Devlet Deniz yolları vesair müesseseler tarafından gönderilmiş bulunan 25 den fazla çelenk yerlerine konulduktan sonra saat 11,10 da merasim başlamıştır.

Evvelâ şeref direğine, bayrağımız merasimle çekilmiş ve şehir bandosunun çaldığı millî marş, meydanı dolduran muazzam kütle tarafından derin bir saygı ile dinlenmiştir.

Bundan sonra kürsüye gelen Deniz ticareti mektebi talebesinden B. Ali Güner, denizci gençlik namına şu kısa nutku söylemiştir:

« — Yurddaşlarım;

1 Temmuz, Türk denizciliğinin bayramıdır. Kıyılarında hâkim olmak ve açık denizlerde ün salmak istiyen millî şuurun azmi ve millî benliğin en ileri ülküsü ifadesini bugünde bulmuştur. Millî Şefimiz ve kıymetli Reisicümhurumuz İsmet İnönünün sarsılmaz iradesi ile bize kazandırdığı kabotajın şerefli sancağımıza inhisarı tarihi olan bugünün, bu sene 13 üncü yıldönümüdür. 1 temmuz, Türk milletinin idarî, siyasî, iktisadî bütünlüğünü tamamlıyan Cümhuriyet tarihine geniş terakkî, inkişaf ve refah imkânları veren büyük gündür. Biz on üç yıl evvel, bugün sevgili yurdumuzun kıyılarında seyrüsefer eden renk renk bandıralı ecnebi gemilere, dur ve öz denizcilerimize de, ileri kumandasını verdik. Türk denizciliği herşeye rağmen ve hiçlik içinde büyük bir sevinçle çalıştı.»

B. Ali Güner, denizin, milletlerin hayat ve istiklâl üzerindeki ehemmiyetinden bahsetmiş, nutkunu şu suretle bitirmiştir:

«Bize düşen vazifeyi, inançlarınıza uygun olarak yakın bir âtide katiyen başaracağız. Bize bu günleri yaşatan büyük rehberimiz, ulu Atatürkün kudsî hatırasını hürmetle yadetmeği ve onun yapıcısı Millî Şefimize sonsuz saygılarımızı ve candan gelen tazimlerimizi bir defa daha sunmağı bir vazife biliriz.»

Bunu Türk Kaptan ve Makinistleri cemiyeti namına Cümhuriyet vapuru süvarisi Süreyya kaptanın söylevi takib etmiştir.

Tazimat telgrafları

Süreyya kaptandan sonra Beyoğlu kazası Kızılay yarbaşkanı emekli general Mehmed Ali kürsüye çıkarak Ebedî Şef Atatürkü, Millî Şef İnönünü minnet ve şükranla selâmladıktan ve Türk denizciliğinin bu büyük gününü tebrik ettikten sonra Millî Şefe ve onun muhitinde bulunan yüksek zevata çekilmek üzere tanzim edilen ve aşağıda yazılı bulunan telgrafları okumuştur.

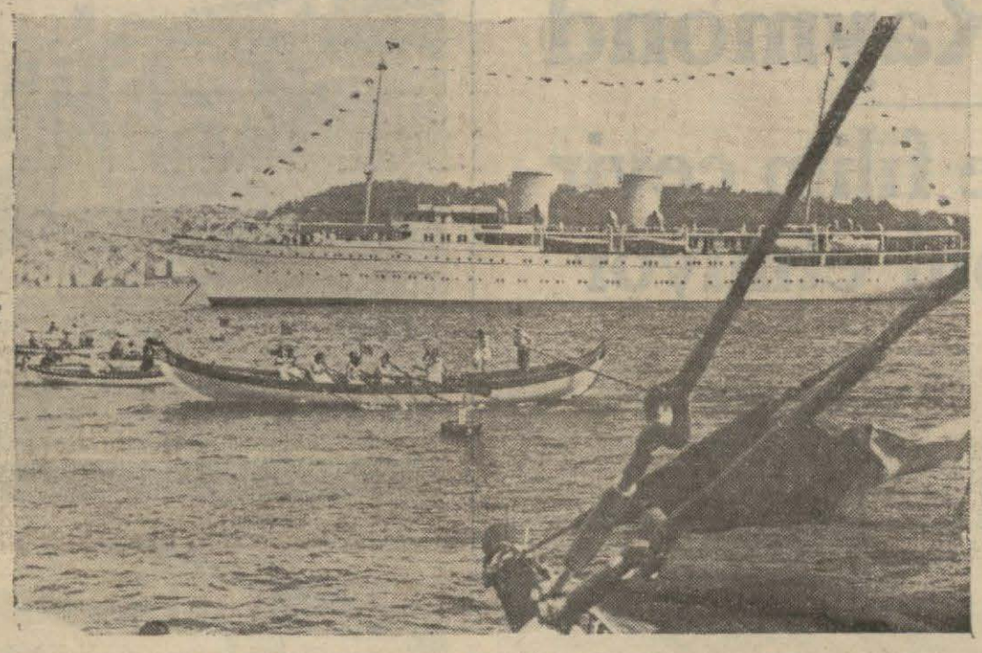

Yarış yerinden Savaronaya bir bakış

Müsabakalara iştirak eden bayanlar

İsmet İnönü
Cümhurreisi

Lonzanda bize kazandırdığınız kabotaj hakkının yıldönümünü kutlayan denizci evlâdlarımız, büyük kurtarıcısına minnet ve şükranlarını arzeder ve ellerini öperler.

Türk denizcileri

Büyük Millet Meclisi riyasetine, Başvekile, Halk Partisi başkanlığına, Münakalât Vekili B. Ali Çetinkayaya da tazim telgrafları çekilmiştir.

Dünkü deniz yarışları çok muntazam oldu

Dünkü deniz müsabakaları yüksek Deniz ticareti mektebinin bulunduğu Ortaköy sahillerinde, muazzam bir kalabalık önünde yapıldı.

Millî Şef yarış sahasına saat 13 de Savarona yatile teşrif buyurmuşlardır. Reisicümhur, müsabakaları sonuna kadar büyük bir alâka ile takib etmişlerdir.

Büyük bir intizam içinde cereyan eden dünkü yarışlar çok heyecanlı olmuş ve klüpler arasındaki müsabakaların ikisini Galatasaray, birini Güneş klübü futaları kazanmıştır.

Bayanlar arasındaki müsabakaların ikisinde de Galatasaray birinci gelmiştir.

Müsabakalara saat 14 de tek çifte klüp futaları yarışları ile başlanmıştır. Bütün müsabakalarda alınan neticeleri sırasile yazıyoruz:

Tek çifte skif:

1 — Galatasaray, 2 — Güneş 3 — Altınordu.

Tek çifte skif bayanlar:

1 — Galatasaray, 2 — Güneş.

Dörtlük skif:

1 — Güneş, 2 — Galatasaray, 3 — Anadolu.

Beş çifte mektep flikaları:

1 — Deniz ticareti mektebinin 2 nci sınıf teknesi, 2 — Birinci sınıf teknesi.

İki çifte skif:

1 Galatasaray, 2 — Beykoz, 3 — Güneş.

Beş çifte kancabaş balıkçı kayıkları:

1 — Rumelifenerinden Ahmed reis, 2 — Garipçeden Şakir reis.

İki çifte skif bayanlar:

1 — Galatasaray, 2 — Güneş.

Yedi çifte mektep felikaları:

1 — Deniz ticareti mektebinin 2 nci sınıf teknesi, 2 — Birinci sınıf teknesi.

Deniz skif:

1 — Deniz ticaret mektebinden Ali, 2 — Mümtaz.

Mübareze teknesi yarışları:

1 — Deniz ticareti mektebinden Lâtif, 2 — Süleyman.

Su üzerinde kayak:

1 — Deniz ticareti mektebinden Nihad, 2 — İbrahim.

Klüpler arasındaki yarışlarda iki birincilik, bir ikincilik kazanan Galatasaray 13 puanla birinci, bir birincilik, bir ikincilik, bir üçüncülük kazanan Güneş 9 puanla ikinci, Beykoz bir ikincilik ile üçüncü ve Altınordu ile Anadolu klüpleri birer puanla dördüncü olmuşlardır.

Bayanlar arasındaki müsabakalarda Galatasaray iki birincilik ile birinci, Güneş iki ikincilik ile ikinci olmuşlardır.

Dün gece Ege vapurunda bir ziyafet verilmiş ve bu ziyafeti bir suare takib etmiştir. Davetliler geç vakte kadar eğlenmişlerdir. Denizde bir de fener alayı tertip olunmuştur.

B. Ali Çetinkayanın denizcilere hitabesi

Imparatorluktan devraldığımız filo bugün beş misli çağalmıştır. Yakında 20 bin ton gemi mevcudlara ilâve olunacak

Münakalât Vekili B. Ali Çetinkaya, denizciler bayramı münasebetile dün radyoda bir nutuk irad etmiş ve 1 Temmuz Denizciler bayramının ehemmiyetini kaydederek, bugünün kıymet ve mânasını kavramak için nazarlarımızı Cümhuriyet rejimine tekaddüm eden zamanlara atfetmenin kâfi olduğunu söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

(Devamı 13 ncü sahifede)

Galatasaray - Vefayı 2-0 mağlûb etti

Oyun asabî bir hava içinde oynandı. Sarı kırmızılılar ilk sayılarını penaltıdan yaptılar!

Dünkü maçtan heyecanlı bir sahne

Dün Taksim stadında millî küme maçlarına devam edildi. Havanın futbol maçı seyretmeğe müsait olmayışı ayni zamanda deniz bayramının yapılışı stada çok az bir seyirci kütlesi toplayabilmişti.

Saat 18 de günün mühim maçını yapacak olan Galatasaray - Vefa takımları sahaya çıktılar. İki taraf hakem Feridun Kılıcın idaresinde oyuna başladıkları zaman şu kadrolarını muhafaza ediyorlardı.

Galatasaray: Osman - Adnan, Faruk - Yusuf, Rıza, Musa - Bedii, Salâhaddin, Cemil, Budori, Sarafim.

Vefa: Safa - Vahid, Lûtfi - Abduş, Hakkı, Sefer - Necip, Muhteşem, Gazi, Sulhi, Şükrü.

Oyuna Galatasaray başladı ve ilk inişte Cemilin bir ilerleyişini Vefalılar güç çevirdiler. İlk dakikalarda Galatasarayın daha çok hücum yaptığı görülüyordu. Vefanın ilk hücumu 8 inci dakikada oldu. Necibin güzel bir ortasına solaçık Şükrü yetişti. Attığı şütü Osman kurtardı.

Dakikalar ilerledikçe oyunda mahsus bir derecede sertlik gözükmeğe başladı.

GALATASARAYIN BİRİNCİ GOLÜ

23 üncü dakikada soldan inen bir Galatasaray hücumunda kornerden gelen topu Vefalılar gayri kasdî bir endbolle çevirdiler. Hakem bunu penaltı ile cezalandırdı. Budorinin attığı penaltı Galatasaraya birinci golü kazandırdı.

Devre bu suretle çok zevksiz ve nisbeten gürültülü olarak 1-0 Galatasarayın lehine bitti.

İKİNCİ DEVRE

İkinci devreye Vefalılar başladılar. Ve sağdan yaptıkları ilk hücumları Galatasaray müdafaası tarafından geri çevrildi. Galatasaray mukabil hücumundaki kornerden istifade edemedi.

6 ncı dakikada sağaçık Bedifnin Cemile geçirdiği topu Cemil şüte çevirdi, top Vefa müdafiinden Sarafime geçti. O da yerden bir vuruşla ikinci Galatasaray golünü yaptı.

Bu sırada oyun yine çileden çıkmağa başladı. Saha ortasında müteaddit sert şarjlara ve kasdî tekmelere şahit olduk.

Artık oyun mütemadiyen yapılan favuller için çalınan düdüklerle kesildiği için zevksiz geçiyordu.

Müsabakanın son dakikaları iki tarafın da isteksiz oyunu altında oynanırken Galatasaray Vefa kalesi önünde birbirini takip eden üç korner kazandı. Fakat üçünden de istifade edemediğinden maç 2-0 Galatasarayın galebesile bitti.

Beylerbeyi şampiyon oldu

Dün millî küme maçımdan evvel Demirspor ile Beylerbeyi arasında oynanan kupa maçı çok heyecanlı geçmiş ve rakibine nazaran daha üstün oynayan Beylerbeyi oyunu 1-0 kazanarak ikinci küme kupa şampiyonu olmuştur. Bu kümenin ikincisi de Anadoluhisarı olmuştur. Beylerbeylileri tebrik ederiz.

"Akşam,, tenis turnuası

Dünkü müsabakalarda alınan neticeleri yazıyoruz

Gazetemiz tarafından tertib edilen tenis turnuasına dün de Dağcılık klübü kortlarında kalabalık bir meraklı kütlesi önünde devam edilmiştir. Alınan neticeler şunlardır:

Tek erkekler:

Telyan (İstanbul) - Ambinos (İzmir) e 6/1, 6/2 galip.

Aliyopi (İzmir) - Vedad Abud (İstanbul) a 6/1, 7/5 galip.

Çift kadınlar:

Bayan Celise - Bayan Grodeski çifti, Bayan Sporel - Bayan Mangilise galip.

Bayan Desanti - Bayan Kurteli çifti, Bayan Molosi - Bayan Armitage'e 6/3, 6/3 6/4 galip.

Çift erkekler:

Griz Arteryan çifti - Cimcoz Armitage çiftini 6/3, 6/3 yenmiştir.

Kadın - erkek:

Bayan Desanti - Vedad Abud çifti, Bayan Kurteli - Griz çiftine 6/3, 6/3 galip gelmişlerdir.

Müsabakalara bugün de devam edilerek turnuamız nihayet bulacaktır. Bugünkü müasbakalarda şu oyuncuları seyredeceğiz:

Telyan - Aliyopi, Grodeski - Mezburyan, Griz Artiryan - Alyopi, Bayan Celise - Bayan Grodeski, Bayan Desanti - Bayan Kurteli.

Bayan Grodeski - Hasan Ateni çifti. Bayan Desanti - Vedad Abud çifti karşısında son müsabakalarını yapacaklardır.

Bugünkü spor hareketleri

DAĞCILIK KLÜBÜ KORTLARI:

AKŞAM tenis turnuası finalleri — Saat 14

TAKSİM STADI:

Profesyonel güreş müsabakaları — » 15

FENERBAHÇE STADI:

Atletizm müsabakaları — » 10

Galatagençler - Kadıköyspor Hilâl - Kurtuluş — » 14

Kasımpaşa - Galataspor muhtelitleri — » 16

Fenerbahçe - Beşiktaş — » 18

Reisicümhur deniz yarışlarında

Reisicümhur, muhterem refikaları ve çocukları ile bir arada

Deniz ticareti mektebinden bir talebe Milli Şefin huzurunda

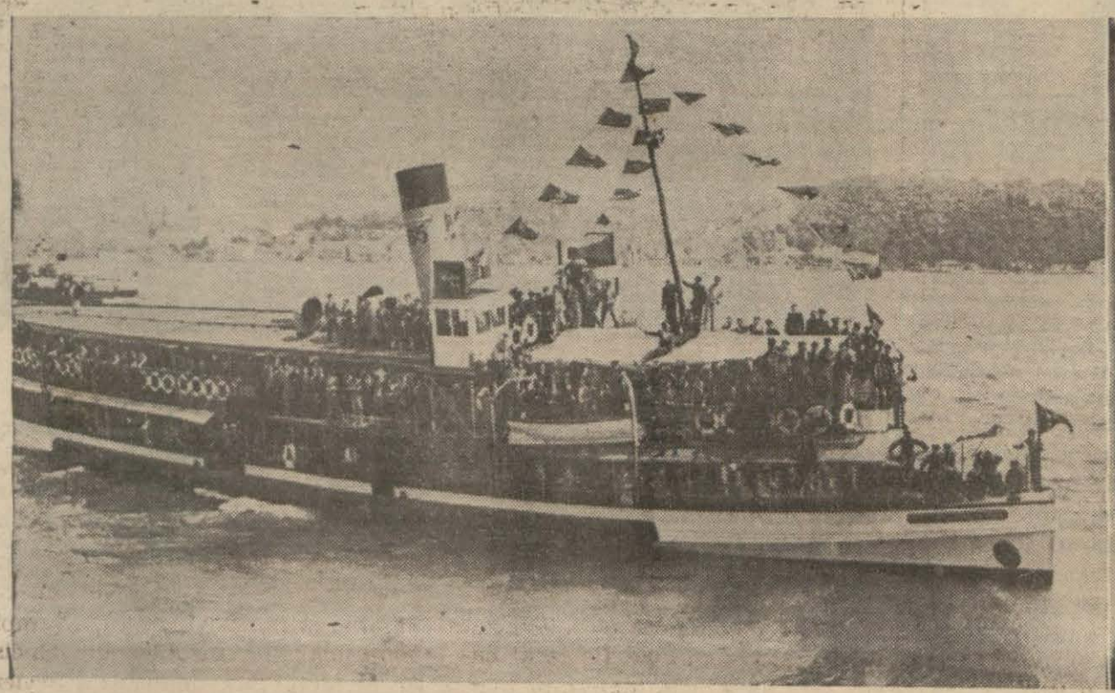

Milli Şef yapurla gelen üniversite talebelerini selâmlıyor

Taksimde sancak çekilirken

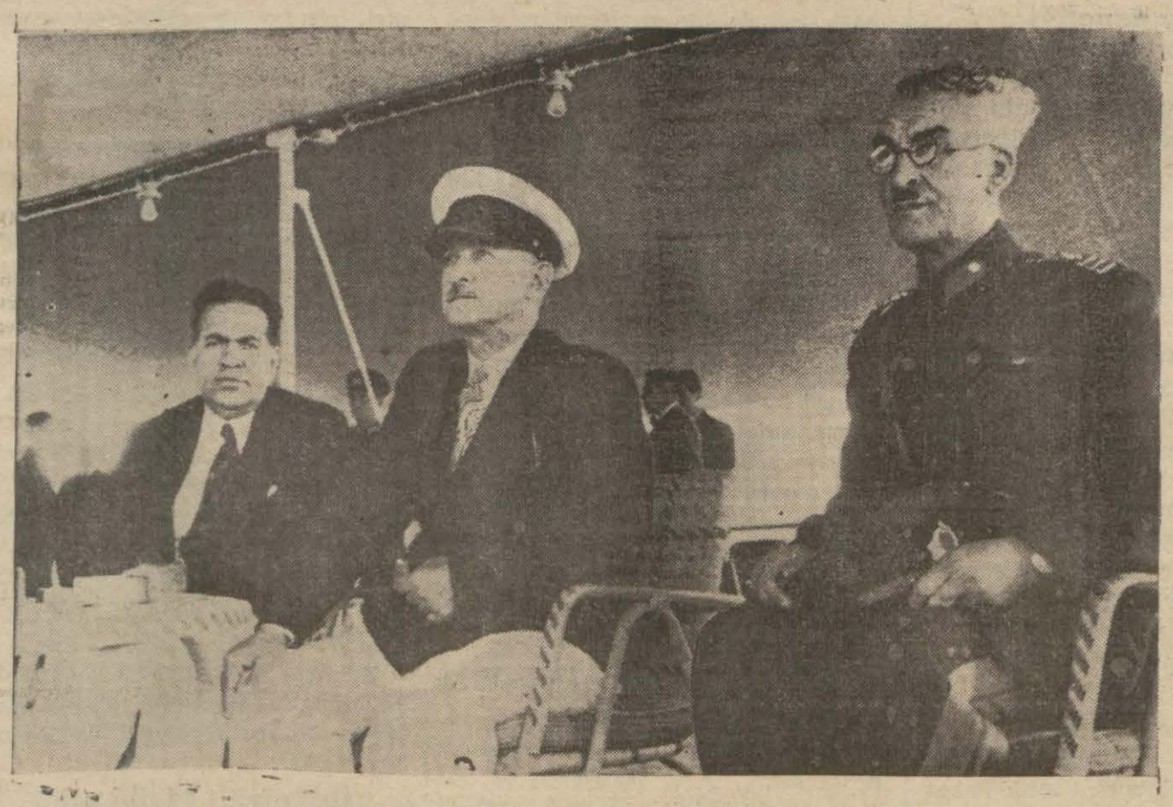

Milli Şef, Vali ve general Halis Bıyıktay yarışları takip ediyorlar

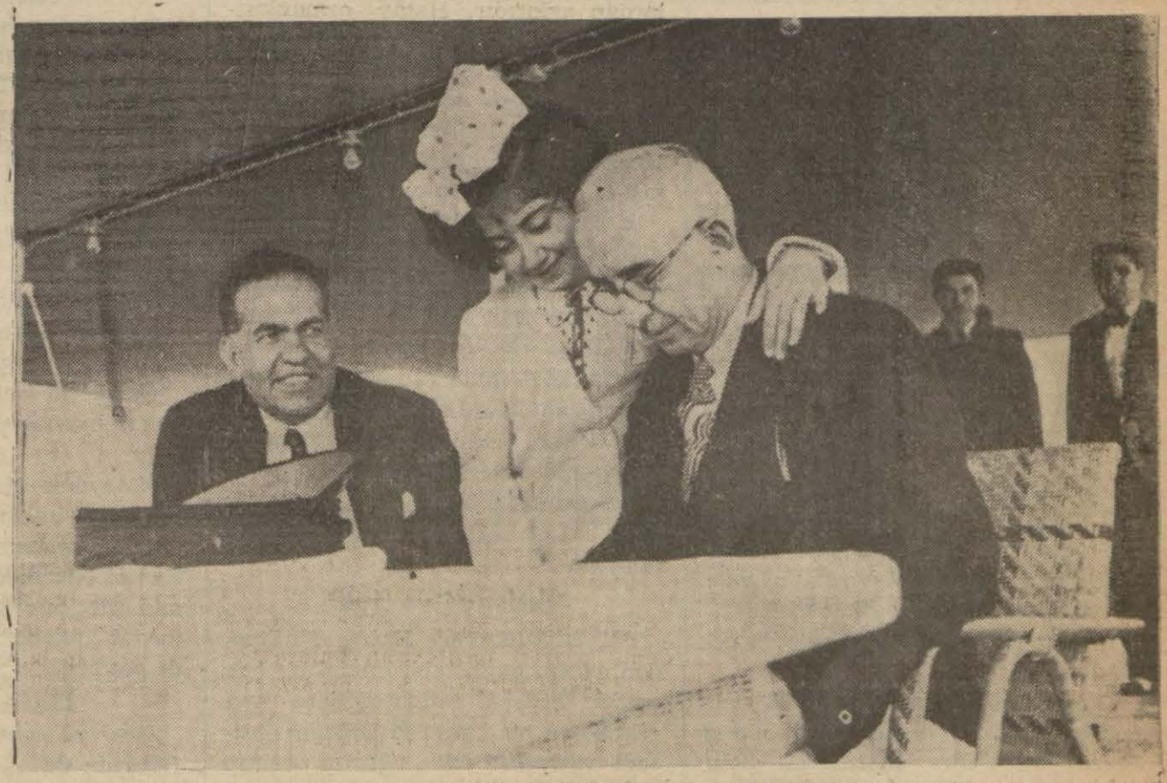

Reisicümhur sevimli kızı ile başbaşa

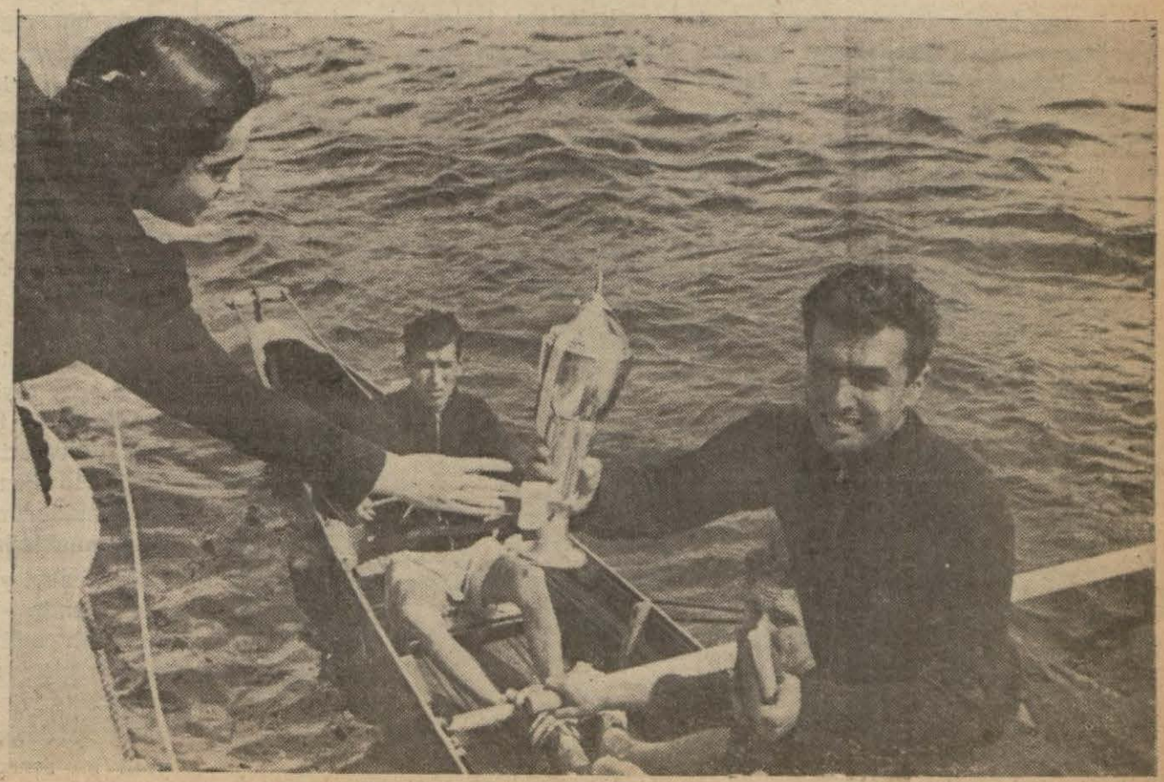

Anayurdun güzel bir köşesi Hatay'a umumî bir bakış

Hatayda şimdi her şey değişti, her tarafta sevinç ve hummalı faaliyet var

23 temmuz ilhak bayramında büyük şenlikler yapılacak

Yukarıda solda: Antakyada kurulan yeni Orduevimiz, Ortada: Antakyada Türk polis merkezi, sağda: İskenderun yolunda bir köprü, aşağıda solda: Antakyada Belediye meydanı, ortada: Âsi nehrinden bir görünüş

Antakya 29 haziran (Hususî muhabirimizden) — Artık, Hatay davası halledildi.

Payas hududundan Antakyaya kadar uzayan yollarda, şehir, köy ve kasabalarda hummalı, verimli yeni bir hayat başlamıştır.

Artık Payas hududunda bavullarınızı yoklayan, İskenderun garında pasaportunuzu soran tek adam yok.

Şimdi kollarınızı sallaya sallaya Türkiyeden Hataya, Ankaradan İstanbula gider gibi tereddüdsüz yola çıkabilir ve bu bölgeye fütursuz ayak basabilirsiniz.

Hatayda şimdi her şey değişti.

İçtiğiniz çayın şekeri Türk şekeri, tüttürdüğünüz sigara Türk sigarası, giydikleriniz Türk fabrikalarının kumaşından... Her şey, her şey Türk!

Sual sorduğunuz adam şimdi size Türkçe cevap verir; hâkim, muallim, asker ve polisin hüsnüniyetinden emin olabilirsiniz: Çünkü Türktürler.

Bugün Hatay meclisi anavatana iltihak ve fesh kararını vermiş bulunuyor. Hatay şimdi, 23 temmuzda yapılacak muhteşem bayramının arifesinde yaşamakta.

Her şey gibi Hatay kadını üzerinde de göze çarpan bir inkılâp var: Ne idi o geçen seneye kadarki vaziyet! Artık feraceli, çarşaflı kadın pek azalmış...

Daha dün on beş kuruşa 18 saat iş görmeğe - hattâ bu ücrete bile iş bulamıyan - razı insanlarla dolu olan bu beldede, şimdi para var, iş var.

Bu yıl içinde Türkiye Cümhuriyet müesseselerinin koca koca binaları yükselivermiş. Muazzam bir Ziraat bankası, zarif bir Orduevi, kumandanlık, emniyet daireleri ilh...

23 Temmuzda yapılacak büyük ilhak bayramına intizaren, tezahürat jestini deruni bir şekilde tutan Hataylılara bugünlerde en küçük bir toplantı, taşmağa, coşmağa vesile veriyor.

Hataya umumî bir bakış

Tarih ve cografya bakımından, bitaraf bir görüşle Hatayı ele alalım:

Hatay Türktür. Fizikî cografyaya göre Hatayın dağları teşekkül itibarile Toroslara benzediği gibi Lübnanlardan aykırıdır. Hatay ormanlarının nebatî örtüleri oradan ziyade Toroslardakine benziyor.

Beşerî cografyaya gelince; erazi şekilleri nasıl Hatayı Anadoluya bağlamışsa, insan emeği de Hatayı Suriyeden ayırıp Anadoluya raptetmiştir.

Hatayın Amık ovası, cenup ve şark vilâyetlerimizde hayvan yetiştirmekle geçinen halkın sonbahara doğru sürülerini sevk ettiği vasi bir meradır. Keza «Âsi» vadisinin İpek ve Meyva köylerinde oturanlar hasad zamanı kafile kafile amelelik yapmak için Cenubî Anadoluya gitmek mecburiyetindedirler.

İşte bunun gibi daha bir çok iktisadî bağlar Hatayı Anadoluya bağlamıştır.

İktisadî vaziyet

921 itilâfnamesile Hatayı Türkiyeden ayıran gayri tabiî hudud bir çok asırlık iktisadî münasebetlere sed çekmiş ve bir hamlede Hatayın iktisadî vaziyetini felce uğratıp cenup vilâyetlerimizi de zarara sokmuştur.

Bugün Hatayın ilhakı cenup vilâyetlerimizin iktisadî hayatında yeni bir merhale açacaktır.

Yukarılarda söylediğim gibi, Hatayda daha düne kadar günde 15 kuruşa amele çalışırdı. Bir memur 20 lira maaş alırdı.

Hatayda para o akdar kıt idi.

Ne çifçi, ne de tüccar, piyasadan bihaber, mutavassıtların hilelerine kurban olurlardı. Malına ne verirlerse boyun bükerek satardı.

Para gayri müstekardi. Ticaret emniyetsizlik içinde idi. Bugün ise Ziraat ve Denizbank şubelerimiz Hataylı çifçinin, Hataylı tüccarın refahı için en müsaid şartlar altında geniş bir faaliyet sahası açmışlardır.

Hatay gençliği

Bu mevzua şöyle başlayabiliriz ki, Hatayda şuurlu bir gençlik kitlesi var! Hatayda Türk gençliğinin mümeyyiz vasfı, müfrit milliyetperverliktir. Türkiyede her ne yapılırsa, Hatay gençliği muhakkak surette bunu örnek ittihaz eder.

Hatay gençliği, Türkiyedeki gibi spor klüpleri kurmak, millî müsamereler vermek, millî bayramlarını kutlamak hususunda çok muvaffakıyetler gösteriyor.

Gençlerin izcilik teşkilâtı da büyük muvaffakıyetle inkişaf etmektedir.

Hataydaki Kemalist gençlik, Türk büyükleri hakkında her vesile ile ihtifaller yapmıştır. Atatürk, Namık Kemal, Mehmed Akif, Abdülhak Hâmid gibi büyükler için tertip edilen ihtifal günleri pek alâkalı bir şekilde geçmiştir.

Hatayda maarif

Ders yıl sonu münasebetile şimdi Hatayda da mektepler tatil. Fakat okulların hemen hepsi birer sergi açtı. Her gün binlerce Hataylı, kadın erkek, bu sergileri hayranlıkla ziyaret ediyorlar.

Hatay devletinin teşekkülünden evvel Hatay maarif bütçesi feci bir halde idi. Hatay devleti kurulduktan sonra 160,000 liraya çıkarıldı. Bundan sonra ise Cümhuriyetin cömerd eli Hatay maarifine muhakkak ki yüz binler sarfedecektir.

Türkiyeden Hataya gelen maarif elemanlarının gayreti ile maarif kadrosu genişletilmiş ve Hatay çocuğuna epey şeyler öğretilmiştir.

Antakyada biri kız, biri erkek olmak üzere iki lise ve bütün Hatayda da 15 ilk okul vardır. Şimdi Hatay çocuklarının ancak yüzde on ikisi okumaktadır.

Geri kalan yüzde seksen sekizi tahsil çağında bulunan yavrulardır. Mamafih önümüzdeki ders yılında bu yavrular için mektepler açılacaktır.

Hatay devletinin teşekkülünden, yani bir senedenberi Hatay Maarif Vekâleti, uyanık bir maziye malik olan bu muhit üzerinde büyük bir heyecanla işlemiş ve epeyce bir zamandanberi inkişaf ihtiyacında bulunan maarifi canlandırmıştır.

Hatayda şimdi, eskidenberi Türkiyeden gelen muallimlerle kuvvetlendirilmiş bir maarif kadrosunu Cümhuriyet hükûmetimiz devir almış bulunmaktadır.

Hatay mekteplerinde bir senedenberi maarif programı tatbik edildi, Türkiye mekteplerinde okunan ayni kitaplar, Hataylı çocuklara okutturuldu. Bütün bunlar gibi Hataylı talebenin kıyafetleri de anayurd mektep kıyafetlerine sokuldu.

Hatay turizm memleketidir

Hatay tabiî dekoru ile, çok güzel bir manzaraya sahip! Hatay meşhur tarihî âsarı, güzel manzaralı ve tanınmış şehirleri ile herkesin alâkasını çeken bir bölge olduğu gibi, bilhassa sıcak iklimlerde medenî hayatın bir ihtiyaç haline getirmekte olduğu yaylacılık bakımından muhtelif kategirilerde on beşi mütecaviz yaylası ile temayüz etmiş bir mıntakadır.

Şimdiye kadar ihmal edilerek kendisini karakterize eden bir ismi bulunmayan bu yurda Atatürk, tarih sahifelerinden ona lâyık olan ismi çıkararak takması, Hatay için iftihara değer kıymetli ve ünlü bir hadisedir.

Hatay, Cenubî Anadoludan, Akdenizin şark sahillerile kıyılanmış 5000 kilometre murabbaı vüsatinde bir ülkedir. Yer yer dağlıktır. Sahil ovaları ve bu dağlar arasındaki serin yaylalarla süslenmiştir.

Hatay emsalsiz bir iklim ve çok şirin bir tabiata maliktir. Burada ne dondurucu soğuklar, ne de öldürücü sıcaklar vardır. Tamamile ikisinin ortası olan bir iklime sahiptir.

Deniz seviyesinden 1,800 metreye kadar yükselen dağları arasından istediniğiniz iklimi seçebilirsiniz. Kışın ılık bahar havası kadar lâtif olan sahilleri, yazın serin meltemli yaylaları sizi her mevsim için tatmin eder.

Sabah pardesüsüz gezerken, öğleye kadar karlı bir dağın tepesine çıkar, paltonuza sarılır, kış sporlarınızı yapar ve akşam, gülleri, çiçekleri açmış bahçenize dönebilirsiniz.

Tabiatin bu yurda bağışladığı lâtif sahillerden tutunuz da her cins çam ormanlarının tatlı kokulu yamaçlarına, kayalı ve ağaçlı bir dekor içinde akan beyaz köpüklü büyük, küçük şelâlelere, dimdik denize inen sarp yamaçlı dağlarına kadar her şeyi bulursunuz.

Bilhassa tarih eserleri bakımından çok zengin olan Hatay buraya âlimleri ve bütün seyyahları çekecek mahiyettedir.

İki büyük tarihî şehir

Hatayda iki büyük şehir, muhtelif, küçük kasabalar, nahiyeler ve çok şirin yüzlerce köy var: Bu iki büyük şehirden birisi İskenderun, diğeri Antakyadır.

İskenderun 20,000 nüfuslu, deniz kenarı bir şehirdir. Cenubî ve Şarkî Akdenizin en emin limanı olan İskenderun tamamile modern bir şehirdir. Elektrik, su, kanalizasyon, asfalt yollar, cadde ve bulvarlar, parklar, plâjlar, sıhhî müessesleri ve muhtelif fabrikaları var.

İskenderun, Suriye ve Cenup Anarolusunun transit merkezi ve bütün Avrupa ülkelerine en müsaid ihracat limanıdır.

Hatayın iç şehirlerinden birisi olan Antakya da İskenderun gibi güzel ve başka hususiyetlere sahip bir şehirdir. Antakya «Âsi» nehrinin kenarında kurulmuştur. İskenderuna mesafesi 60 kilometredir. Güzel ve ağaçlı, asfalt bir yolla birbirlerine bağlanmıştır. Bu şehirlerde, her türlü konfor mevcuddur ve medenî ihtiyaçlar tatmin edilmiştir.

Hatayda ilk okul talebesinden bir grup

Edirne kız sanat enstitüsü bir sergi açtı

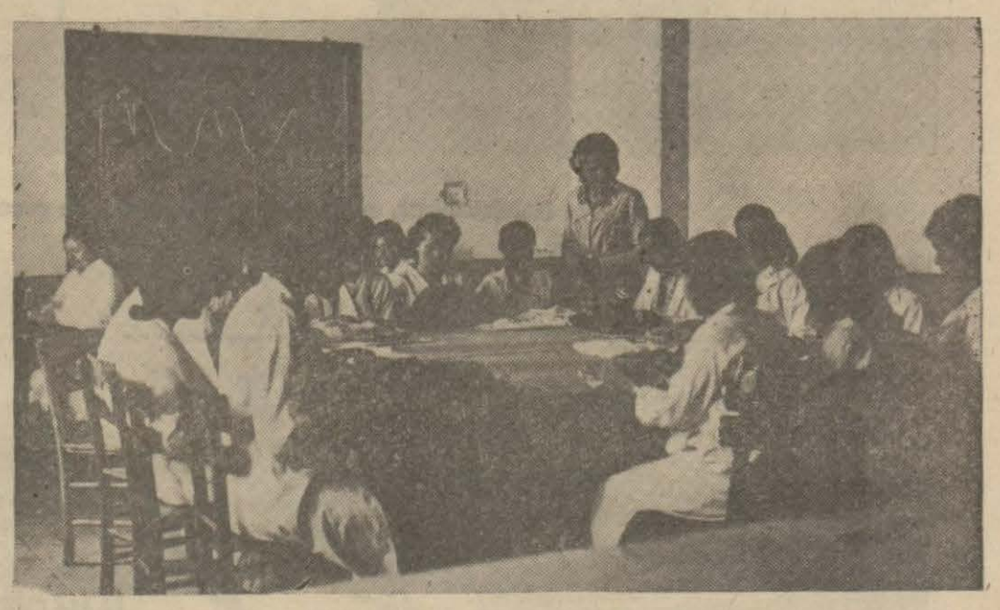

Kız enstitüsündeki çalışmalardan iki intiba

Edirne (Akşam) — Üç sene evvel şehrimizde kurulmuş olan «Kız sanat okulu» geçen sene tevsi edilerek kız sanat enstitüsü haline getirilmiştir.

Edirne için bir feyiz kaynağı olan bu müessesemiz bir senelik mesaisini, dün okulda açtığı güzel bir sergi ile millete göstermeğe başlamıştır.

Başta sayın bayan Maide General Dirik, bayan Münevver Öney, bayan Feride Nomer, Tümgeneral hayrullah Fişek, müfettişlik ve vilâyet müdürleri ve bir çok ziyaretçiler tarafından gezilen sergide genç kızlarımızın meydana getirdikleri kıymetli eserleri büyük bir intizam içerisinde göze çarpıyor ve takdir topluyordu.

Serginin açılışında valimiz bay Ferid Nomer, lise direktörü ve kültür direktör vekili bay Cemal birer nutuk söyliyerek müessesedeki intizam ve kızlarımızın büyük bir kıymet taşıyan mesai mahsullerinden bahisle bu kültür yuvasının kurulmasında Maarif Vekâleti ile Trakya umumî müfettişi General Kâzım Diriğin kıymetli yardım ve alâkalarını tebarüz ettirdiler.

Bundan sonra davetlilere pasta ve likör ikram edildi.

Hakikî bir hikâye

KATİL DOSTUM

Yazan: Maurice Rostand

Sahnede piyesim oynandığı müddetçe o daima uçuk benzile, zavallı ve yorgun tavırlarile kulislerde dolaşırdı. Artistler şiirleri tekrarladıkça o da onlarla beraber mısraları mırıldanırdı.

Yaşadığı hazin hayattan onu uzaklaştıran bu manzumeleri söylerken öyle zevk duyduğu görülüyordu ki tabiatile dikkatimi celbetti.

Piyesim tuttu ve uzun müddet oynandı. Her gelişimde onu ayni yerde görürdüm. Bir akşam, mütebessim, yanıma yaklaştı:

— Prensin rolünü tamamen biliyor gibiyim! - dedi.

Ben de gülümsiyerek kendisini dinledim. Büyük bir coşkunlukla rolün bir parçasını bana okudu .

Zavallının ismi Marcel'di. Acaba ruhunda zannedildiğinden fazla bir yükseklik, bir coşkunluk, bir iyilik var mıydı? Eğer bu hayatı yaşamağa mahkûm olmasaydı da hayalle geçinenlere katılsaydı daha mı rahat ederdi?

Soğuk bir kânunusani akşamında, perişan bir halde kapıma geldi. Betibenzi her seferden daha uçuktu.

Felâketini anlatmağa çalışırken, kelimeler, morarmış dudakları üzerinde titriyordu. Gözlerinde öyle derin bir endişe okunuyordu ki alâka göstermemek imkânı yoktu. Vaziyetini izah etti:

Çalıştığı tiyatrodan ehemmiyetsiz bir para çalınması üzerine koğulmuş. Şimdi yersiz, yurdsuz, işsiz, güçsüz sokakta kalmış.

Belki benim yerimde başkası olsaydı tahkikat yapar; onu koğanların haklı olduğunu anlardı. Bazı ahvalde «haklı» olmak, öyle kolay, öyle soğuk bir şeydir ki... Fakat ben, onun titrediğini görüyordum. Açlık ve sefalet tesirile, yüzündeki çizgilerin tazeliği daha acıklı şekilde göze çarpıyordu. Bunun karşısındda bütün mantıklar haksız kalıyordu.

Kendisine biraz para, bir kaç kat elbise verdim. Yemek yedirdim. Yardım edeceğimi vadettim.

Marcel arkadaşım oldu. Arasıra gelir, bana derdlerini döker; hayat karşısındaki endişelerini söylerdi. Elimden geldiği kadar ona yardım ediyordum.

Sonra uzun müddet ortadan kayboldu. İnsan dalgasının arasına karışarak artık daha rahat ettiğini, daha mesud olduğunu, serseri ruhu için sakin bir liman bulduğunu sanıyordum.

Birlikte yaşadığı bir kızla evleneceğini bana söylemişti.

Ansızın günün birinde karşıma çıkıverdi. Gene hayatta mağlûp olmuş, ezilmiş bir hali vardı. İşsiz kaldığını, hüsnühal varakası olmadığı için kimselerin onu fazla alıkoymadığını telâşlı cümlelerle anlattı. Böyle bir vesikayı kendisine benim vermemi rica etti.

Her halde düşünmeliydim ve bu uçuk benizli adamın ricasını reddetmeliydim. Fakat ısrar eden sesi öyle titriyordu ki... Hem de hakikatte aylarca muhitimde yaşamamış mıydı? Ona ufak tefek - meselâ çiçek ve sigara aldırmak gibi - işler yaptırmamış mıydım?

Hüsnühal varakasını yazdım. Doğru bir hareket değildi bu. Fakat içimden bir ses bu yaptığıma hak veriyordu.

Marcel gitti. Çıkarken eşikten döndü, koştu; ânî bir hissin tesirile, elime sarılıp ağladı. Hayatta benim gibi kendisine yardım eden kimseye raslamadığını söyledi. Ehemmiyetsiz kaprisimi, şükran buhranı içinde, büyük bir ulüvvücenap diye yükseltiyordu. Bir an onu yanımda alıkoymağı, kendisine iş bulmağı, zavallıyı kurtarmağı düşündüm...

Meğer bir daha kendisini görmiyecekmişim. Aylarca Marcel'den haber almadım. Ne olduğunu bilmiyordum. Fakat sık sık onu hatırlıyordum Hadiselerin içinde yuvarlanan ve mütemadiyen derece derece sukut etmeğe mahkûm zavallı mahlûk!...

Seneler günler gibi geçti. Bir akşam bana bir gazete verdiler. Province'de İf şatosu civarında bir cinayet işlendiğinden bahsediliyordu. Metresile İspanyaya kaçmak istiyen bir serserinin sandal sahibini öldürdüğü yazılıyordu.

Ne pahasına olursa olsun kaçmak için o sandalı ele geçirmek istiyormuş ve işte, mal sahibini öldürmüş.

Bana gazeteyi veren arkadaşım, bu cinayette ismimin geçtiğini söyledi. Katil gûya vaktile maiyetimde çalıştığını iddia ediyormuş. Bu rivayetin doğru olmadığına kanidim.

Hasta yüzile bana iltica eden çocuğun, yani Marcel'in katil olabileceğini bir an bile aklımdan geçirmemiştim. Başka şeyden bahsedildi. Fakat her nedense bu mesele beynimi kurcalıyordu. Lüzumundan fazla zihnim bu cinayetle meşguldü.

Lokantadan çıkar çıkmaz daha iyi malûmat edinmek için son haberleri yazan bir gazete aldım. İlk sahifede gördüğüm resim kalbimi sızlattı. O tanıdığım uçuk beniz, hazin bir halde bana gülümsiyordu!

Katil Marcel'di. Fakat yeni bir havadis te beni hayretlere düşürdü. Önce maiyetimde olduğunu söylediği, avukatına tekrarladığı, verdiğim hüsnühal varakasını gösterdiği halde şimdi inkâr ediyormuş. Vesikanın sahte olduğunu söylüyormuş.

Filhakika vesika sahteydi. Fakat ayni zamanda da doğru, zira onu ben yazmıştım. Biçare genç cinayetinin fecaati ortasında bile bana karşı nasıl bir saygı ve muhabbet duyuyordu? İnsanlıkla arası açılmış, cemiyetten ayrılmış ve neredeyse hayattan koğulmak üzere bulunduğu şu sırada, kendisine yegâne yâr olan adama karşı ülvî bir nezaket mi göstermek istiyordu?

Katilliğine rağmen, kendisine uzattığım ele küfranı nimette bulunmıyacak kadar ruh inceliği göstermişti.

Bazan öyle garip ruhlar vardır ki pek feci bir hareketi yaptıkları halde dahi âdiliğe düşmezler.

İlk arzum Marcel'e doğru koşmak oldu. Kabahati ne olursa olsun, bence onun benden bir yardım beklemesi meşrudu. Eğer ilk iddiasında ısrar etseydi, avukatı muhakkak ki beni şahid olarak davaya çağıracaktı. Ben de orada, biçare Marcel'in bedbaht ruhunu, sefil hayatını, sönük mazisini anlatmağa çabalıyacaktım. Fakat o susuyordu. Vahşi bir ısrarla, ilk itirafını inkâr ediyordu. Kendisini saran çamurun bana sıçramasından korkuyordu. Beni hayatından uzaklaştırıyordu.

Üzüntü içindeydim. Yenemediğim bir vicdan azabı duyuyordum. Sözüne kıymet verdiğim bir arkadaşım bu işe karışmamamı tavsiye etti. Marcel'e zaten lüzumundan fazla itimad etmemiş miydim? Hem bu cinayet son derece alçakça işlenmişti. Lâkin ayni zamanda katilin benden kaçışındaki harekette gayet asilâne bir şefkat görüyordum.

İdama mahkûm oldu. Gazetelerde soluk ve tekallus etmiş yüzü tekrar göründü. Gene iztırap içinde kaldım. Kâh yazmak, onu kurtarmak için çabalamak istiyordum. Kâh, müdahale edersem onun arzusu hilâfına hareket etmiş olmaktan çekiniyordum; zira o bana susmamı uzaktan emretmiş değil miydi?

Gene aylar geçti.

Arasıra, Marcel'in bir parmağı ağzında, bana «sus!» dediğini hayalimde görüyordum.

Hayatın cereyanına kapılarak, bir çok şeylerle avunarak biçareyi daha az düşünmeğe başladım. O sıralarda seyahate çıktım ve gazete okumadım. Etrafımdakiler de üzüldüğümü bildikleri için bu hazin vakadan bana bahsetmiyorlardı.

Ancak ölümünden bir kaç gün sonra, Provence meydanında, pazar akşamları kızların dans ettiği yerde, idam edildiğini öğrendim.

Onu düşündüğümü bilenler bu vakayı bana haber vermemişlerdi. Hayatımda bu derece kendimden utanmadım. Onun son gelişindeki müteşekkir ve muhabbetli yüzünü ebediyen unutamıyacağım. Dostsuz, en ufak bir samimiyetten mahrum, merhametten uzak, herkes tarafından atılmış ve benim tarafımdan da unutulmuş olarak, mağrur ölmüştü. Kürrei arzdaki kısa tesadüfümüz esnasında, o, her halde benden çok daha asîl davranmıştı..

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Kocaeli mektupları

İzmit belediye reisi yapılacak işleri anlatıyor

Kanalizasyon tesisatı, iki park ve yeni belediye binası yapılacak

İzmit (Akşam) — Ciddî çalışmasile kendisini tanıtan İzmit Belediye reisi Kemal Özü ziyaret ettim. Kemal Öz geçenki intihap devresinde, Şûrayı Devlet tarafından bozulan intihabın ferdasında ikinci bir intihapla tekrar belediye reisliğine seçilmiştir. Kemal Öz yapılacak işler hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

İzmit Belediye reisi B. Kemal Öz

— İzmitin haritası ve müstakbel plânı esaslı bir şekilde yapıldı. Paşasuyu, Çenesuyu, yeni bir elektrik tesisatı, modern bir mezbaha, park vücuda getirildi. Şehir rıhtımının yarısından fazlası yapılmış bir haldedir birçok yollar yeniden tamir ve inşa edilmiştir.

Önümüzde yapacağımız işlerin en mühimi şehir kanalizasyonudur. Rıhtımı ikmal edip imar plânında görüldüğü gibi tanzim edeceğiz. Bir hâl, ayrıca köylü pazarile beraber asrî fırın, iki park ve bir de yeni belediye binası bu intihap devremiz zarfında bitirilecek, bu suretle İzmitin hayatî ihtiyaçları tamamen temin edilecektir.

Belediye reisi şehrin umumî vaziyeti hakkında ilâveten demiştir ki:

Şehrin nüfusu gittikçe artmaktadır. Altı sene evvel 12000 nüfuslu iken bugün 20000 i bulmuştur. Beş altı sene sonra bu miktarın 30000 e baliğ olacağına inanıyoruz. Şehirde halk işsiz değildir. Artan nüfusun belediyeye kazandıracağı iktidar sayesinde yakın bir âtide çok iyi şartlarla tanzim edilmiş mükemmel ve mamur bir şehir vücuda getirilecektir. Ümidle çalıştıkça vücuda getirilen eserlerin cesareti bize yeni hamleler yapmak imkânını veriyor. Seviyesi hızla yükselen halk daha çok iyiyi istiyor.

Fevkalâde şartlar içinde bulunan belediyemiz halkın bu haklarını ödemek için elinden geleni yapmaktadır. Binaenaleyh tatbiki kolay olmayan müstakbel imar plânını bütün teferruatile ve azamî 15 sene zarfında tatbik edeceğimize kanaatimiz vardır. Asırlara şâmil, nesillere vazife bırakacak kadar mühim olan şehir imar plânının bu kadar az zamanda ve mutlaka tatbik edileceğine inanmak bizim haklı ve doğru teselimizdir.

— Belediye spor klüplerile alâkadar mıdır?

— Belediyemiz spor klüplerile çok alâkadardır. Klüplere mümkün olan yardımı esirgemiyoruz. Beden terbiyesi için bütçeden tahsisat ayırdık. İmar plânında çizilen esaslar dairesindeki şehir stadyomunun inşasına başlanmıştır. Takriben 120,000 lira sarfile vücuda gelecek olan bu eserler üç sene zarfında ikmal edilecektir. Bu mühim işi başarmak şerefi Kocaeli valisi Ziya Tekelinindir.

Belediye bütçesine gelince geçen yıl 163,000 lira olan bütçemizin bu yıl 183 bin liradır. Geçen sene tahsilât % 97 nisbetindedir. Bu seneki bütçenin de ayni şekilde tahsili muhakkaktır. Eski bütçeler 61,000 lira idi. Bu miktar her sene artarak bu son vaziyeti almıştır. Önümüzdeki sene bütçenin daha ziyade inkişafı ümidi kuvvetlidir.

Kendilerine bir İlk mektep binası yaapn köy halkı

Divriginin Örenik köyü halkı beş sınıflı bir ilkmektep binası yapmağa karar vererek işe başlamışlardır. Yukarıdaki resimler bu mektep binasını biran evvel bitirmek gayretile köy halkının kadın, erkek çoluk çocuk çalıştıklarını gösteriyor.

Hilvanda yeni inşaat

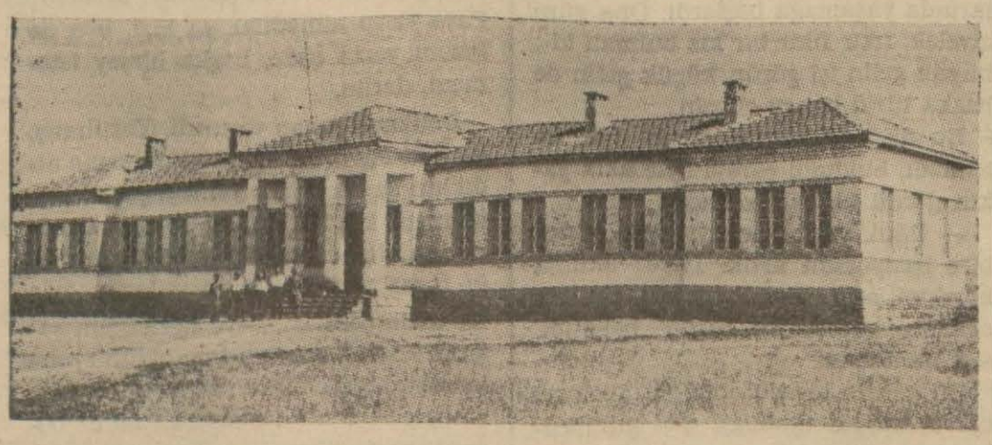

Hilvan (Akşam) — Kaza haline ifrağı beş yılı geçmiyen ve bu tarihten evvel bakımsız bir köy manzarası arzeden Hilvan güzelleşmektedir. Son senelerde yapılan inşaat meyanında hükûmet konağı, kaymakamevi ve ilkokul binası kayda bilhassa şayandır. Her üçü de Hilvana bir kasaba hüviyetini veren modern yapılardandır. Resim bunlardan hükûmet konağını gösteriyor.

Sakarya okulu Mandolin konseri

İzmir (Akşam) — İzmir Sakarya ilkokulu talebeleri, ders yılının sonu münasebetile Halkevinde bir müsamere vermiş, çok muvaffakıyet göstermişlerdir. küçüklerden teşekkül eden mandolin konseri grupu klâsik, güzel parçalar çalarak seyircilere unutulmaz saatler yaşatmışlardır. Yukarıdaki resimde Sakarya okulu talebesi Halkevi bahçesinde muallimlerile birlikte görünüyor.

Manisa (Akşam) — Şehrimizin muhteif yerlerinde hava hücumlarından korunma tecrübeleri yapılmış ve muvaffakıyetle neticelenmiştir. Her yurddaş kendisine isabet eden vazifeyi büyük bir gayret ve muvaffakıyetle başarmaktadır. Gönderdiğim fotoğraf kursa iştirak edenleri bir arada göstermektedir.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika No. 58

İtalyanlar Trablusta 4 ayda ancak 8 kilometre ilerliyebildiler

En yüksek hamiyetli erkânıharp zabitlerimiz Trablusgarp müdafaasını tertibe şitap ediyorlardı. Bingazi mebusu Yusuf Şetvan bey ile diğer bir iki mebus ve Sünusî şeyhleri dahi bu tertiplere iştirak ediyorlardı.

Alman sefiri, İngilizlerin Irakı işgallerine misal ve mukaddeme olmasından korkarak Babıâliye silâh ile mukavemeti tavsiye etmekte idi! Fakat bu hususta Almanyadan bir yardım görülecek mi idi? Elçinin bundan maksadı, mukavemet görecek İtalyayı, müttefiği Almanyanın dostluğuna müracaate mecbur etmek değil miydi?

Baron Marşal, İtalyanın harb ilânından iki gün sonra sefaret muşu ile Dolmabahçe sarayına geldi.

Padişah o saatte Topkapı sarayında bulunuyordu. Elçi, imparatorunun padişaha cevabını başmabeyinci Lûtfi Simavî beye bildirdi: (1)

İmparator, Trablusgarp meselesinden pek müteessir olmuştu. (!) Vakti gelince (!) tavassuta da çalışacaktı. Tezelzül bulmıyan dostluğu hakkında katî teminat veriyordu!

Bu sudan cevap hünkârı ve Babıâliyi tabiî hiç tatmin etmedi.

Le Temps gibi bazı büyük Fransız gazeteleri «Lâtin kardeşe» müzahereti Fransızlar için bir vazife olarak gösteriyorlardı.

İtalyanlar teşrinievvelin yirmi ikisinde Trablusa asker çıkarmışlardı. O tarafta bırakılan Osmanlı askeri pek az olduğu için, Avrupa efkârı umumiyesile beraber İtalyanlar da meselenin birkaç günlük bir iş olduğu zehabına düşmüşlerdi.

Fakat İtalyanlar dört ayda Trablusgarpten ancak sekiz kilometre ilerliyebildiler. İtalyan kuvvetlerinin mükemmel teçhizatı karşısında Türk askerinin azlığına, erzak ve cephane tedarikindeki müşkülâta, parasızlığa, emniyetsizliğe rağmen, Trablusta bulunan ve sonradan yetişen Türk zabitlerinin gösterdikleri hamiyet ve müdafaa kuvvetleri tertibi hususundaki saip ve muvaffakıyetli tedbirleri umumî bir hayreti celbetti.

Türk Tarih Tedkik encümeninin neşrettiği tarihin üçüncü cildinde deniliyor ki:

(Berlin muahedesi akdolunurken Osmanlı imparatorluğundan bir şey koparmamış olan İtalya, ötedenberi Trablusgarbı istilâ emelinde idi. Abdülhamid zamanında birkaç defa buraya asker çıkaracağından korkulmuştu. Osmanlı devletinin buhranını o da fırsat ittihaz ederek Trablusgarbe bir donanma ile bir ordu sevk ve orasını işgale teşebbüs etti. (1911)

Trablusgarpteki Osmanlı askerî fırkası zayıf idise de İstanbuldan muktedir bir hayli genç erkânıharp zabitleri giderek, Trablus, Bingazi ve Dernede müdafaayı tanzim ve idare ettiler. Binbaşı Mustafa Kemal bey de mütenekkiren - gazete muhabiri Şerif bey vesikasile - Mısır üzerinden Afrikaya girdi ve Derne kuvvetleri kumandanlığını deruhte etti.

İtalya, Trablusun sahil şehirlerini donanma topları himayesinde zaptederek muhafazaya muktedir olabiliyor idiyse de içerilere doğru ilerliyemiyordu.)

Yerlilerin ferden cesaretleri, tahammülleri malûm idi. Ancak bunların sürekli bir hareket için elzem evsafı haiz olmadıkları zannediliyordu. Halbuki Türk zabitlerinin aralarında vifak ve ittihad içinde cehd ve gayretleri, Trablusgarp mebusu Ferhad, Cebel mebusu Süleyman Elbarunî beylerin yorulmak bilmez faaliyetleri sayesinde yerliler de zaptürapta alıştırıldı.

İlk günlerde Türklerle yerliler arasında bir soğukluk ve emniyetsizlik hükmediyordu ve bunun giderilmesi müşkülâtsız olmamıştı. Hattâ Trablus Belediye Reisi Hassuna paşanın İtalyanlarla anlaşmak emelinde bulunduğu bile söyleniyordu.

Yerliler:

— Hâkimlerimiz, bize ihanet ettiler. Kendileri için maddî hiçbir fayda temin etmiyen uzak memleketimize ve bir müstemleke halkı saydıkları bize zaten ehemmiyet vermiyorlardı; şimdi de bizi ecnebilere sattılar; diyorlardı.

Fazla olarak İtalyanlar da Avrupa efkârı umumiyesini, olduğu gibi, Trablus ehalisinin dahi fikirlerini tağlit için hiç bir fırsatı kaçırmıyorlardı. Yerlilerden sekiz, on reisi elde etmişlerdi. Bu hainler etrafa ya bizzat giderek, yahut adamlarını göndererek, Osmanlı idaresini zem ve İtalyanları medhediyorlardı; tevzi ettikleri paralar sayesinde sözlerini de dinletiyorlardı.

Trablusu tahliye eden Türk askerleri için iptida vaziyet vahim idi. Her şeyden mahrum olan bu zavallı fedaîler bir de yerlilerin hasmane his ve hareketlerine maruz bulunuyorlardı. Halk kendilerine ne erzak, ne hayvan, hiçbir şey vermek istemiyordu.

Fakat birkaç müfreze müsademesinde, bunların gösterdikleri şecaat, verdikleri şehidler, nail oldukları ufak muvaffakıyetler, yerlilerin zihinlerinde Türkler hakkında hasıl olmuş kanaati değiştirmeğe başlamıştı. Bu vaziyet karşısında, yerliler:

— Hayatlarını bizim uğrumuzda feda eden bu adamların bizi düşmana satmış olmaları mümkün olamaz!

Dediler; gün geçtikçe bu his kuvvetlendi. Türklerle yerlilerin nihayet tamamile el ele vermeleri, Trablusgarbın nevmidane, fakat şanlı müdafaasını mümkün kıldı.

İtalyan mallarına boykot ilân edildi. Muharebe sürüp gidiyordu. İtalya hiç ummadığı bir mukavemet görüyordu; sahillerden içeriye giremiyordu.

Netice ne olacaktı?

Emeline kolaylıkla muvaffak olamıyacağını anlayınca, İtalya, tecavüz sahalarını genişletmek mecburiyetini hissediyordu.

Osmanlı hükûmeti, siyasî yardımcılar bulmak hülyasile Abdülhamidvarî teşebbüslerden bile geri kalmıyordu.

Londra elçisi Tevfik paşa, hüsnü tesir hasıl edeceğinden bahsile İngiliz kralı beşinci Corc'a İmtiyaz ve Hanedanı Âli Osman nişanları verilmesine lüzum göstermişti. Said paşa da bunu tensip etmişti. Bu iki nişan hiçbir mukabelebilmisil aranılmadan krala takdim olunmuştu.

Tevfik paşanın işarı, bir kabul resminde, göğsündeki İmtiyaz nişanının şeklini İngiliz kralının beğenmiş olması üzerine vaki olduğu da rivayet edilir.

Bu nişanların takdimi, İngiliz siyasetini zerre kadar değiştirmediğini zikre lüzum var mı?

Yalnız kaydedilmek icap eden nokta, lüzumsuz ve faydasız bir hatırşinaslık uğruna devletin ve padişahın haysiyetini muhafazada gösterilen ihmalin ve lâkayıtlığın Avrupa gazetelerinde istihzaları celbettiğidir!

Sultan Reşad, Trablusgarp ahvalinden pek müteessirdi. Herkese bundan bahseder, kendisine harbin - inşallah! - Muvaffakıyetle neticeleneceği hakkında söylenen sözlere inanmak isterdi.

Bir gün şeyhislâm Abdürrahman Nesip efendiye, Trablusgarbe dair yeni bir haber olup olmadığını sormuş, Şeyhislâm efendiden:

— Resmen bir haber yok. Fakat iyi bir rüya gördüm. Allahın inayetile yakında İtalyanları mutlaka denize dökeceğiz!

Cevabını almıştı.

Padişah, bu rüyayı «rüyayı sadık» addetmeğe hissen ve kalben pek meyyal idi!

Fakat mânevî tebşir ile maddî hakikat biribirinden pek uzaktı! Trablusgarbın kurtulması için bir mucize lâzımdı! Bu mucize ise görünmüyordu ve görünmiycekti!

Ne Kabine sukutundan, ne yeni Said paşa Kabinesi teşkilinden ve bu Kabinede evvelki nazırlardan bazılarının da tutulması yüzünden gürültüler çıkarılmasından, hattâ Hakkı paşa Kabinesinin divanı âliye sevkinden, mülken Trablusgarbe teallûk edecek bir fayda hasıl olamazdı.

(Arkası var)

(1) Lûtfi Simavi: Sarayda gördüklerim.

Radyo

PAZAR 2/7/939

12,30 Program, 12,35 Türk muziği (Klâsik program, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Hanns Lâhr - Tempo Tempo (Galopp), 2 - Fritz Köpp - Yaz akşamı sülti, 3 - W. Ganglberger - Aşk çanları, 4-Ziehrer - Der Schatzmeister operetinin valsları, 5 - Brusselmans - Felemenk süitinden (Aşk gölü), 6 - Erich Eineg - Bir zamanlar bir çiğan vardı (Çiğan entermezzosu), 7 - Tschaikowsky - Melodi (Opus 42 No. 3), 8 - Hans Mainzer - Serenad, 9 - Czernik - Rakseden kalbler, 14,15 - 14,30 Müzik (Melodiler - Pl.)

18,30 Program, 18,35 Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve ateş böcekleri), 19 Çocuk saati, 19,25 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,10 Neşeli plâklar - R. 20,15 Türk müziği: 1 - Salim bey - Hicaz peşrevi, 2- Faik bey - Hicaz şarkı - Ateşi suzanı firkat, 3- Rifat bey - Hicaz şarkı - Sislendi hava, 4- Şevki bey - hicaz şarkı - Sen bu yerden gideli, 5- Tanbur taksimi, 6- Sadettin Kaynak - Buselik şarkı - Saçlarıma ak düştü, 7- Koşma -Ebrularının zahmı, 8 - Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı - Sensiz bu sabah, 9 Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı - Ümitsiz bir sevişle, 10 - Lemi - Hüseyni şarkı - O güzel gözlerle bakmasını bil, 11- Halk türküsü - Yürü dilber yürü, 21 Müzik (Riyaseti Cümhur bandosu - Şef: İhsan Künçer), 1- Donizetti - Raux - Marş, 2- Waldteufel - Her şeyi hoş gör (Vals), 3- Mendelssohn - Ruy Blas üvertürü, 4- Luigini - Çanların sesi, 5- Saint-Saens - Dejanır operasından fantezi, 21,50 Anadolu ajansı (Spor servisi), 22 Müzik (Cazband - Pl.), 22-45 - 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Berlin 20,20 neşeli melodiler — Danzig 20 viyolonsel — Frankfurt 20 Kuban Kazakları — Königsberg 20 solitler — Münih 20,10 halk muzikası — Viyana 20 karışık muzika — Prag 20,30 Çaykovski'nin «Eugen Onegin» operası — Bükreş 20,15 operet muzikası — Florans 20 mandolin — Londra 20,15 karışık melodiler — Riga 20,10 hafif muzika — Sofya 20,30 konser — Toulouse 20,45 marşlar.

Saat 21 de

Berlin 21,15 büyük orkestra — Frankfurt 21,15 akşam konseri — Leipzig 21,15 hafif muzika — Münih 21,15 opera muzikası — Viyana 21,15 opera ve operet muzikası — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Belgrad 21,15 hafif muzika — Laibach 21 konser ve orkestra — Limoges 21,30 - 23,30 karışık muzika — Rennes 21,45 konser — Sottens 21,40 orkestra.

Saat 22 de

Prag 22,15 dans — Beromünster 22,10 dans — Bükreş 22,35 keman — Florans 22 operet muzikası, 22,30 askeri muzika — Hilversum II 22,25 hafif muzika — Londra 22,05 orkestra — Milâno 22 hafif muzika — Roma 22 Ponchielli'nin «Gioconda» operası — Sofya 22 operet muzikası, 22,30 hafif muzika ve dans — Sottens 22,40 dans.

Saat 23 de

Berlin, Leipzig 23,30 - 1 dans — Breslav ve Königsberg 23,30 - 1 dans — Frankfurt, Kolonya, Münih, Viyana 23,30 - 1 hafif muzika ve dans — Hamburg 23,30 - 1 dans — Şttuttgart 23,30 - 1 dans — Prag 23,50 hafif muzika — Peşte 23 dans — Bükreş 23,15 dans — Londra 23 salon muzikası — Milâno 23,25 piyano — Stokholm 23,30 salon muzikası.

Saat 24 den sonra

Peşte 24 çingene çalgısı — Florans 24 dans — Milâno 24 dans — Berlin, Frankfurt, Kolonya, Leipzig ve Şttuttgart 1 - 4 gece muzikası.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Cemaziyelevvel 14 — Hızır 58

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	6,28	8,48	4,33	8,34	12,00	2,02
Va.	2,13	4,33	12,18	16,18	19,45	21,47

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» ı mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

ANA

Muharriri — Pearl BUCK

Mütercimi — Mebrure SAMİ

Tefrika No. 51

— Ne de tuhaf bir yerde oturuyor. Öyle tenha bir sokak ki, zoruna buldum. Bir dükkânın üstünde, up uzun bir oda... Sıra sıra yataklar var, en aşağı yirmi tane... Odanın içi kitap, kâğıd dolu. Onun okuma bildiğinden haberim yoktu teyze, bana kalırsa o epey şeyler öğrenmiş, dükkânda çalışmıyor...

Ana şaşırarak:

— Okuma bilmez o, dedi. Bana kitaplarla para kazandığını da söylememşiti. Tuhaf şey, gelince anlatsın bakayım... Ne demekmiş bunlar?

Ana oğul, ertesi günü, eşeğin sırtında, tıkır tıkır vadi yolunu aşarlarken, kadın bu yalnızlığı cana minnet bildi ve sordu:

— Emmioğlunun kızanı söyledi, oturduğun odada bir alay kitap, kâğıd varmış. Ne demekmiş bu, söylesene bakayım? Okuma öğrendiğini, parayı da bu yüzden kazandığını dememiştin bana?

Delikanlı hem yürüyor, hem de bir şarkı söylüyordu. Güzel bir sesi vardı, sırası düştükçe de bu sesi ve marifetini göstermege bakardı; cevap vermek için, türküsünü kesti:

— Eh, işte, şöyle böyle, birşeyler öğrendik ana, dedi. Kadın gıcılayınca da kaçamaklı bir karşılık verdi:

— Şimdilik sorma daha anam. Vakti saati gelince herşeyi öğreneceksin. Demin ne söylüyordum biliyor musun? O çalıştığım odada, hep bir ağızdan okuduğumuz marşı söylüyordum. Bir gün kurtuluş saati gelip çatacak. Ondan sonra da artık ne zengin ne de fakir kalacak, hepimiz eş olacağız anam hepimiz eş!

Kadıncağız ömründe bu kadar acaip lâflar duymamıştı hiç. Kimin zengin veya fakir olacağına karışmak insanların haddi mi idi? Emir büyük yerden çıkar, herkes de nasibine boyun eğerdi. Yüreği korkudan titriyerek:

— Aman oğul, kimlerle düşüp kalkıyorsun sen! Hırsız yatağı mıdır nedir orası! Eşkiya lâfları bunlar, nerden de bu ağızları öğrenmişsin? Anca vurup çalmakla, fukara kısmı zengin olabilir... Sonra da yakaladılar mı adamı, artık ötesini bilmem... Korkulu işler bunlar oğul... Korkulu... Bana acımıyorsan gençliğine acı...

Delikanlı öfkelendi:

— Sus sen, anlamazsın, aklın ermez senin. Ben de yemin ettim. Birşey söyliyemem. Sabret, bekle. Bir gün göreceksin. O vakıt seni unutacak değilim. Amma yalnız seni. Beni istemiyenleri ben de istemiyeceğim, bana vermiyenlere ben de vermiyeceğim.

O bu sözleri o kadar yana yana, bütün canile söyledi ki, ana oğlunun büyük kardeşine karşı nasıl diş biledi̇ğini anladı ve öfkesini büsbütün kabartmamak için bir karşılık vermedi.

Bir yandan da kuruyordu. Eşeğin üstünde çalkalana çalkalana giderken hep oğlunu düşünüyor ve gizli gizli hep ona, haline bakıyordu. Genç adam yuları tutmuş önden yürüyor, ananın, sözlerini sezip anlıyamadığı heceleri tane tane fırlıyan, ateşli hiç duyulmadık bir şarkı söylüyordu. Kadıncağız kendi kendine; «Şunun ne biçim yaşadığını öğrenmeğe gayret etmeliyim, eve barka bağlamanın yolunu bulmalıyım!» diye düşündü. Evlendirmek lâzımdı. Evet, yanına bir gelin almalı idi, belki bu sayede oğlan azıcık eve ısınır, olur a, gitgide belki de karısının yüzünden büsbütün yanlarında yaşamağa başlardı. Ona güzel, civelek, fıkır fıkır bir kız bulmalı idi; büyük gelin işi görür, küçük gelin de başka türlü birşey olurdu.

Bu düşündüklerile yüreği öyle ferahladı, bulduğu çareyi öyle akla yakın gördü ki, sabredemedi:

— Oğul, yaşın yirmiyi geçti, yirmi bire basıyorsun artık. İyice aklıma koydum, seni evlendireceğim. Bu müjdeme ne vereceksin. Söyle bakalım, sen ne dersin?

Bir gencin tâ içini kim görüp okuyabilir? Ananın umduğu gibi gülümsiyerek, sevine utana, başını eğip susacağına, delikanlı durdu, döndü ve inadından caymıyacağını anlatan bir sesle:

— Böyle birşey yumurtlıyacağını biliyordum zaten. Anaların aklı fikri sade bu işte, arkadaşlarım da söylüyorlar, anaları babaları boyuna: «—Evlen, evlen... Evlen...» deyip duruyorlarmış. Bak ana, ilk de son da bir sözüm var sana: Evlenmiyeceğim, istemiyorum. Zorlarsan, bir daha yüzümü görmezsin, ayağımı basmam evinize, dedi.

Sonra tekrar gözlerini önüne, yere indirdi, yürümeğe başladı, adımlarını sıklaştırdı. Kadının ağzı açık kalmıştı. Oğlunun birdenbire parlayıvermesinden, şaşırmış, hele bu susuşundan da içine tuhaf bir korku girmişti. Artık şarkı da söylemiyordu.

Yalnız kızını düşünmeğe, «bakalım ne halde göreceğiz diye» tasalanmağa başlayınca, oyalandı ve bunları unuttu.

Şefak sökeli beri yürüyüp geçtikleri yol, öğleye doğru pek pek darlaştı ve kendi vadilerini kuşatan o hoş biçimli, sırtları çimen ve kamışlarla örtülü güzel tepeler, dikleşmeğe başladılar, sıra sıra keskinleştiler, sivrildiler ve ilerlendikçe büsbütün sarplaştılar. Nihayet öğle vaktı, güneş ışığını ve sıcağını diklemesine doğru aşağı döküp boşatmağa başlayınca, hoş yuvarlaklı tepecikler bitti ve onların yerine, uçlarını hain hain gökyüzüne doğru kaldırmış çıplak, kayalıklı bir sıra dağ çıktı. Bu kum rengi kupkuru, ağaçsız, sivri tepelerin üzerinde mavi bir maden parıltısı ile ışıldayan duru gök kubbesinin altında bu yalçın sırtlar daha korkunç gözüküyordu insana.

Dağ yolu, iri, yüksek, sarımsı kaya duvarları altından kıvrıla kıvrıla gidiyordu. Taşın rengi ne koyu ne de karaydı, garip, âdeta ışık rengine boyanmış gib idi, hiç bir tarafta bir damla su olmadığı için de, yeşermiş birşey yoktu, ne bir ot, ne bir ağaç, ne de bir diken bile!

Yol gitgide sarplaşıyordu... İkindiye doğru, birdenbire, tepelerin arasında çepçevre oyulmuş derin bir vadinin karşısına çıkıverdiler. Herhalde oralarda bir pınar olacaktı, çünkü yalçın kaya duvarlarının arasına sıkışmış gibi duran küçük bir köyle, birkaç da yeşil tarla gördüler. Lâkin, ana ile oğul bu köyün kenarında durup da ilk rasladıkları birine aradıkları evi sordukları zaman, adam daha uzak, daha yüksekte set gibi bir yer gösterdi:

— Nah işte, tâ orada, yeşilliğin bittiği yerde aşağı kenarda... İki ev vardır... Üst tarafında ağaç, ot yok artık... Kayalar, bir de gökyüzü... dedi.

Adam bunları söylerken, ana da şaşkın şaşkın bu acaip biçimli, yabanî, rengi bile bellisiz, çorak dağlara bakıyordu.

Onun bütün ömrü vadilerde geçmişti, şimdi, yalçın kayaların arasında bir kovuğa sıkışmış gibi duran şu kapanık yüzlü köyden, yukarı doğru, kıvrıla kıvrıla giden yolu geçerlerken etrafına bakıyor, toprağın, harman vaktına yaklaştıkları şu sıralarda bile ne kadar verimsiz kaldığını, yetişen birkaç şeyin de cansızlığını bereketsizliğini görerek içini sade hayret değil, bir de garip korku bürüyordu, dayanamadı, seslendi:

— Oğul hiç gözüm tutmadı burasını. Bilmem amma, kız kardeşine kimbilir neler çektirdiler burada; zavallının dayanamıyacağı kadar varsa, onu eve götürelim e mi? Eşeğe bindiririz, ben de yürürüm, ne derlerse desinler. Para verip almadılar ya kızı, ben de kızımı verin sade, başka birşey istemem, derim.

Delikanlı cevap vermedi. Yorulmuş, hem de karnı acıkmıştı. Yanlarına aldıkları azıcık soğuk yemeği çoktan bitirmişti, kız kardeşinin evine varmağa can atıyor ve geceyi orada geçirmeği tasarlıyordu. Eşeğin yularını öyle bir hızla çekti ki, neye uğradığını şaşıran ana ağzını açıp tam oğlunu paylamağa niyetlenirken birdenbire önlerinde evvelâ bir... Sonra da iki ev bozuntusu gözüktü. Kayalıklı sedin üzerine yaslanmış âdeta taşa yapışmış gibi idiler. Ana kulübelerden birinin önünde o kötü suratlı ihtiyar topalı görünce, içinden !hah kızımın evi bu işte!» dedi ve yüreği hopladı.

(Arkası var)

Istanbul Millî Şefi candan tezahüratla karşıladı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Millî Şef, lâciverd bir ceketle beyaz bir pantalon giymişler başlarında bir denizci kasketi, her zamanki gibi şen ve mütebessim, halkın tezahüratına el sallıyarak mukabele ediyorlardı.

Vapurlardan «Yaşa, varol» sesleri yükseliyor ve bu tazim avazeleri vapurların âhenkli fasılalarla öten düdük seslerine karışıyordu. Bu sırada Vali ve Komutan Savaronaya çıktılar, ve İstanbulun tazimatını Millî Şefe iblâğ ettiler.

En önde Savarona, Selimiye, Üsküdar ve Sarayburnu sahillerinde toplanan halkın alkışları arasından süzülerek Ortaköye, Yüksek deniz ticareti mektebinin önüne geldiler. Riyaseticümhur yatı, orada demirledi.

İnönü, yanında İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, İstanbul komutanı general Halis Bıyıktay, Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel olduğu halde o sırada başlıyan yarışları takib ediyorlar ve izahat alıyorlardı.

Bu arada Reisicümhurumuza, Denizyolları işletmesi müdürü B. İbrahim Kemal, Denizbank zamanında teşekkül eden (Sosyete Şileb) in İngiltereden satın almağa karar verdiği 11 vapur hakkında izahat vermiş, Millî Şef şayanı dikkat buldukları noktalar üzerinde durarak notlar almıştır. Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, İstanbul imarı hakkında, Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel de yüksek tahsil gençliğinin mesaî ve ihtiyaçları etrafında Reisicümhur İsmet İnönüne maruzatta bulunmuşlardır.

Bu sırada Savaronanın etrafında, kendilerine tahsis olunan vapurların küpeştelerine dayanarak Millî Şefi görmek isteyen yüksek tahsil gençliğinin candan tezahüratına Reisicümhur İsmet İnönü, gülümsiyerek şapkalarını sallıyarak mukabelede bulunmuşlardır.

Millî Şefin iltifatlarını gençlik, alkışlarla ve (Yaşa, varol) avazelerile karşılamıştır. Bu hal, defalarca tekerrür etmiş, her defasında Millî Şef, gençliğe iltifatlarda bulunmuşlardır. Yüksek tahsil gençliğinin bu hareketini, motör, sandal, ve mavnalara binen kalabalık halk kütlelerinin candan selâm ve hürmet alkışları takib etmiştir.

Millî Şef İsmet İnönü nezdlerinde İstanbul kumandanı korgeneral halis Bıyıktay, İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, İstanbul Üniversitesi rektörü B. Cemil Bilsel, Balıkesir mebusu B. Vedit Uzgören olduğu halde başlıyan yarışları Savaronanın üst arka güvertesinden dikkatle takib buyururlarken, Yata üç kişilik bir grup girmiştir. Bu üç kişilik grup, Yüksek deniz ticareti mektebi müdürü B. Remzi Baran, ve talebeden Mazhar Uğur ile Nuri Erenden mürekkepti. Reisicümhurumuz İsmet İnönü, heyetin ihtiramatlarını kabul etmişlerdir. Reisicümhurumuzun iltifatlarına talebeden Mazhar Uğur, şu sözlerle minnet duygularını ifade etmiştir:

«— Bize bahşetmiş olduğunuz bu sevinçli denizciler gününün hatırası olarak getirdiğimiz deniz alâmetlerini kabulünüzü, arkadaşlarım namına dilerim.»

Yarışlar hakkında Reisicümhurumuza izahat veren korgeneral Halis Bıyıktay, bir ara da Millî Şefe kürek çekerken sporculardan birinin bayıldığını haber vermiş, İsmet İnönü bu vaka ile yakından alâkadar olmuştur.

Millî Şef, yarışlar esnasındaki istirahat dakikalarını, İstanbul matbuatını, Ulus'u, ve Anadolu ajansının son bültenini mütalâa etmekle geçirmişlerdir. Bir ara, nezdlerine kabul buyurdukları Riyaseticümhur kalemi mahsus müdürü Kemal Gedeleç, Reisicümhurumuza, telefonla Başvekille görüştüğünü, Başvekilin, Ankaranın hasretini Millî Şefe iblâğa kendisini memur ettiğini söylemiştir. Bundan sonra Reisicümhur, bu sene ilk defa yapılan deniz kayak yarışları hissiyatını (Çok güzel) cümlesile ifade etmişlerdir. Yarışlara iştirak eden sporcu Türk gençliği, kullandıkları vasıtalara binerek Savaronaya yaklaşmış, Millî Şefi (Yaşa, varol) diye alkışlamış, kürekçiler de havaya kürek kaldırmak suretile resmi selâmı ifa etmiştir. Reisicümhur, sporcu gençlerin ihtiramatına, şapkalarını sallamak suretile mukabelede bulunmuşlardır.

Yarışlar bittikten sonra, Reisicümhurumuz, nezdlerindeki zevata çay ikram etmişlerdir. Hep birlikte çay içildikten sonra Paramount namına filim çeken operatöre, resimler çekmesine lütfen müsaade etmişlerdir. Reisicümhurumuzun refikaları Bayan İnönü, çocukları, ve nezdlerindeki zevat ile birlikte geçen samimî aile hayatlarını tesbit eden uzun bir filim çekilmiştir.

Saat 17 ye doğru Yata gelen süvari ve binicilik mektebi müdürü albay B. Saim, Reisicümhurumuza arzı tazimat etmiş ve Millî Şefin fahrî yaverleri bulunan Emir Abdullahın oğlu prens Naif'i, müsaadelerile staja davet edeceğini bildirmiştir. Reisicümhurun yüksek müsaadelerile Türk ordusunun binbaşı rütbesini taşıyan prens Naif, stajını yapmak üzere albay Saimin refakatine verilmiştir. Prens Naif, Yattan ayrılmadan önce Millî Şefe arzı veda etmiş, Reisicümhur İsmet İnönü de, fahrî yaverlerini yanaklarından öpmek ve muvaffakıyetler dilemek suretile taltif eylemiştir.

Millî Şef İnönü, dün akşam Savarona yatile Boğaziçinde bir tenezzüh yapmışlardır. Bu tenezzühte kendilerine İstanbul kumandanı korgeneral Halis Bıyıktay, İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar refakat etmekte idi. Yat Boğaziçinde bir cevelândan sonra doğruca Derinceye gitmiştir. Reisicümhur İsmet İnönü ve maiyeti dün gece 23 te, Derinceden hususî katarla Ankaraya mütevecchen hareket etmişlerdir.

Millî Şef İstanbula gelirken Tekirdağına uğradılar

Tekirdağ 1 (A.A.) — Marmara sahillerinde Savarona yatile bir gezinti yapmakta olan Reisicümhur İnönü saat 20 de Tekirdağına gelmişlerdir. İskelede başta korgeneral Salih Omurtak olduğu halde Vali, tümen komutanı, Belediye Reisi sivil ve askerî erkân ve memurin, askerî kıtalar, mektepliler ve binlerce halk Millî Şefe karşı tazimlerini izhar eylemişlerdir.

Vaktin geç olması dolayısile karaya çıkmıyan Millî Şefimiz gönderdikleri bir motörle general Salih ile Vali ve Belediye Reisini Yata aldırmışlar ve nezdlerine kabul eyliyerek kendilerile bir saat kadar görüşmüşlerdir.

Tekirdağlılar, şehri baştan başa tenvir etmek ve bütün gece havaî fişekler atmak suretile Büyük Şeflerinin bu gelişlerinden duydukları içten sevinci göstermişlerdir.

Reisicümhurumuz cumartesi sabahı şehre çıkarak ufak bir gezinti yapacaklar ve saat 10 da buradan ayrılacaklardır.

B. Ali Çetinkayanın denizcilere hitabesi

(Baş tarafı 8 nci sahifede)

«Milletlerin sahillere ulaşmak ve hiş olmazsa muntazam muvasalası olan bir nehir kenarına yerleşmek için sarfettikleri gayret ve yaptıkları fedakârlıkların had ve hesabı yoktur. Çünkü su yalnız yaşıyan insan için değil, fakat beka ve mevcudiyeti muhafaza etmek istiyen cemiyetler için de bir hayat ve memat meselesidir. Coğrafî vaziyeti itibarile vatanımız bu hayatî çalışma ve inkişaf imkânlarına, en geniş bir ölçüde, sahip bulunmaktadır.

Sahillerimiz Hopa gerisinden İskenderun ilerilerine ve İğneadadan İnoza kadar uzanmakta ve tarihin her devrinde dünyanın en büyük ticaret hareketlerine yol vermiş olan Boğazlar Türkün mutlak hâkimiyeti altında bulunmaktadır.

Denizin kendisi bizatihi emsalsiz bir servettir ve temin ettiği masrafsız ve her tarafa kolayca ulaşan yollar itibarile de mübadele hareketlerinin en mükemmel vasıtası olduğuna göre iktisadî sahada millî istiklâlini kazanmağa azmetmiş olan Türk milletinin kabotaj hakkında ecnebî iştirak ettirilmesi millî varlığın ve millî şuurun kabul ve tahammül etmiyeceği bir hal idi.

İşte bu azim davayı Millî Şefimiz İsmet İnönü, Lozan konferansında, lâyık olduğu ehemmiyetle müdafaa ve Türk milletinin en mukaddes hakkı olarak âkid devletlere tanıttırmış ve Türk sularında Türk ticaret bayrağının şeref ve mutlak hâkimiyetini temin etmiş olmakla milletine ve onun tarihine en büyük hizmetlerden birisini ifa etmiştir. Bu münasebetle büyük Cümhurreisimizin bu büyük hizmetini bu vesile ile hürmetle yadeder ve deniz mensuplarımızın minnet hislerini ve tazimlerini sunmakla bahtiyar olurum.»

B. Ali Çetinkaya, bugünkü Türk ticaret filosunun 200 bin tonilâtoya yaklaştığını bunun 30 bin ton kadarının tamamile müceddet gemiler olduğunu kaydederek pek yakında ayrıca 20 bin tondan fazla yeni geminin mevcudlara ilâve olunacağını müjdelemiş ve bu suretle imparatorluktan devren almış olduğumuz 50 bin tonu geçmeyen filonun beş misli çoğaldığını söylemiştir.

B. Ali Çetinkaya denizcileri tebrik etmiş ve nutkunu şöyle bitirmiştir.

«Türk bayrağının beynelmilel deniz ticaretinde kendine lâyik olan yüksek mevkii vekarla alması en mukaddes emelimizdir.

Deniz ve denizcilik Türk gencinin azmine ve faaliyetine lâyik çok bereketli geniş bir iş sahasıdır.

Aziz Atamızın ve Millî Şefimizin Cümhuriyet rejimi ile milletimize açtıkları büyük medeniyet yollarında vakar ve temkin ile ilerliyen genç Türk denizciliğinin millî gayeyi bu sahada da tam bir surette tahakkuk ettireceği muhakkak ve mukadderdir.»

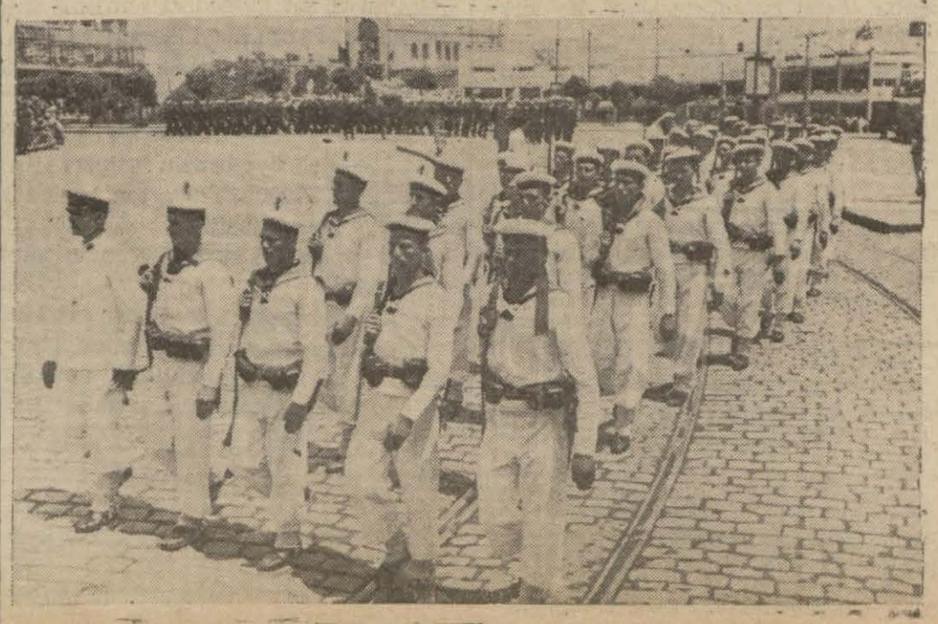

Ufukta yeni bir tehlike

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hitlerin Danzig seyahati

Berlin 1 (A.A.) — (Havas) Hitlerin temmuzun 20 si ile nihayeti arasında Danziğe gideceği hakkında Berlinde dönen şayialar teyid edilmemektedir. Salâhiyettar mahafiller, hâlen buna inanmak için hiç bir sebeb mevcut olmadığını, zira Hitlerin her hangi bir seyahate böyle uzun müddet evvel karar vermesi mutad olmadığını bildirmktedir.

Bu mahfiller, Göringin seyahati hakkında da ayni ihtirazî kayıdları dermeyan ediyorlar.

Fransada silâhlanma bonoları

Paris 1 (A.A.) — Resmî gazetenin bugün neşrettiği bir kararnamede «silâhlanma bonoları» adını taşıyacak iki sene vadeli ve yüzde 3,5 faizli bonolar çıkarmak hususunda muhtar millî müdafaa sandıklarına mezuniyet vermektedir. Bu bonoların tutarı tahdit edilmemiştir.

Diğer taraftan bugün toplanacak olan Kabine içtimaında da mühim kararlar verilmesi muhtemeldir.

Filhakika Reisicümhurun imzasına arzedilecek kararnamelerden biri, millî müdafaa ihtiyaçları için tahsis olunan 15 milyar frangın sarf suretine aittir.

Fransız Nazırlar meclisinin içtimaı

Paris 1 (A.A.) — Bu sabah toplanan Nazırlar meclisinde Daladier, daima vahim mahiyetini muhafaza etmekte olan umumî vaziyet hakkında arkadaşlarına malûmat vermiş, Fransanın icraatını takviyeye ve kararındaki azim hakkında mevcut bazı tereddüdleri dağıtmağa matuf tedbirleri izah eylemiştir.

Nazırlar meclisi alınan tedbirleri ittifakla tasvib etmiştir. Daladier, millî müdafaa için imza edilen taahhüdlerin tasvib edilmesini istemiş ve anlaşmalar da tasvib edilmiştir.

B. Bonnet'nin izhatı

Paris 1 (A.A.) — Bugün Reisicümhurun riyaseti altında toplanan Kabine içtimaında Hariciye Nazırı Bonnet, haricî vaziyeti izah etmiş ve bilhassa Danzig ve Moskova müzakereleri hakkında tafsilât vermiştir.

Bonnet Polonyanın Paris büyük elçisinden aldığı malûmatı da bildirmiştir.

Kabine toplantısından sonra anlaşıldığına göre, Danzig vaziyeti bugün daha büyük bir teyakkuzu icabettirmekle beraber bazı propagandaların yaydığı haberlere rağmen, Danzigde hemen mühim hadiseler olacağını teyid eder mahiyette Pariste malûmat yoktur.

Esasen Fransız ve İngiliz hükûmetlerinin vaziyeti, Polonyaya karşı girişilen teahhütlerden ve Daladier ile lord Halifax'ın son nutuklarından da tebarüz edeceği gibi, hiç bir şüpheye mahal bırakmıyacak derecede sarih ve âşikârdır.

Bonnet, müsait bir cereyan takip eden Moskova müzakerelerine devam hususunda Paris ve Londra hükûmetlerinin Moskovadaki mümessillerine yeni talimat gönderdiğini Kabine arkadaşlarına anlatmıştır.

Nihayet Bonnet, haricî siyaset sahasında günün meselelerinden ve bilhassa Fransız - Türk, Fransız - Suriye münasebetlerinden bahseylemiştir.

Kabine toplantısından sonra Bonnet Polonyanın Paris büyük elçisini kabul etmiş ve günün hadiseleri ve Varşova hükûmetile Paris ve Londra arasında yapılmakta olan malî müzakereler hakkında görüşmüştür.

İngiliz ordusu melhuz tehlikeye koyacak vaziyette

Londra 1 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin yaz sonunda muhtemel bir harekete hazır olmaları lüzumunu Territorial ordu mensuplarına tebliğ ettiğine dair çıkan haberler salâhiyettar mahafilce uydurma olarak tavsif edilmektedir.

Malûm olduğu üzere bundan daha iki ay evvel Harbiye Nezaretinin bir emirnamesi mucibince, Territorial ordu askerleri ve ihtiyatlar senelik talimler haricinde muhtelif talim ve enaleyh İngiliz ordusu iki ay evveline ait kararlarla yazın melhuz her hangi bir tehlikeye karşı koyacak vaziyette esasen bulunacaklardır.

İngiliz Mühimmat Nazırının nutku

Glasgow 1 (A.A.) — Glasgow'da bir nutuk söyliyen Mühimmat Nazırı Beslie Burgin, ezcümle demiştir ki:

«İngilterenin birçok ihtiyat stokları ve birçok imkânları vardır. Nereden gelirse gelsin kuvvete istinad eden tahakküm teşebbüslerine ve taleplere boyun eğmiyecektir. İngiltere sulhu aramağa azmetmiştir. Fakat öyle hadler vardır ki, İngiltere imparatorluğu bunları tecavüz etmeği kabul edemez.»

Kont Ciano İspanyaya gidecek

Madrit 1 (A.A.) — İtalya Hariciye Nazırı, Kont Ciano'nun 10 temmuzda Barselonaya geleceği bildirilmektedir.

İtalya Hariciye Nazırı İspanya devlet adamları ile San Sebastien'de mülâki olacaktır.

Paris gazetelerinin şiddetli ihtarları

Paris 1 (A.A.) —Jour, Journal ve Oevre gibi müteaddid gazeteler Danzigin temmuz zarfında büyük tezahürlere şahit olacağını ve Hitlerin de Danzige giderek bir nutuk söyliyeceğini bildiriyorlar.

Jour gazetesi yazıyor:

Görülüyor ki, Berlin, efkârıumumiyenin ve bilhassa İngiliz efkârıumumiyesinin Nuremberg kongresinden evvel Danzigin resmen ilhakı ile Propaganda Nezaretinin gayretleri sayesinde ihdas edilen fiilî bir vaziyetin temhirine pek de muhalefet etmiyeceklerini hesap etmektedir.

Figaro gazetesinde Dormesson yazıyor:

«Danzig senatörleri üzerlerindeki müthiş mesuliyeti takdir etmek mecburiyetindedirler. Emirlere veya kör ihtiraslara itaat ederek tamir kabul etmez bir karar verdikleri takdirde, bundan zarurî olarak doğacak feci hâdiselerin mesuliyetini üzerlerine almış olacaklardır.»

Hemen hemen müttehit olarak, bütün gazeteler, barışın demokrasilerin azimli kalmalarına ve Hitlerin buna kani bulunmasına bağlı olduğunu yazıyorlar.

Jour gazetesi diyor ki:

Kendilerini kaybetmeleri ve ihtirasa kapılmaları müstesna olmak üzere, mihver memleketleri artık azim ve kararımızdan şüphe edemezler.

Fransız - Leh dostluğu

Paris 1 (A.A.) — Dün öğleden sonra Sorbonne'da «Polonya dostları» cemiyetinin 20 nci yıldönümü münasebetile büyük merasim yapılmıştır.

General Göreckip söylediği nutukta demiştir ki:

Tarihe kaydolunan ve iki memleketin yenilmez kuvvetlerine istinad eden Polonya - Fransa dostluğu bugün bütün dünyanın baktığı şeref ve hürriyetin muhafızı olmuştur. Fransa ve Polonyanın sulh istediğini herkes bilir. Fakat yine bilir ki, Polonya ve Fransa kendi hürriyet ve şereflerine karşı yapılacak her türlü tecavüzü tenkil edeceklerdir.

General Weygand da söz alarak Polonya ordusunu medih ve sena eylemiş ve demiştir ki:

Her karışı eski şerefleri hatırlatan bir toprak üzerinde uzun seneler süren mesai ile tekâmül ettirilen Polonya ordusunun kıymetini Fransa takdir eder. Fransa Polonya ordusunun hak ve medeniyet davasına nasıl bir kuvvet getirdiğini pekâlâ bilir.

İngiliz amele teşekküllerinin bir beyannamesi

Londra 1 (A.A.) — Amele teşekküllerini ve amele partisini temsil eden «British National Concil of Labour» Alman milletine ve dünyadaki bütün işçilere hitaben bir beyanname neşrederek milletler arasındaki ihtilâfların harple değil, mantık ile halledilmesi için ısrar edilmesini is-

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR tarifesinde tenzilât

Damga kanununda yapılan son tadilât üzerine Küçük İlânlar tarifemizde o nisbette tenzilât yapılmıştır. Yeni tarife için ilân memurluğuna müracaat edilmelidir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

İŞ ARIYOR — Okur yazar, askerlikle alâkası yok. Çalışkan, kanaatkâr, her işi başarabilir. Taşraya da gider. İstenen kefaleti verebilir. Müessese, ticarethane buna mümasil yerlerde tahsildarlık, kapıcılık, odacılık, işini başlı başına deruhte eder bir Türk genci iş arıyor. Akşam gazetesinde gece bekçisi Asım vasıtasile İbrahim diye sorunuz. Tel. 20681 — 5

BİR TÜRK BAYAN İŞ ARIYOR — Eski ve yeni harfleri okur yazar. Derecei tahsili iyi piyango gişelerinde tecrübesi çok yalnız başına idare edebilir. Az daktilo bilir. Müessese, ticarethanede çalışabilir. Akşamda «S. M.» rümuzuna mektupla müracaatları. — 3

İŞ ARIYORUM — Fransızca, Türkçeyi fevkalâde konuşur. Genç, çalışkan tecrübeli, defter tutar, muhasebe işlerini idare edebilir. Yarım gün ve yahut bütün gün bir genç ticarethane ve müesseeslerde iş aramaktadır. Akşam'da «Muhasip» rümuzuna mektupla müracaatları.

İŞ ARIYORUM — Eski, yeni harfleri iyi bilirim. Ticaret mektebi orta kısmı mezunuyum. İngilizce, Fransızca okur yazarım daktiloyu süratle yazarım. Muhasebe işlerinde fevkalâde meharetim vardır. Taşraya da giderim. Akşam'da H. U. rümuzuna mektupla müracaatları.

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Hesabı kuvvetli, yazısı güzel, orta mektep tahsilli görmüş, az çok Fransızca ve daktilo bilir bir bayan iş arıyor. Akşam'da «S. A.» rümuzuna mektupla müracaatları. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

EVLERDE EL ÇORAP MAKİNELERİNE İŞ VERİYORUZ — Sirkeci Demirkapı Mehmed Cemil Çorap fabrikası. — 2

KADIN AHÇI ARANIYOR — Mükemmel surette alafranga ve alaturka yemek pişirmesini bilen genç bir kadın ahçıya ihtiyaç vardır. Karaköypalas altıncı kat 21 numarada Türk Emüsyon Fabrikası yazıhanesine müracaat. — 2

BİR AİLEYE REFAKAT İÇİN — 30 ilâ 40 yaşlarında kimsesiz bir bayan aranıyor. İstiyen N. E. Karabük adresine mektup yazsın. — 4

MÜREBBİYE ARANIYOAR — Samsunda iyi bir aile yanında küçük bir çocuğa bakmak için Fransız veya Alman bir mürebbiye aranmaktadır. Taliplerin Akşam'da «H. A. S.» adresine mektupla müracaatları rica olunur. — 3

EL YAZISI ÇOK GÜZEL — Ve seri cem yapmasını ve daktilo bilen bir bayana ihtiyaç vardır. Taliplerin Galatada Perşembe pazarında Aslan hanında ikinci kat bir numaraya müracaatları. — 1

MAĞAZA İÇİN — 12 - 15 ilâ 15 - 20 yaşlarında bir bayan, bir bay ve bir çocuk alınacaktır. Akşamda T. T. müracaat mektupla. — 1

BİR TİCARİ MÜESSESEDE — İtalyan'ca ve Rumca lisanına tercümeler ve konuşmalara bihakkin vakıf bir kâtip baya ihtiyaç vardır. 120 - 150 lira kadar maaş verilecektir. İsteklilerin tahsil dereceleriile şimdiye kadar çalışmış oldukları müesseseler hakkında izahatı ve mufassal adreslerini havi Türkçe talepnamelerini 258 numaralı posta kutusuna bildirmeleri. — 4

DAKTİLO ARANIYOR — Ticari müessese için daktilo bilen kâtip veya kâtibeye ihtiyaç vardır. Almanca bilenler tercih olunur. Tekliflerin Akşam'da (19) rümuzuna yazı ile bildiriniz. — 2

MUHASEBECİ VE VEZNEDAR ARANIYOR — Trakyada inşaat işlerinde çalışmak üzere bu gibi işlerde çalışmış tecrübeli muhasebeci ve veznedara ihtiyaç vardır. Taliplerin bonservis suretile tercümeihallerini ve istiyecekleri maaşı tahriren İstanbul posta kutusu 28 adresine bildirmeleri. — 3

DOKUMACI ARANIYOR — Her gün Kuruçeşme Tramvay caddesi Reşit Sevil mensucat fabrikasına müracaat. —

BİR GENÇ ARANIYOR — 18 - 20 yaşlarında orta derecede tahsilli bir genç anbar kâtibi olarak alınacaktır. Kefil göstermesi lâzımdır. Müracaat: Galata Selânik Bankası 4 cü katta bay Ferid Onger'e 13,5 dan 14 e kadardır. 1

İNGİLİZCE, FRANSIZCA MUHABERATA VAKIF — Almanca, Türkçe daktilo bilen bir genç saatlerle yahut tekmil gün iş arıyor. Akşam'da (X 24) rümuzuna mektupla müracaat. — 3

BAYAN ARANIYR — İki kişilik bir genç ailenin iki yaşındaki çocuğu için 17-27 yaşlarında bayan istiyoruz. İhtiyaçları tatminden başka ayda on lira verilecektir. Şahsi kefalet ve bir fotografla, Afyon İş Bankasında Güçlü adresine müracaat. — 2

TAŞRADA ÇALIŞMAK ÜZERE — Bir mimar veya mühendise ihtiyaç vardır. Sirkecide Bingöl oteline müracaat edilmesi. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK OTOMOBİL — Dört kişilik açık 514 Fiat marka bir otomobil satılıktır. Adres: Çemberlitaş Arnavut hanı odabaşısı Muttalibe müracaat.

SATILIK EMTİA — Çok işlek bir yerde, tuhafiye çeşitleri üzerine iş yapan bir dükkân içindeki emtia satılıktır. Mektupla: Bay Sungur sokak numara 11 Pangaltı Nuri Başaran.

KELEPİR AVRUPA BASKÜLLERİ — İkisi beş yüz ve biri bin kilo tartan bu sene damgalanmış üç müstamel kelepir baskül satılıktır. Çarşı Kuyumcular 69 - 71 Hasan Beş-er. T. 22091. — 1

MEVSİMİN KELEPİRİ — Avrupa mamulâtı maun gayet az benzin sarfeden 6 kişilik küçük spor deniz motörü deniz makinesini deniz şanjımanını havi olduğu halde bütün teferruatile ve müsaid şeraitle ehven fiatle satılıktır. Motör Bebektedir, Bebekte Arnavutköy motörü makinisti Cemile müracaat. — 2

SATILIK YATAK VE YEMEK ODASI TAKIMLARI — Pisalti mamulâtından Maun renkte 11 parça yemek odası ve 6 parça yatak odası takımları satılıktır. Taliplerin 43741 numaraya telefonla müracaatları. — 1

1938 MODELİ — Aerodinamik dört kişilik ekonomik Fiat otomobili satılıktır. Bomonti Arpa Suyu sokak No. 20, 2 ci daire. — 1

SATILIK OTOMOBİL — Taksiye elverişli hususi DOÇ markalı bir otomobil satılıktır. Görmek ve pazarlık için Taksim Merkez garajında Hüseyine müracaat. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

ACELE SATILIK KÖŞK VE ERAZİ — Kartalda Rahmanlar mevkiinde fevkalâde manzaralı, üç yüzden fazla mahsul veren zeytin ve ayrıca bir çok meyvalı, meyvasız ağacı; tatlı suyu hiç eksilmiyen dört kuyuyu muhtevi, etrafı çamlarla muhat kâgir Ebulhüda köşkü ile geniş arazisi satılıktır. İçindekilere müracaat.

ACELE SATILIK APARTIMAN — Nişantaşı Teşvikiyede Kâğıdhane caddesi Gözem ap. karşısında Küşadiye sokağında 7 numaralı senevi 1100 lira iradı bulunan üç daireli beton her konforu havi mücedded apartıman acele satılıktır. Saat 10 dan 14 e kadar üçüncü katına müracaat. — 8

BİR YALI ARANIYOR — Boğaziçinde 4 oda, elektrik, su, havagazı olan bir yalı yazlık ve kışlık olarak kiralanacaktır. Arzu edenlerin sarih adreslerile Akşam gazetesinde T. E. rümuzuna mektupla müracaatları. — 3

SATILIK EV — Sağlam kârgir sekiz geniş oda, çamaşırlık, büyük taraça, kapalı bahçe, terkos suyu, elektrik, havagazı, Meyva sokak Harbiye Çeşme karşısında 11 No. — 1

SATILIK YENİ KÜÇÜK APARTIMAN — 3 katlı ve bahçe Pangaltıda Ölçek sokağında 132 No. Her gün 14 - 18 e kadar gezilebilir. Müracaat: Pangaltıda Meyva sokağında 11 No. Harbiye Çeşme karşısında. — 1

SATILIK EV ARANIYOR — Beyoğlu civarı ve Rumeli sahilinden Bebeğe kadar olan semtlerde denize nezareti ve bahçesi olan 4 - 5 odalı satılık evi olanlar Galata posta kutusu 1490 adresine evsafı ve tapu senedi teslim son fiatlerini bildirmeleri. — 8

KİRALIK — Su ve havasile meşhur Beylerbeyinde iskeleye pek yakın sed üzerinde Bebekten - Beşiktaşa kadar denizi gören üç oda bir büyük taşlık bir mutfak bir tuvalet ve banyo mahallini havi elektrik ve Elmalı suyu bulunan bahçeli ev kiralıktır. Keresteci bay Azize müracaat buyurula. — 2

SATILIK EV — Her katı üç odalı olan 3 katlı ve altında dükkânı arkasında arsası bulunan ev acele satılıktır. Elektrik, terkosu vardır. Ortaköy Çevirmeci sokak Acıçeşmeüstü No. (41) içindekilere mürcaat. — 1

KİRALIK DAİRE — Cağaloğlu Hoca Rüstem Mektep sokağında 21 numaralı 6 oda, bir mutfak, hamam ve salonu havi nezaret ve güneşi bol, havagazı, elektrik ve terkosu havi daire kiralıktır. İçindeki kapıcıya müracaat.

SATILIK FABRİKA — İşçisi, ustası, mamulâtının müşterisi mevcud faaliyette bulunan bir fabrika sıhhi sebeplerden çok ucuz satılıktır. Beş bin liralık sermaye ile ayda beş yüz lira kazanç getirir. Müracaat: Mektupla Bay Sungur sokak 11 Pangaltı Nuri Başaran.

BİR AHÇI DÜKKÂNI — Müsaid şartlarla acele devren verilecektir. Adresi: Sirkecide Hudavendigâr Tramvay caddesi No. 9. Müracaat yeri: Çemberlitaş Tavukpazarı No. 72 Koço.

ACELE SATILIKTIR — Hem satılık, hem kiralıktır. Kızıltoprak ile Fener istasyonları arasında ve her iki istasyona üçer dakika mesafede bulunan sekiz yüz arşın bahçe, bir kuyu ve dört odayı havi bir ev maktuan 1200 liraya satılıktır. Bundan maada ayrıca büyük bahçelik istiyene satılık arsamız da vardır. Bunları görmek isteyen Kızıltoprakta Hat Boyu 14 No. ya müracaat. Ayrıca 3 oda yazlık 80 liraya kiraya verilir. — 2

ACELE SATILIK HANE — Paşabahçe Reşadiye mahallesinde Şekerpare sokak 10. Fevkalâde manzaralı 7 oda bahçe ve saire. İçindekilere müracaat. — 3

ACELE UCUZ SATILIK EV — 6 oda, elektrik, içinde tatlı kuyusu, büyük meyvalı bahçesi ve tramvay caddesi üzerinde deniz görmekle beraber havadardır. Her gün saat 11 e kadar Kürkçübaşı mahallesi Küçük Lânga 155 numaraya müracaat.

KİRALIK YAZIHANELER — Münferid odalar 4 - 5 - 12 odalı denize nazır yazıhaneler, üst katta tek salon haline kabili ifrağ mecmuu 300 metre murabbaında üç salon, bir kat üzerinde 37 oda, ayni koridora merbut 18 veya 23 oda, alt katta mağazalar. Galata Karamustafapaşa caddesi Veli Alemdar Han. Telefon: 35.182. — 7

KİRALIK MOBİLYELİ APARTIMAN — Taksimin güzel ve havadar bir yerinde, 3 odalı, iyi döşenmiş, konforlu, sıcak suyu havi bir apartıman yazlık kiraya verilecektir. Taksim Topçu caddesi Uygun apartımanı kapıcısı bay Receb'e müracaat. — 8

KİRALIK KAT — Eski Düyunuumumiye civarında Mengene meydanında Yanık Saraylar caddesinde üç numaralı apartımanın ikinci ve üçüncü katları kiralıktır. Havası bol, güneşi ve bilcümle konforu havi birer hol ile geniş dörder odaları vardır. Mezkûr sokakta bakkal bay Mehmede müracaat edilmesi.

KİRALIK KAT — Çemberlitaşta Evkaf sokağında 13 numaralı apartımanın üst katı kiralıktır. Konforlu bir hol geniş üç oda ve Marmaraya nezareti vardır. Havadar ve gayet sıhhidir. İçindekilere müracaat edilmesi.

KİRALIK EV — Bakırköyünde Kartaltepede Filiz caddesinde büyük bahçeli, boyalı, muşamba döşeli, kuyu ve sarnıcı havi, elektrik, havagazı, telefon, garaj ve müştemilâtile tam konforlu (12) odalı (87) numaralı ev kiralıktır. İstekliler Kartaltepe camii karşısında bakkal bay İzzet'e müracaat etmelidirler. — 2

SATILIK KÖŞK — Çamlıca, Kısıklı tramvay istasyonuna 20 dakika mesafede, havasile meşhur Bağlar içi mahallinde 4 No. Ekmekçi başı Ali bey köşkü acele, ucuz satılıktır. Nim kâgirdir, 9 dönüm erazisi bir dönüm bağı, müteaddid çam, asma ve yemiş ağaçları, kuyu ve ahırı vardır. Görmek ve görüşmek için yalnız pazar günleri evdekilere müracaat edilir, sair günler de saat 9 - 17 ye kadar telefonla (30 - 63) numaraya, bay Hüsnüye müracaat. — 2

SATILIK HANE — Metin kâgir, on iki oda, üç salon, vasi bahçe, terkos, elektrik, gaz. Kadıköy Mühürdar caddesi 70 No. müracaat. Kadıköy Pazaryolu Veha S. No. 8. — 5

KİRALIK APARTIMAN DAİRESİ — Beyoğlu Cihangirde Terkos çeşmesi Cihangir camii yanında Baha Bey apartımanında bir daire, fevkalâde manzara, denize hâkim, telefon, radyo, buz dolabı, piyano, halılar ve saire bütün lüks eşyasile yazlık ve senelik kiralıktır. Kapıcıya mürcaat. — 4

SUADİYEDE SATILIK KÂGİR KÖŞK — En iyi cinsten envai türlü meyva ağaçlarını ve yetişmiş bağı havi fevkalâde manzaralı bahçe içinde üç odalı kâgir köşk. Bahçede ayrıca kâgir bir odası, kuyusu ve havuzu da vardır. Kozyatağı yolunda Kayasultan sokağında 4 No. İçindekilerden sual. — 3

KİRALIK GÜZEL BİR DÜKKÂN — Beyazıd Üniversite caddesinde Hasan Ecza deposuna muttasıl Külhan sokağı başında büyük bir dükkân müsaid ve iyi şeraitle kiralıktır. İstiyenler ittisalindeki doktor Cemal Zeki Önal muayenehanesine lûtfen müracaat etsinler. — 2

5000 LİRAYA SATILIK EV EVE DÜKKÂN — Üsküdar Ahmediye caddesinde 36 No. lı kâgir iki dükkân iki ev biri dört diğeri sekiz oda, terkos, elektrik, havagazı, hamamı, bahçesi ve kullanışlı tamir istemez. İçindekilere müracaat. — 7

KİRALIK MEVSİM İÇİN KAT — Denize manzaralı, mobilyeli, senelik ve mevsim için bir oda, bir kat ayrı ayrı kiralıktır. Kadıköy Reşidefendi sokak numara (8). — 7

5 — MÜTEFERRİK

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asri metodla verilir. İngilizce ve Fransızcayı mükemmel konuşur. Ticari muhaberat ve bakaloryaya hazırlar. Ücret mutedildir. «Prof. H.» mektupla müracaat. — 3

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) İngiliz Oxford ünivers. mezun bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en seri usul - ücret mutedil. «İngil. Prof.» rümuzuna mektup gönderilmesi. — 9

YENİ DANS PALE GLAYT DANSLARI — Hususi ve münferid olarak pazardan maada her gün Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya sokak No. 3. Profesör Panosyan. — 7

İNGİLİZCE, FRANSIZCA DERSLER — Tecrübeli profesör tarafından, ikmale kalanları iyi hazırlar. Kadıköy, Hale sineması sokağı, No. 15, yahut Akşam'da Z. Z. adresine mektupla müracaat. — 1

ALMANCA DERSİ — Ancak bir yabancı dil yapan kafasını işletebilir. Uzun senelerin tecrübesi mahsulü olarak mütehassıs bir Almanca öğretmeni tarafından 24 derste Almancanın mekanizması kavratılır ve konuşturulur ve kendi kendine tercüme edebilir hale getirilir. Göztepe - Tanzimat caddesi No. 22 ye müracaat. — 8

DERS — Orta okullarda tabiiye ve fizikten ikmale kalanlara ders verilir. Kızıltoprak Şehir Kâhyası sokak 13 numara. — 3

İYİ FRANSIZCA BİLEN — Bir matmazel ders veriyor. İsteklilerin Akşam'da Ö. K. rümuzuna mektupla müracaatları. — 3

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

X. B. — H. H. E. — A. B. — S.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

YALOVA KAPLICALARI TEMAMEN AÇILDI

Yalova kaynaklarının «Hyperthermal» «Radio - active» ve müsekkin devaî suları, rumatizma ağrıları, siyatik, her türlü asabî elemler ve nevriteler ile nikriz, şişmanlık, ve şeker hastalığı gibi tegaddi arızaları ve hazım yolları bilhassa em'a ile safra kesesi hastalıklarının ağrılı şekilleri «Kolit, Müzmin, ve muannit ishal, spasmodique inkıbaz, iltisakat elemleri» müzmin sancılı rahim ve tenasül guddeleri emrazı gibi mütenevvi hastalıkların tedavisinde çok müessir ve asırlardanberi de müceреptir.

Termal kür ve ve rejim yemekleri mutahassıs doktorların daimî nezareti altındadır.

Kaplıcada su altında, ve yahut kuru masajlar, fizyoterapi ve elektrikle tedavi dahi tatbik edilir, her türlü tıbbî tahliller yapılır.

Fiatlar:

Termal otelde «Pansiyonla beraber» bir kişi için:

605 kuruştan 770 kuruşa kadar.

İki kişi için 950 kuruştan 1100 kuruşa kadar.

Hususî banyolu odalar ve salonlu hususî daireler fiatları 1210 Kr. la 1750 kuruş arasındadır.

Büyük otel ve Çınar oteli tamamen tecdid edilmiştir. Her odada sıcak, soğuk akar sular vardır. Konfor tamam ve mükemmeldir.

Fiatlar:

Büyük otel «Pansiyonla beraber» bir kişi için 420 kuruştan 530 kuruşa kadar.

İki kişi için 730 kuruştan 840 kuruşa kadar.

Lük salonlar 895 kuruştan 1060 kuruşa kadar.

Çınar oteli «Pansiyonsuz» bir kişi için 200, iki kişi 300 , üç kişi 400 kuruştur.

Kç. Otel «Pansiyonsuz» bir kişi 125, iki kişi 200 kuruştur.

Taş Otel «Pansiyonsuz» bir kişi 100, iki kişi 150 kuruştur.

Pavyon «Pansiyonsuz» bir kişi 50, iki kişi 80 kuruştur.

Fiatlarda servis yüzde 10 ları dahildir. (4793)

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Ölü Afitap mirasçılarına ilân yolile son tebliğ:

Murisiniz (8792) hesap No. sile Sandığımızdan aldığı 1800 liraya karşı 16/6/930 tarihinde Erenköyünde Sahrayıcedid elyevm Göztepe Mehmed efendi mahallesi Taşçı bayırı sokak eski 21, 22, yeni 13, 13 No. lı bir evin tamamını birinci derecede ipotek göstermişti.

16/6/930 tarihine kadar borç ödenmediğinden faiz, komisyon ve masraflarla beraber mezkûr miktar 4059 lira 28 kuruşa baliğ olmuştur.

Bu sebeple 3202 No. lı kanuna müsteniden 38/1171 No. lı dosya ile yapılan takip ve açık arttırma neticesinde mezkûr gayri menkul 1500 lira bedel ile talibine muvakkaten ihale edilmiştir.

İşbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde borç ödenmediği takdirde katî ihale kararı verilmek üzere dosyanın icra hâkimliğine tevdi edileceği son ihbarname makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4815)

Kastamonu kasabası su projesi tanzimi işi eksiltmesi

Kastamonu kasabası içme suyu tesisatı, etüd ve projeleri tanzimi işi kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli (4500) liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname proje ve sair evrakı bilâbedel Ankarada Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden veya Kastamonu Belediyesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 24/Temmuz/939 tarihine raslayan pazartesi günü saat on birde Kastamonu belediyesinde toplanacak eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 inci maddelerine uygun 337 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir manii bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Münakasaya iştirak edeceklerin su işlerinde sahibi ihtisas yüksek mühendis veya mühendis olmaları şart olduğundan isteklilerin bu hususu tevsik eden vesikaları teklif zarflarile beraber vermeleri lâzımdır.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir.

Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli teahhütlü olması ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin belediyeler imar heyeti fen şefliğine ve Kastamonu belediyesine müracaat etmeleri. (2674) (4770)

Maliye Vekâletinden:

Vekâlet kaloriferleri için alınacak 450-550 ton yerli Sümükok kömürü kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Tahmin edilen bedeli on iki bin üç yüz yetmiş beş lira ve ilk teminatı 928 lira 12 kuruştur.

Eksiltme 18/Temmuz/939 salı günü saat 15 de Vekâlet levazım müdürlüğünde toplanan eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.

Şartnameler Ankarada Levazım müdürlüğünde ve İstanbulda Dolmabahçede vekâlet matbu evrak ambar memurluğunda görülebilir.

İstekliler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgeler ve ilk teminat makbuzu veya banka kefalet mektuplarile beraber kanunun tarifatına ve şartnamedeki şeraitine uygun ve noksansız olarak yazacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarfları eksiltme saatinden bir saat evvel komisyon riyasetine vermeleri. (2688) (4767)

Ankara Belediyesinden:

1 — Belediye benzin ihtiyacı için alınacak olan «270,000» lira kıymet muhammenli «1000 - 1200» ton benzin kapalı zarf usulile 45 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 18/8/939 cuma günü saat 11 de belediye encümeninde yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminatı «22,250» liradır.

4 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaat etmeleri ve isteklilerin de teklif mektuplarını 18/8/939 cuma günü saat ona kadar encümene vermeleri ilân olunur. (2635) (4680)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

1 — Alemdağında Taşdelen mevkiinde yeniden inşa olunacak ve keşifleri yekûnu «12704» lira «44» kuruş olan Müdür, Makinist, Revir ve müstahdeminin binaları inşaatı maa müştemilât toptan götürü olarak kapalı zarf usulile 17/6/939 tarihinden 3/7/939 tarihine kadar eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu inşaata aid projeler, fennî ve hususî şartname ile eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi parasız olarak İstanbulda Vakıflar baş mimarlığından alınabilir.

3 — Eksiltme 3/7/939 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 de Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü binası dahilinde komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat «952» lira «83» kuruştur.

4 — Bu eksiltmeye girecek olan mimar ve mühendisler Ticaret odası vesikası Nafia müdürlüğünden alınmış on bin liralık tek bir bina inşaatını yapmış ve muvaffak olmuş olduğunu bildiren yapı müteahhitliği vesikalarını göstermesi lâzımdır.

5 — Teklif mektupları 3/7/939 pazartesi günü saat 13 çe kadar Kadıköy Vakıflar müdürlüğü komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş bulunacaktır.

6 — Kapalı zarflar ihzarında teklif mektubunun yazılışında ve bu zarfların tevdiinde, posta ile gönderilmesinde taliplerin «2090» sayılı kanunun 32, 33, 34 üncü maddelerine harfiyen riayet etmeleri lüzumu ilân olunur. (4295)

Türkkuşu İstanbul İspekterliğinden:

Türkkuşu üyeleri temmuzun ilk haftası içinde kampa gönderileceklerinden son muamelelerini yaptırmak ve hareket gününü anlamak üzere bütün üyelerin 3 Temmuz Pazartesi günü saat 17 ye kadar müracaatları.

Pazartesi günü müracaat etmiyenlerin kampa gidemiyeceklerdir. (4745)

Orman Umum müdürlüğünden:

Beş Muhasip alınacak

Umum müdürlüğe bağlı Devlet Orman işletmeleri Revirlerinde istihdam edilmek üzere ayda 150 lira ücretli daha beş muhasip alınacaktır.

A — Şartlar şunlardır:

1 — Memurin kanununun 4 üncü maddesi şartlarını haiz olmak,

2 — Yüksek Ticaret mektebinden mezun bulunmak,

3 — Umumî muhasebe ve sanayi muhasebesile devlet muhasebesine vakıf bulunmak,

B — Vazifeye alınacak muhasiplere aylığından başka ayrıca ayda 15 lira mesken bedeli verilecektir. Şu kadar ki Umum müdürlükçe mahallerinde ikametgâh gösterildiği zaman bu bedel verilmiyecektir

C — Muhasipler kıdem kazandıkça çalışma vaziyetleri ve kabiliyetleri de nazarı dikkate alınarak devlet memuru hakkındaki mevzuatın tesbit ettiği müddetlere kıyasen terfi ettirilecek ve umum müdürlükçe tayin ve Ziraat Vekâletince tesbit olunacak miktar üzerinden maaşları arttırılacaktır.

Talip olanların evrakile birlikte 10/7/939 pazartesi günü akşamı saat 17 ye kadar Ankarada Orman Umum müdürlüğüne müracaatları lâzımdır. (4732)

Üniversite Rektörlüğünden:

Üniversite Yabancı diller okulu yaz kurları 19 Haziran 1939 da açılmış olup 15 Eylûle kadar devam edecektir. Kış ve yaz sömestirlerinde devam edemedikleri için Fakültelerinin imtihanlarına giremiyen talebe bu kurlara devam etmek kaydile Eylûl devresi imtihanlarına girebileceklerdir. Bundan başka yaz kurlarına devam ederek, bir kur yukarı terfi eden normal talebe gelecek sene kış ve yaz sömestirlerine devama mecbur tutulmıyacaklardır.

Kurlar ecnebi dilden istifade etmek istiyen lise talebesi için de açıktır. (4752))

Münakalât vekâleti devlet limanları işletme umum müdürlüğünden

1 — 1 Temmuz 1939 Cumartesi sabahından itibaren Galatada Liman Merkez Hanında yerleşerek çalışmağa başlamıştır.

2 — Umum Müdürlük merkez telefon santral numarası 44678/7 dir.

3 — Palamar servisi telefon numarası 35.281 dir. Bu numara 3/7/939 Pazartesi sabahından itibaren faaliyete geçecektir.

4 — Haricî muamelât «Puantörlük» servisi 3/7/1939 tarihinden itibaren 44678 santralından taleb edilecektir.

Keyfiyet alâkadarana ilân olunur. (4789)

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

14/7/939 cuma günü saat 15 de İstanbulda Eksiltme komsiyonu odasında (10,000) lira keşif bedelli İstanbul umumî hapishane binası yıkılma işi açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (750) liradır.

İsteklilerin en az (10,000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış, ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret odası vesikalarile gelmeleri. (4569)

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli Lira	Kr.
Muamele ve istihlâk müdürlüğünden müdevver Defterdarlık binasında mevcut 267 parça sandalya, masa ve saire	168	85
Defterdarlık binasında mevcut müstamel sandalya ve koltuk 14 parça	15	00
Defterdarlık binasında mevcut Buik marka binek otomobili.	600	00

Yukarıda yazılı eşya ve otomobil hizalarında gösterilen muhammen bedelleri üzerinden açık arttırma ile satılacaktır. İhale 3/7/939 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Satış bedelleri nakden ve peşindir. Taliplerin % 7,5 teminat akçelerini yatırarak mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî Emlâk müdürlüğündeki komisyona müracaatları. (4357)

ROMANYA SEYRİSEFAİN İDARESİ

Hareket edecek vapurlar:

Oituz vapuru 4 Temmuz salı saat 8 de (Beyrut, Hayfa, Yafa, Telâviv (ihtiyarî), İskenderiye ve Portsaid) e.

Basarabia vapuru 7 Temmuz cuma saat 12 de (Pire, İskenderiye, Yafa, Telâviv (ihtiyarî), Hayfa ve Beyrut) a.

Romanya Seyrisefain idaresi, Romanyanın kaplıca istasyonlarını ziyaret edeceklere hususi ve müsait şerait temin eder.

Fazla tafsilât için Galata Yolcu Salonu karşısında Tahirbey hanında İstanbul umumi acentalığına müracaat. Telefon: 49449 - 49450.

Şubeye çağırma

Fatih askerlik şubesinden:

Süvari yarsubay İbrahim oğ. Nakiyeddin Şahin Girayın (329 - B - 3) nüfusile Fatih şubesine müracaatı.

Temsil

Kadıköy Halkevinden: Evimiz temsil şubesi tarafından 2 temmuz 939 pazar günü akşamı saat 8,30 da Süreyya sinemasında «Hülleci» komedisi temsil edilecektir. Davetiyeler idareden alınır.

Dr. IRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

EVİNDE ŞEHİR CEREYANI OLMAYANLARA RAKİPSİZ 2 İDEAL RADYO

(İSTEYENLERE KATALOGLARI PARASIZ GÖNDERİLİR)

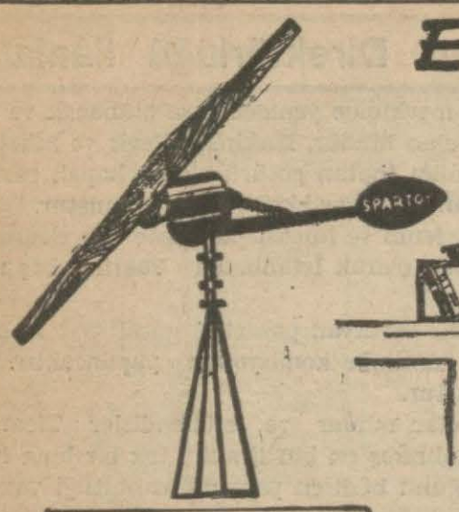

HAVAŞARGERÜ
Hem Radyonuzu işletir
hem de evinizi tenvireder

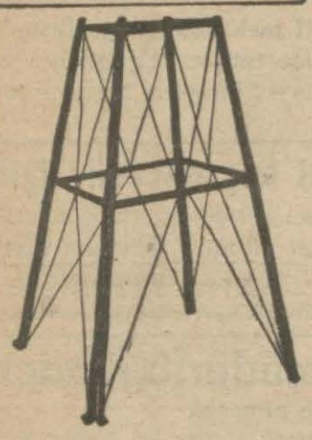

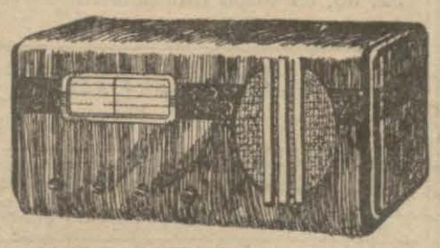

SPARTON 649 6L TİP
6 lambalı 16 dan 2000 m. dalgalı
Yalnız 6 voltluk bir akümülatörle işler

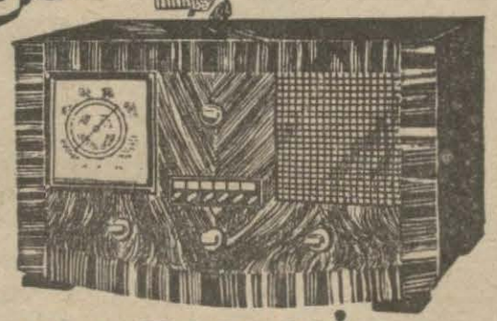

MARKONİ 1400 TİP
5 lambalı 16 dan 2000 m. dalgalı
6 istasyon için otomatik ayar tertibatı vardır
120 voltluk bir pil ve 2 voltluk bir akümülatörle işler.

VERESİYE SATIŞ

SAHİBİNİN SESİ VE ACENTELERİNDE

302 İSTİKLÂL CAD BEYOĞLU

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat.

Telefon: 20497

Eyüp sulh hukuk hâkimliğinden:
939/146

Sadrettin tarafından karısı (Ankara Sultan Alâeddin M. Otobatmaz sokak 4 No. lı evde Fethiye Özergün) aleyhine açılan sulh teşebbüsü davasından dolayı mumaileyhe gönderilen davetiyeye mübaşirin verdiği meşruhatta ikametgâhının meçhul olduğu bildirilmiş olduğundan bu kere ilânen tebliğatın icrasına karar verilmekle muhakeme günü olan 17/7/939 tarihine müsadif pazartesi saat 10 da mahkemede hazır bulunmadığı takdirde gıyabında hüküm verileceği malûm olmak ve tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet 15 gün müddetle ilân olunur.
M. 2089

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

ASEPTA

Mütehassıs kimyagerler tarafından senelerdenberi tetkik ve tetebbü edilen ve bütün dünyada tesir ve faydası mühim olan yeni bir

KEŞİFTİR

Püskürtmeye lüzum yok.
Yakmak lüzumu hissetmez.
Hiç bir zahmeti yok.
Yalnız odanızın veya elbise dolabınızın herhangi bir köşesine asılması kâfidir.
Sizin başka bir meşgaleniz olmadan ASEPTA tableti vazifesini kendi görür.

Kürkleri, elbiseleri, çamaşırları, halıları, ve saireyi tahrip eden GÜVELERİ kökünden yok eder.
Yemek salonuna, yatak odasına, banyo odasına, mutfağa, aptesanelere koyacak olursanız,

SİNEK - SİVRİ SİNEK

ve bütün haşeratı uzaklaştırdığı gibi fena kokuları da izale eder.
Sarî hastalıklar mikroplarını taşıyan haşerattan korunmak için EVİNİZE, APARTIMANINIZIN içine bir veya birkaç ASEPTA tableti asmak kâfidir.

Eczanelerde ve büyük bakkaliye mağazalarında satılır.
Şark İspençiyari Lâboratuvarı. İstanbul.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Arnavutköy. Tel. 36.160 — Robert Kolej Bebek, Tel. 36...3 **: ERKEK KISMI**

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazarî usullerle Elektrik, Makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.

KAYIT GÜNLERİ: Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9,00 dan 12.00 ye kadar. 7 Eylülden sonra her gün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

Her şeyde tasarruf caiz olabilir, fakat çocuklarımızın sıhhatinde asla!

Çocuklarınıza her zaman en iyi şeyi veriniz

üç aylıktan itibaren **FOSFATİN** vermek başta gelir

FOSFATİN
en mükemmel çocuk gıdasıdır
FOSFATİN
renksiz yanakları pembeleştirir
FOSFATİN
ile beslenen çocuk kanlı, canlı ve daima sıhhatli olur

FOSFATİN Fransadan gelir, FALYER markasile arayınız.

FOSFATİN FALYER

Bütün eczane ve bütün bakkallarda vardır

İstanbul ve Anadolu tüccar, gazinocu ve Sinemacılarına:
Sandalya siparişi vermeden bir kere **KARTAL** Sandalyalarını görünüz.
Umumî satış yeri: İstanbul, Mahmutpaşa, Büyük Yıldız Han

KUM İHRAÇ VE NAKİL MÜNAKASASI
Türkiye Demir ve Çelik
Fabrikaları Müessesi Müdürlüğünden:

Karabük civarında kâin Karadilik mevkiinden 1900 ton, Zobran mevkiinden 3100 ton ve Bulak mevkiinden 1900 ton, yani cem'an 6900 ton kumun, tarafımızdan verilecek nümuneler evsafına uygun olmak üzere gösterilecek yerlerden ihraç ve fabrikamızda irae edilecek mahallere nakil işi bir müteahhide verilecektir. İhale 12 temmuz 939 çarşamba günü saat 15 te Karabükte müessese müdürlüğünde yapılacaktır. Talip olanların teklif mektuplarını 1500 liralık muvakkat teminat akçesi ile birlikte ihale günü saat 14 e kadar Muahberat servisimize teslim etmeleri ilân olunur.

Bu hususiaki şartname beş lira mukabilinde müessesemizden temin olunabilir.

Müessese bu işi dilediği talibe vermeğe serbesttir.

KAPİLİN
Saç dökülmesinin önüne geçen yegâne ilâçtır. Eczanelerden isteyiniz.

KARACİĞER
Hastalığının başlıca sebebi kabızlıktır. Günde 1 - 2 adet KİSSİNGA hapı ile barsaklarınızın ve karaciğerinizin yükünü hafifletiniz. Her Eczanede bulunur.

Devlet deniz yolları

Büyükada - Heybeli - Yürükali seferleri

6 Temmuzda tatbikine başlanacak olan yaz tarifesine takaddüm eden yalnız 1 Temmuz 939 Cumartesi ve 2 Temmuz 939 Pazar günlerine mahsus olmak üzere Büyükada - Heybeli - Yürükali arasında ilâve seferleri yapılacaktır. Bu seferlerin saat ve hareketlerini gösterir ilânlar iskelelere asılmıştır.
(4756)

17 KIRAT AYARINDA NADİDE

BİR ÇİFT PIRLANTA TAŞ

Sandal bdesteninde teşhir edilmektedir. 6 Temmuz 939 Perşmebe günü müzayede ile satılacaktır. Taliplerin Bedestene müracaatları.

Mükemmel bir piyano
İyi bir halde ve güzel sesli Steinvay markalı kuyruklu bir piyano satılıktır. Maçkada Gözem apartımanı 12 No. ya müracaat.
Telefon: 49057.

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Muhammen kıymeti Lira	Kr.	
93	60	Kamerhatun mahallesinin Gaz sokağında 12 No. lı ahşap baraka.
107	50	Ortaköyde eski Değirmen, yeni Saatçi sokağında eski 15, yeni 4 No. lı arsanın yarı hissesi.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetleri peşin para ile otuz bir gün müddetle pazarlığa bırakılmıştır. İhalesi 2/8/939 günü saat 14 te Komisyonda yapılacağından taliplerinin yüzde yedi bucuk pay paralarile Akarat Mahlûlât şubesine müracaatları. (4799)

MÜDÜRLÜK İÇİN

Bir Sekreter Bayan Aranıyor

Fransızca, Almanca ve Steno - Daktilografiye vakıf muktedir bir Türk Bayan (veya Bay) aranıyor. Taliplerin Fransızca ve Almanca olarak yazılmış bir mektupla, istedikleri maaşı da bildirerek, posta kutusu 2276 adresinde müracaatleri rica olunur.